

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΣΤΕΛΙΟ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα: "ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ,
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ Ο.Ε,
ΤΕΚΜΗΡΙΑ".

Εισηγητής: Κος Γαλάνης Ανδρέας

Οι σπουδάστριες: Κέζιου Αγαθή
Πολυτάρχου Σοφία

ΠΑΤΡΑ 2000

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

3024

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ευχαριστούμε όλους όσους ήταν μαζί μας και μας βοήθησαν σε αυτήν την εργασία.

Πρώτα απ' όλους, τον κ. Γαλάνη Ανδρέα που μας έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούμε με ένα επίκαιρο θέμα. Ήταν ο καθηγητής, που με την πολύτιμη συμβολή του, βοήθησε στην εκπόνηση αυτής της εργασίας. Επίσης, την Αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Α Αθηνών (Β+Γ), για τις γενικές πληροφορίες και τον Κώστα Κοκκινάκη για την ανοχή τους στις πολλές ερωτήσεις μας και για το φιλικό κλίμα που είχαν δημιουργήσει.

Επίσης, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους τους φίλους, που βοήθησαν σημαντικά, ώστε να θεωρούμε το τεχνολογικό ίδρυμα Πατρών εκτός από σημαντικό πεδίο μόρφωσης και πηγή ευχάριστων αναμνήσεων.

Τέλος, ευχαριστούμε τις οικογένειες μας για την ηθική, και όχι μόνο, συμπαράσταση και κυρίως για την νουθέτησή μας, κατά τα σχολικά χρόνια, να ενταχθούμε στην τρίτοβάθμια εκπαίδευση.

Κέζιου Αγαθή

Πολυτάρχου Σοφία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	14
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	14
Ποιοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση.....	14
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	16
Συμπλήρωση Πίνακα 1.....	16
Συμπλήρωση Πίνακα 2.....	17
Συμπλήρωση πίνακα 3.....	18
Συμπλήρωση πίνακα 4.....	18
Συμπλήρωση πίνακα 5.....	19
Συμπλήρωση Πίνακα 6.....	20
Συμπλήρωση Πίνακα 7.....	20
Συμπλήρωση Πίνακα 8.....	21
Συμπλήρωση Πίνακα 9.....	22
Συμπλήρωση Πίνακα 10.....	23
Συμπλήρωση Πίνακα 11.....	23
Συμπλήρωση πίνακα 12.....	23
Συμπλήρωση Πίνακα 13.....	24
Συμπλήρωση Πίνακα 14.....	24
Συμπλήρωση Πίνακα 15.....	24
Συμπλήρωση Πίνακα 16.....	24
Τράπεζες και κωδικοί που πρέπει να γραφτούν πάνω στη δήλωση.....	25

Ποια εισοδήματα τους ενός συζύγου προστίθενται στο εισόδημα του άλλου συζύγου και φορολογούνται μαζί με τα δικά του εισοδήματα.....	26
Ποιος δηλώνει τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών	26
Πότε ο ανήλικος υποβάλλει χωριστή φορολογική δήλωση.....	27
Τα εισοδήματα των συζύγων και των ανήλικων παιδιών	27
Πότε οι σύζυγοι υποβάλλουν ο καθένας χωριστά δήλωση φορολογίας εισοδήματος	30
Ποια πρόσωπα θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	33
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ (Α΄ - Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ).....	34
Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων από οικοδομές	36
Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων από γαίες.....	37
Προσδιορισμό των καθαρών κερδών (εισοδημάτων) από οικοδομές	38
Προσδιορισμός των καθαρών κερδών (εισοδημάτων) από γαίες	39
Δεν θεωρούνται εισοδήματα από ακίνητα τα παρακάτω ποσά (άρθρο 21 Ν. 2238/94)	39
Χρόνος απόκτησης εισοδήματος από ακίνητα.....	40
Ποια εισοδήματα από ακίνητα δεν φορολογούνται.....	41
Συμπληρωματικός φόρος. Εισοδήματα από ακίνητα 3%	42
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ (Γ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ).....	43
Τι ποσά θεωρούνται εισοδήματα από κινητές αξίες	43
Ποια εισοδήματα από μικτές αξίες απαλλάσσονται από το φόρο	45
Χρόνοι κτήσεως εισοδήματος από μικτές αξίες.....	46
Για τα εισοδήματα από αποθεματικά Α.Ε. ή από εξαγορά ιδρυτικών τίτλων Α.Ε., ο χρόνος έγκρισης της από τη γενική συνέλευση των μετόχων.	46

Εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις (Δ' Κατηγορίας)	47
Γενικά περί φορολογίας εμπορικών επιχειρήσεων (Δ' Κατηγορίας)	48
Προκαταβολή του φόρου	52
Ποια ποσά από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από το φόρο (άρθρο 6 παρ. 4 Ν.2238/94)	53
Χαρτόσημο κερδών Ο.Ε., Ε.Ε. και κοινοπραξιών	53
Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών προσωπικών εταιριών	54
Χρόνος κτήσης εισοδημάτων από εμπορικές επιχειρήσεις	54
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Ε' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)	56
Ποιες επιχειρήσεις θεωρούνται γεωργικές	56
Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων γεωργικών επιχειρήσεων	56
Εκπτώσεις από το γεωργικό εισόδημα	57
Απαλλαγές – κίνητρα για τους αγρότες	57
Μίσθωμα από εκμίσθωση γαιών	58
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (ΣΤ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)	59
Ποια ποσά θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες	59
Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες	63
Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες	64
Ειδικά για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και διαφόρων οργανισμών που απασχολούνται στο εξωτερικό, ως καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες λαμβάνεται ποσό ίσο με το καθαρό ποσό αποδοχών, το οποίο θα έπαιρναν αν υπηρετούσαν στο εσωτερικό	65
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (Ζ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)	66
Τι περιλαμβάνει στην πηγή εισοδήματος από ελεύθερα επαγγέλματα	66
Ποια θεωρούνται εισοδήματα από ελεύθερα επαγγέλματα:	66
Προσδιορισμός ακαθάριστων εσόδων ελευθέρων επαγγελματιών	68

Προσδιορισμός των καθαρών κερδών των ελευθέρων επαγγελματιών....	69
Τι γίνεται σε περίπτωση πραγματοποίησης ζημιάς από ελεύθερο επάγγελμα.....	71
Τι βιβλία τηρούν αυτοί που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα.....	71
Οι εταιρίες που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα από αυτά που υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια, δεν συμπληρώνουν το έντυπο Ε ₁₁ , όταν υποβάλλουν το έντυπο Ε ₅ της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Το έντυπο Ε ₁₁ στην περίπτωση αυτή συμπληρώνεται από κάθε εταίρο (ελεύθερο επαγγελματία) της εταιρίας, ξεχωριστά. Αν ο εταίρος – ελεύθερος επαγγελματίας συμμετέχει σε περισσότερες από μία εταιρίες ελευθέρων επαγγελματιών που το επάγγελμά τους υπάγεται στα αντικειμενικά κριτήρια, τότε ο εταίρος αυτός υποβάλλει για κάθε εταιρία που συμμετέχει ξεχωριστό έντυπο Ε ₁₁ .	72
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠ' ΑΥΤΕΣ	73
Προσδιορισμός των καθαρών κερδών από τεχνικές επιχειρήσεις	75
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	77
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	77
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	78
Καθαρό Εισόδημα (Προσδιορισμός)	78
Εκπτώσεις δαπανών από το συνολικό εισόδημα.....	83
Υπολογισμός του φόρου που προκαταβάλλεται	92
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ	96
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ	96
Τεκμήρια	97
Πότε γίνεται φορολόγηση με τα τεκμήρια.....	97
Κύριες κατηγορίες τεκμηρίων	97
Τι είναι τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής)	98
Ποια είναι τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής).....	98

Τι είναι τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες) ..	99
Ποια είναι τα περιουσιακά στοιχεία που αν αποκτηθούν από τεκμήριο (πόθεν έσχες)	99
Τεκμήριο δαπάνης δευτερεύουσας κατοικίας	100
Δευτερεύουσα κατοικία μικρότερη ή μεγαλύτερη από 100 τ.μ.	100
Αν χρησιμοποιούνται περισσότερες από μία δευτερεύουσες κατοικίες...	101
Πως υπολογίζεται το τεκμαρτό ενοίκιο.....	101
Δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 100 τ.μ. που νοικιάσθηκε για μερικούς μήνες.....	102
Εξοχική δευτερεύουσα κατοικία.....	102
Υπολογισμός τεκμηρίου σε περίπτωση συνιδιοκτησία δευτερεύουσας κατοικίας.....	102
Κατοικία που χρησιμοποιείται από φοιτητές ή σπουδαστές	103
Δευτερεύουσα κατοικία σε πόλη ή χωριό κάτω των 5.000 κατοίκων	103
Για δικαιολογητικά υποβάλλονται με τη δήλωση	104
Τεκμήρια αυτοκινήτων	104
Σε ποιον υπολογίζεται το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας του αυτοκινήτου.....	105
Αν το αυτοκίνητο ανήκει σε εταιρία σε ποιον υπολογίζεται το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας.....	105
Όταν το αυτοκίνητο είναι μικρής χρήσης.....	106
Όταν το αυτοκίνητο έχει ξένες πινακίδες.....	106
Αν ο φορολογούμενος έχει πάνω από ένα αυτοκίνητα.....	106
Πως υπολογίζεται το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας του αυτοκινήτου	107
Πως υπολογίζεται η παλαιότητα του αυτοκινήτου.....	107

Τεκμήριο κατά την αγορά (απόκτηση) του αυτοκινήτου	108
Τεκμήριο αυτοκινήτου	108
Τεκμήριο σε αγορά αυτοκινήτου με δόσεις	109
Το τεκμήριο για το αυτοκίνητο το 1997 θα είναι	109
Τεκμήριο σε πώληση αυτοκινήτου μέσα στο 1997	109
Καταστροφή ή ακινητοποίηση του αυτοκινήτου	110
Καταστροφή ή ακινητοποίηση του αυτοκινήτου	111
Πως αποδεικνύεται η ακινητοποίηση ή καταστροφή του αυτοκινήτου	111

ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε ατομική επιχείρηση	112
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε ομόρρυθμη εταιρία (Ο.Ε)	112
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε ετερόρρυθμη εταιρεία (Ε.Ε).....	113
Το τεκμήριο των αυτοκινήτων για τους εταίρους θα είναι:	114
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης που ανήκουν σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε)	114
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.).....	116
Το τεκμήριο των αυτοκινήτων για τον πρόεδρο του δ.σ. και τον διευθύνοντα σύμβουλο θα είναι:.....	116
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων φυσικού προσώπου που έχει δικό του αυτοκίνητο και συμμετέχει σε εταιρεία	117
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που ανήκει σε ανήλικο παιδί	117

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που υπάρχει συγκυριότητα	118
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων σχολής οδηγών και επιχείρησης ενοικίασης αυτοκινήτων	118
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου σε περίπτωση ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	119
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας αυτοκινήτων τύπου JEEP	119
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που ανήκει σε κάτοικο του εξωτερικού	120
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που κυκλοφορεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό	121
Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοτοσικλέτας.....	121
Τεκμήριο δαπανών συντήρησης σκαφών αναψυχής	122
Ιδιωτικά μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα ή όχι.....	122
Όταν το μήκος του σκάφους δεν είναι ακέραιος αριθμός μέτρων πως θα υπολογισθεί το τεκμήριο	123
Τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής JET SKI	124
Ιδιωτικά ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης	124
Ιστιοφόρα ναυαθλητικά σκάφη.....	124
Μείωση της τεκμαρτής δαπάνης των σκαφών ανάλογα με την παλαιότητα	125
Αν το σκάφος είναι σε ακινησία έχει τεκμήριο ή όχι.....	125
Τεκμήριο για τις αμοιβές πληρωμάτων των σκαφών αναψυχής	125
Τεκμήριο σκάφους.....	126
Τεκμήριο δαπανών συντήρησης ιδιωτική χρήση αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων.....	126
Τεκμήριο αεροσκαφών	126

Τεκμήριο αεροσκαφών JET	127
Τεκμήριο ελικοπτέρων	127
Τεκμήριο ανεμοπτέρων.....	127
Αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων, παλαιότητα, ιδιοκτησία από επιχειρήσεις ή από ανήλικα παιδιά.....	127
Τεκμήριο δαπανών για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους, κηπουρούς και λοιπό προσωπικό	127
Πως δηλώνεται στην ετήσια δήλωση το προσωπικό που απασχολήθηκε	128
Εξαίρεση βοηθητικού προσωπικού από το τεκμήριο δαπανών διαβίωσης	128
Προσαύξηση των τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης.....	129
Αυτοκίνητα για την προσαύξηση των τεκμηρίων.....	129
Αυτοκίνητα εταιρειών για την προσαύξηση της δαπάνης	130
Βοηθητικό προσωπικό για την προσαύξηση της δαπάνης.....	130
Αμφισβήτηση των τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης.....	131
Ποιος πρέπει να αποδείξει ότι οι δαπάνες είναι μικρότερες.....	131
Σε ποιες περιπτώσεις μπορούν να αμφισβητηθούν τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης.....	131
Ποιες είναι οι περιπτώσεις αμφισβήτησης των τεκμηρίων.....	132
Ποιοι εξαιρούνται από την εφαρμογή των τεκμηρίων	133
Αυτοκίνητο πολυτέκνου	133
Αυτοκίνητα αναπήρων	134
Προσωπικό επιχειρήσεων ειδικών νόμων	134
Αυτοκίνητα αλλοδαπών επιχειρήσεων	134
Αγορά ομολόγων, εντόκων γραμματίων, μετοχών κλπ	135

Μη εφαρμογή τεκμηρίων όταν η διαφορά είναι μικρότερη από το 20% ..	135
ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ).....	137
Τεκμήριο αγοράς αυτοκινήτων, δίκυκλων, και τρίκυκλων.....	137
Δικαιολογητικά αγοράς αυτοκινήτων κλπ	138
Αξία οχημάτων που αποτελούν τεκμήριο αγοράς	138
Αγορά κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας	139
Αγορά ομολόγων, εντόκων γραμματίων, μετοχών κλπ	139
Αγορά μετοχών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο	140
Αγορά εταιρικών μεριδίων	140
Σύσταση επιχειρήσεων	140
Αύξηση κεφαλαίου επιχειρήσεων	140
Αγορά κινητών (Διαμερισμάτων, οικοπέδων, αγροκτημάτων κλπ)	140
Απαλλαγή αγοράς πρώτης κατοικίας	141
Δικαιολογητικά ανέγερσης οικοδομών.....	141
Δάνεια, προσωρινές καταθέσεις.....	141
Δωρεές χορηγίες	142
Πληρωμή δανείου αγοράς ή ανέγερσης πρώτης κατοικίας.....	142
Μείωση της ετήσιας δαπάνης.....	145
Ποια δικαιολογητικά πρέπει να κατατεθούν	145
Όσοι κατοικούν μόνιμα στο εξωτερικό.....	147
Δάνεια για μείωση της δαπάνης.....	147
Δωρεές γονικές παροχές χρηματικών ποσών	148
Κέρδη από λαχεία, ΠΡΟ – ΠΟ, ΛΟΤΤΟ	149
Ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα.....	149

Αν δεν υπάρχουν τεκμήρια αφαιρείται ποσό 1.000.000 για κάθε χρόνο.	150
Δωρεές.....	150
Πώληση περιουσιακού στοιχείου	151
Τόκοι και μερίσματα.....	152
Ροζ χαρτάκια συναλλάγματος	152
Άτοκος δανεισμός.....	152
Ανώνυμες εταιρείες.....	153
Μετοχές.....	153
Μετοικεσία.....	154
Εικονική μεταβίβαση αυτοκινήτου	154
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	157
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	157
Η φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων	158
Υποκείμενο του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων (Άρθρο 101).	158
Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος Ν.Π.....	159
Οι δημόσιες, δημοτικές, κοινοτικές επιχειρήσεις	160
Οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους	160
Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα.....	160
Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα Ν.Π.	162
Απαλλαγές από το φόρο εισοδήματος Ν.Π.....	163
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	167
Ο προσδιορισμός εισοδήματος των κερδοσκοπικών Ν.Π.	167
Υπολογισμός φορολογητέου εισοδήματος (Άρθρο 106).....	169
Ο προσδιορισμός εισοδήματος των Ν.Π. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	172

Πως υπολογίζεται ο φόρος των νομικών προσώπων	173
Η δήλωση φορολογίας των Ν.Π.	176
Το Ν.Π. μπορεί να ασκήσει τα επιτρεπόμενα από το Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας ένδικα μέσα.	177
Αρμόδια Δ.Ο.Υ που υποβάλλονται οι δηλώσεις φορολογίας Ν.Π.	178

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ..... 180

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1..... 181

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, Ο.Ε., 181

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ 181

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ (Ν. 2214/94) 182

Ανάλυση προσδιορισμών ελαχίστου εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις..... 183

Επιχειρήσεις πώλησης αγαθών, βιοτεχνικές, κατασκευών, μεταποιητικές 183

Υπολογισμός ελαχίστου εισοδήματος επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών 186

Μικτές επιχειρήσεις..... 187

Νέες επιχειρήσεις 187

Επιχειρήσεις με υποκαταστήματα 188

Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και μισθωτές υπηρεσίες φορολογούμενου 188

Ειδικές περιπτώσεις επιχειρήσεων..... 188

Έναρξη – Διακοπή εργασιών μέσα στη χρήση 189

Σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζεται το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού..... 189

Σύγκριση ελαχίστου καθαρού εισοδήματος από το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού με το καθαρό εισόδημα που δηλώνει ο φορολογούμενος της ίδιας επιχ/κης δραστηριότητας	190
Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος με αντικειμενικά κριτήρια	191
Προσδιορισμός εισοδήματος ελεύθερων επαγγελματιών με αντικειμενικά κριτήρια	193

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ποιοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση

Υποχρέωση να υποβάλλει φορολογική δήλωση έχει κάθε φυσικό πρόσωπο, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο (πραγματικό ή τεκμαρτό) εισόδημα του υπερβαίνει τις 400.000 δρχ δικό του ή της συζύγου του, καθώς και όταν αυτό είναι μικρότερο από τις 400.000 δρχ εφόσον στο συνολικό εισόδημα του υπόχρεου περιλαμβάνεται ζημιά από εμπορική ή γεωργική επιχείρηση.

Ειδικά, τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν αποκλειστικά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση, όταν το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα τους είναι μέχρι τις 800.000 δρχ, εφόσον όμως έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και δεν εμπίπτουν σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις α', β', στ', ζ' ή ια'.

Τα φυσικά πρόσωπα, που κατά κύριο επάγγελμα είναι αγρότες και έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 δρχ και δεν συντρέχει για τα πρόσωπα αυτά μία από τις παρακάτω περιπτώσεις α' έως ια'.

Τα φυσικά πρόσωπα, που κατά κύριο επάγγελμα είναι αγρότες και έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 δρχ και δεν συντρέχει για τα πρόσωπα αυτά μία από τις παρακάτω περιπτώσεις α' έως ια'.

Ανεξάρτητα από το αν έχουν φορολογητέο ή όχι εισόδημα έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση και:

1. Όσοι έχουν στην κυριότητα τους ή με οποιοδήποτε τρόπο διατηρούν στην κατοχή τους επιβατικό αυτοκίνητο Ι.Χ. ή ημιφορτηγό Ι.Χ. (εκτός από αγροτικό) ή μοτοσικλέτα από 500 κ.ε. και πάνω ή κότερο ή άκατο ή θαλαμηγό ή αεροσκάφος ή αυτοκίνητο μικτής χρήσης ή αυτοκίνητο τύπου Jeep ή σκάφος αναψυχής, καθώς και όσοι χρησιμοποιούν για τις ατομικές ή οικογενειακές τους ανάγκες τέτοια μεταφορικά μέσα, τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγο τους ή στα προστατευόμενα μέλη τους είτε στις εταιρείες, στις οποίες μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι ή προκειμένου για Α.Ε., είναι πρόεδροι ή διοικητές ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι της.
2. Όσοι διατηρούν στην προσωπική τους υπηρεσία ένα ή περισσότερα πρόσωπα ως έμμισθο προσωπικό.
3. Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.
4. Όσοι μετέχουν σε προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία ή αστική εταιρία, που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα.
5. Όσοι έχουν ακαθάριστο συνολικό εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από 50.000 δρχ το χρόνο.
6. Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.
7. Όσοι διατηρούν δευτερεύουσα κατοικία ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω από 150 τετρ. μέτρα.
8. Όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, εφόσον λαμβάνουν επιδοτήσεις ποσού άνω των 500.000 δρχ για τα προϊόντα φυτικής παραγωγής ή 750.000 δρχ για προϊόντα ζωικής παραγωγής. Επίσης, όσοι λαμβάνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από 2.000.000 δρχ ή όταν το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού τους αυτής της κατηγορίας στην τράπεζα, την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους υπερβαίνει τα 2.000.000 δρχ.
9. Όσοι έχουν άδεια της αρμόδιας αρχής να πωλούν αγαθά πλανόδιος ή στις λαϊκές αγορές.

10. Όσοι είναι κύριοι ή επικαρπωτές ή νομείς ή κάτοχοι γεωργικής γης, την οποία καλλιεργούν υπό κάλυψη (θερμοκήπια), εφόσον αυτή έχει έκταση από δύο (2) στρέμματα και πάνω.
11. Όσοι εισέπραξαν μέσα στο 1997, επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας από 300.000 δραχ και πάνω.
12. Όποιος προσκληθεί με έγγραφο του προϊστάμενου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή ο καλούμενος υποχρεούται να υποβάλλει τις οικείες δηλώσεις μέσα σε προθεσμία 30 ημερών από την ημερομηνία της επίδοσης σε αυτόν της οικείας πρόσκλησης.
13. Όποιος έχει υπερβεί το εικοστό πέμπτο (25^ο) έτος της ηλικίας του, εκτός αν αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες μέχρι το ποσό των 800.000 δραχ ή και από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας με επιφάνεια μέχρι 60 τ.μ. ή είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης.
14. Όσοι προσκληθούν εγγράφως από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Συμπλήρωση Πίνακα 1

Όλες οι ενδείξεις του Πίνακα 1 πρέπει να συμπληρωθούν και κεφαλαία γράμματα.

Αν λάβετε τη δήλωση ταχυδρομικά, τα στοιχεία σας έχουν προεκτυπωθεί από την Υπηρεσία. Ίσως, όμως, χρειαστεί να τα διορθώσετε ή να τα συμπληρώσετε.

Πρέπει οπωσδήποτε να συμπληρώσετε τα στοιχεία της συζύγου. Επίσης, τα στοιχεία του εκπροσώπου (κηδεμόνα, αντιπροσώπου, προσωρινού διαχειριστή κλπ) ή αντικλήτου εφόσον συντρέχει περίπτωση υποβολής για τα εισοδήματα:

1. Προσώπου που κατοικεί στην αλλοδαπή και αποκτά εισοδήματα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα.
2. Ανηλίκου ή προσώπου που έχει τεθεί σε δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή τελεί υπό δικαστική αντίληψη.
3. Προσώπου που απεβίωσε, για το οποίο η φορολογική δήλωση υποβάλλεται από τους κληρονόμους του.
4. Σχολάζουσας κληρονομιάς
5. Από περιουσιακά στοιχεία που έχουν τεθεί υπό μεσεγγύηση ή βρίσκονται σε κατάσταση επιδικίας
6. Φορολογούμενου που κατοικεί εκτός της περιφέρειας της Δ.Ο.Υ στην οποία υποβάλλει τη φορολογική του δήλωση.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η διεύθυνση επαγγέλματος συμπληρώνεται μόνο από όσους αποκτούν εισόδημα από επιχειρήσεις γενικά και ελευθέρια επαγγέλματα.

Σημειώνεται ότι οι φορολογούμενοι θα πρέπει να συμπληρώσουν απαραίτητα το τετραγωνίδιο και τα παραλληλόγραμμα που βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο δεξιά από τον πίνακα 1 με το φύλο, και την ημερομηνία γέννησης και τον αριθμό φορολογικού μητρώου. Εδικά το τετραγωνίδιο με την ένδειξη «ΦΥΛΟ» θα συμπληρωθεί μόνο από τους άνδρες που δεν έχουν σύζυγο και τις γυναίκες που για οποιοδήποτε λόγο (άγαμες, διαζευγμένες κλπ) υποβάλλουν ξεχωριστή δήλωση. Συγκεκριμένα ο άνδρας θα βάλει σε κύκλο τον αριθμό 1 και η γυναίκα τον αριθμό 2.

Συμπλήρωση Πίνακα 2

Στον πίνακα αυτό γράψτε τα στοιχεία των υπόψη προσώπων, εφόσον το ετήσιο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει τις 300.000 δρχ ή τις 600.000 δρχ αν παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω. Γράψτε επίσης, για τα πρόσωπα του

πίνακα 2.2, τη συγγένεια που έχουν μαζί σας ή με τη σύζυγο σας, κατά περίπτωση.

Για τα προστατευόμενα ενήλικα παιδιά που σπουδάζουν, απαιτείται βεβαίωση της οικείας σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού. Στις βεβαιώσεις των αναγνωρισμένων σχολών εσωτερικού πρέπει να αναγράφεται ο αριθμός της άδειας που χορήγησε το Υπουργείο Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Φ.Ε.Κ., στο οποίο δημοσιεύθηκε η άδεια αυτή. Για τα λοιπά προστατευόμενα μέλη, στοιχεία που να αποδεικνύουν την ηλικία της και το βαθμό συγγένειας, ότι συνοικούν με το φορολογούμενο και ότι το εισόδημα τους δεν υπερβαίνει τα πιο πάνω ποσά.

Εδικά για τα στρατευμένα παιδιά υποβάλλεται σχετική βεβαίωση της στρατιωτικής υπηρεσίας.

Συμπλήρωση πίνακα 3

Στον πίνακα αυτό θα δώσετε τις πληροφορίες που είναι ανάγκες για το υπολογισμό των μειώσεων του φόρου, ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων που βαρύνουν το φορολογούμενο, καθώς και για την έκπτωση ποσού 500.000 δρχ, το οποίο παρέχεται ως εφάπαξ δαπάνη, χωρίς δικαιολογητικά, σε ανάπηρους, τυφλούς κλπ.

Συμπλήρωση πίνακα 4

Στον πίνακα αυτό θα γράψουμε τις δαπάνες, στις οποίες αποδεδειγμένα έχουν υποβληθεί μέσα στο 1997, αφού συνυποβάλλουμε, κατά περίπτωση, τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία να αφαιρεθούν ακέραια ή κατά ένα μέρος, τα αντίστοιχα ποσά τους από το συνολικό καθαρό εισόδημα μας.

Δίπλα στους κωδικούς γράφουμε τα ολικά ποσά, κατά κατηγορία δαπάνης, όπως αυτά προκύπτουν από τις σχετικές αποδείξεις. Εξαιρέση

υπάρχει μόνο στο ποσό της δαπάνης που καταβάλλουμε σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων, το οποίο θα γράψουμε μειωμένο στο 50% του συνολικού ποσού της δαπάνης.

Τα ποσά που εκπίπτουν θα υπολογισθούν από την Υπηρεσία (ΚΕ.Π.Υ.Ο.) Τονίζεται ότι για να αναγνωρισθούν οι δαπάνες αυτές πρέπει να συνυποβάλλουμε με τη δήλωση τις σχετικές αποδείξεις δαπάνης.

Συμπλήρωση πίνακα 5

Στον πίνακα 5 συμπληρώνουμε το εισόδημα από ακίνητα, το οποίο προέρχεται:

1. Από εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή επίταξη ή από ιδιοχρησιμοποίηση ή ιδιοκατοίκηση ή από παραχώρηση σε τρίτους δωρεάν της χρήσης μιας ή περισσότερων οικοδομών.
2. Από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση σε τρίτους μιας ή περισσότερων γαιών (δασών, βοσκοτόπων κλπ).

Πριν συμπληρώσουμε τις ενδείξεις αυτού του πίνακα πρέπει να συμπληρώσουμε την ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ κατάσταση μισθωμάτων από ακίνητα (E_2). Αν έχουμε ιδιοκατοίκηση κύριας ή και πρώτης δευτερεύουσας (εξοχικής ή μη εξοχικής) το έντυπο E_2 , δεν θα συμπληρώνεται.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η υποβολή του E_2 είναι ανεξάρτητη απ' την υποβολή του E_9 που πρέπει να υποβάλουν φέτος μόνο όσοι έχουν κάποια μεταβολή σε σχέση με το E_9 που υποβλήθηκε πέρυσι. Π.χ. πώληση ή αγορά ακινήτου.

Από το έντυπο E_2 θα μεταφέρουμε στους αντίστοιχους κωδικούς αυτούς του πίνακα, τα συνολικά ποσά κατά περίπτωση. Σε περίπτωση που η κύρια και η πρώτη δευτερεύουσα κατοικία της οικογένειας υπερβαίνει τα 150 τ.μ. θα συμπληρώσουμε και τον πίνακα της ιδιοκατοίκησης, ο οποίος αντικατέστησε το έντυπο E_8 το οποίο δεν υποβάλλεται πλέον.

Συμπλήρωση Πίνακα 6

Στον πίνακα αυτό γράφουμε το εισόδημα που προέρχεται από κινητές και ακίνητες αξίες, αλλά θα αναφέρουμε μόνο τις περιπτώσεις εκείνες που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις και όχι οι περιπτώσεις για τις οποίες το εισόδημα φορολογήθηκε αυτοτελώς με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή εκείνες για τις οποίες το εισόδημα καταβάλλεται ελεύθερα φόρου όπως π.χ. μερίσματα ανωνύμων εταιριών κλπ.

Συμπλήρωση Πίνακα 7

Στον πίνακα αυτό θα γράψουμε το εισόδημα που προέρχεται από μισθωτές υπηρεσίες. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι αυτό το οποίο προκύπτει από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα κλπ και γενικά από κάθε παροχή που καταβάλλεται περιοδικά ως αντάλλαγμα εξαρτημένης εργασίας καθώς και το εισόδημα που προκύπτει από συντάξεις (κύριες ή επικουρικές), μερίσματα ή βοηθήματα και κάθε άλλου είδους παροχές που καταβάλλον οι ασφαλιστικοί φορείς στους συνταξιούχους τους.

Ομοίως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν οι ξεναγοί οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του Ν. 1545/1985.

Καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι αυτό που απομένει μετά την αφαίρεση των εισφορών στα Ασφαλιστικά Ταμεία, των τελών χαρτοσήμου και της εισφοράς ΟΓΑ χαρτοσήμου που βαρύνουν πραγματικά το μισθωτό ή συνταξιούχο.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για τον υπολογισμό του καθαρού εισοδήματος δεν πρέπει να αφαιρέσουμε το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε στις αποδοχές, ούτε τις κρατήσεις που έγιναν από το μισθό για την εξόφληση στεγαστικού ή άλλου δανείου. Επίσης, οι κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις, συντάξεις που καταβλήθηκαν αναδρομικά μέσα στο 1997 σε

μισθωτούς και συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και οι δεδουλευμένες καθарές αποδοχές προηγούμενων ετών που εισπράχθηκαν καθυστερημένα μέσα στο έτος 1997 λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη και εφόσον έγινε επίσχεση εργασίας από τους μισθωτούς ή ο εργοδότης τους κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, θα γραφτούν αφού εκπεσθεί ποσοστό 20% του καθαρού ποσού, στους αντίστοιχους κωδικούς του πίνακα αυτού, συναθροιζόμενες με τυχόν άλλα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες του έτους 1997. Φυσικά αν η μείωση του 20% στα αναδρομικά έχει υπολογιστεί και εμφανίζεται στην οικεία βεβαίωση που δόθηκε από τον εργοδότη ή συνταξιοδοτικό φορέα, οι ενδείξεις θα συμπληρωθούν με τα ποσά που γράφονται στην υπόψη βεβαίωση.

Σε κάθε άλλη περίπτωση που καταβάλλονται αναδρομικά αποδοχές ή συντάξεις για άλλους λόγους, εκτός αυτών που αναφέρονται παραπάνω, όπως αντικειμενική αδυναμία του εργοδότη ή καθυστερημένη χορήγηση βεβαίωσης συντάξεων από ασφαλιστικούς οργανισμούς κλπ, χρόνος απόκτησης των αναδρομικών αυτών αποδοχών θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απόκτησε δικαίωμα είσπραξης και θα δηλωθούν με συμπληρωματική δήλωση στο χρόνο που αφορούν.

Συμπλήρωση Πίνακα 8

Στον πίνακα αυτό γράφουμε το εισόδημα που προέρχεται από εμπορικές επιχειρήσεις.

Εισόδημα που προέρχεται από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που προκύπτει από ατομικές ή εταιρικές εμπορικές, βιοτεχνικές, βιομηχανικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, που δε θεωρείται από το νόμο ελευθέριο επάγγελμα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 48 του Ν. 22238/1994.

Το υπερτίμημα από την πώληση αυτοκινήτου (πάγιου περιουσιακού στοιχείου ατομικής εμπορικής ή γεωργικής επιχείρησης) ως εμπορεύματος, το

οποίο, εφόσον συμπεριλαμβάνεται στις οικείες ενδείξεις του πίνακα 8 της δήλωσης, φορολογείται με την ίδια κλίμακα φορολογίας εισοδήματος.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση αυτή πρέπει να δηλωθεί και ο φόρος που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε για το υπερτίμημα αυτό, προκειμένου να συμψηφισθεί. Το υπερτίμημα και ο φόρος που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε γι' αυτό μπορούν να μη γραφτούν στις οικείες ενδείξεις των πινάκων 8 και 11 της δήλωσης και να εξαντληθεί η φορολογική σας υποχρέωση για το υπερτίμημα με το φόρο από. Σημειώνεται ότι, τα κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις προσδιορίζονται με την υποχρεωτική εφαρμογή μοναδικού συντελεστή καθαρού κέρδους επί των αγορών ή των ακαθάριστων εσόδων, κατά περίπτωση ή του μειωμένου συντελεστή, όπου επιτρέπεται από το νόμο. Δε γίνεται χρήση του μοναδικού συντελεστή σε όσες περιπτώσεις τα κέρδη προσδιορίζονται λογιστικώς, δηλαδή σε βιβλία Γ' κατηγορίας Κ.Β.Σ. ή βιβλία Β' κατηγορίας Κ.Β.Σ. για επιχειρήσεις αποκλειστικά παροχής υπηρεσιών που στερούνται αξιόλογων αποθεμάτων στο τέλος της χρήσης.

Συμπλήρωση Πίνακα 9

Στον πίνακα 9 αναγράφουμε το εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές επιχειρήσεις.

Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που προέρχεται από την εκμετάλλευση γεωργικών επιχειρήσεων κάθε μορφής και είδους, όπως αγροτικών, κτηνοτροφικών, πτηνοτροφικών, μελισσοκομικών, δασικών, αλιευτικών κλπ.

Για τη συμπλήρωση και αυτού του πίνακα συμπληρώνεται προηγούμενα το έντυπο που φέρει τον τίτλο «ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» (E₃ – E₄) από το οποίο μεταφέρονται, κατά περίπτωση στους αντίστοιχους κωδικούς του πίνακα 9 της δήλωσης τα σχετικά ποσά, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες. Τονίζεται ότι οι ενδείξεις του πίνακα ΙΔ' του εντύπου E₃ δεν συμπληρώνεται και οι κωδικοί 461 – 462. Αν όμως συμπληρωθεί ο πίνακας αυτός, τότε στους κωδικούς 461 – 462 θα

γραφτεί το καθαρό εισόδημα του πίνακα ΙΔ' χωρίς τον υπολογισμό των σχετικών μειώσεων ή απαλλαγών που προβλέπεται για τους γεωργούς.

Επίσης για τη συμπλήρωση των ενδείξεων του πίνακα αυτού εφαρμόζονται κατά περίπτωση, όσα προαναφέραμε για την συμπλήρωση των αντίστοιχων ενδείξεων του πίνακα 8.

Συμπλήρωση Πίνακα 10

Στον πίνακα αυτό συμπληρώνεται το εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα.

Για τη συμπλήρωση και αυτού του πίνακα συμπληρώνεται προηγούμενα το έντυπο που φέρει τον τίτλο «ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» (Ε₃) από το οποίο μεταφέρονται, κατά περίπτωση, όπως αντίστοιχους κωδικούς του πίνακα 16 της δήλωσης τα σχετικά ποσά, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες.

Συμπλήρωση Πίνακα 11

Στον πίνακα 11 γράφουμε τα ποσά των φόρων που προκαταβλήθηκαν για τα εισοδήματα του πίνακα 10, του πίνακα 8, επίσης για τα ποσά των φόρων που καταβάλλουμε αποδειγμένα στην αλλοδαπή, για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό και δηλώσαμε στις οικείες ενδείξεις των πινάκων 5 – 10, επειδή υπάρχει φορολογική υποχρέωση στην Ελλάδα. Εξαιρείται η παρακράτηση φόρου μισθωτών υπηρεσιών του πίνακα 7.

Συμπλήρωση πίνακα 12

Στον πίνακα αυτό περιλαμβάνονται πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία, που θα χρησιμοποιηθούν για την εκκαθάριση του έτους 1997 ή στο μέλλον.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φορολογούμενοι που κάνουν πρώτη φορά δήλωση ή έχουν κάποια μεταβολή στα περιουσιακά τους στοιχεία συμπληρώνουν απαραίτητα το έντυπο Ε9.

Συμπλήρωση Πίνακα 13

Στον πίνακα αυτό περιλαμβάνονται τα στοιχεία προσδιορισμού του εισοδήματος με βάση τα τεκμήρια δαπανών από την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, καθώς και από τις τεκμαρτές ετήσιες δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου, της συζύγου, και των προσώπων που προστατεύονται από αυτούς.

Συμπλήρωση Πίνακα 14

Στον πίνακα αυτό αναγράφονται τα ποσά που μειώνουν τη διαφορά μεταξύ του συνολικού εισοδήματος και της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης.

Η συμπλήρωση αυτού του πίνακα παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για όσους τα εισοδήματα που προσδιορίζονται με βάση τα τεκμήρια είναι μεγαλύτερα απ' αυτά που δηλώνονται στη φορολογική δήλωση.

Συμπλήρωση Πίνακα 15

Ο πίνακας 15 συμπληρώνεται από την υπηρεσία και δεν χρειάζεται οι φορολογούμενοι να γράψουν οτιδήποτε πάνω σ' αυτόν.

Συμπλήρωση Πίνακα 16

Η επιστροφή του φόρου εισοδήματος γίνεται μέσω Τραπεζικών Λογαριασμών με τους εξής τρόπους:

1. Επιστροφή μέσω λογαριασμού καταθέσεων (ταμειευτηρίου, τρεχούμενο και όψεως) των δικαιούχων και
2. Επιστροφή με καταβολή μετρητών στους δικαιούχους από τις τράπεζες (Στη συνέχεια προσθέτουμε τους επόμενους πίνακες).

Τράπεζες και κωδικοί που πρέπει να γραφτούν πάνω στη δήλωση

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΘΝΙΚΗ	01	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	09
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	02	ΑΓΡΟΤΙΚΗ	10
ΙΟΝΙΚΗ	03	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	11
ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ	04	ΑΓΡΟΤΙΚΗ	12
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤ. ΠΙΣΤΕΩΣ	05	ΠΙΣΤΕΩΣ	13
ΑΤΤΙΚΗΣ	06	ΓΕΝΙΚΗ	14
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ	07	ΧΙΟΥ	15
ΚΡΗΤΗΣ	08	INTERBANK	16

Σε ποια Δ.Ο.Υ υποβάλλεται η ατομική δήλωση

1. Ο φορολογούμενος έχει υποχρέωση να υποβάλλει την ατομική του δήλωση στη Δ.Ο.Υ που ανήκει η κατοικία του, την ημέρα της υποβολής της δήλωσης. Το ίδιο ισχύει και για τις εκπρόθεσμες δηλώσεις, εκτός αν είχε επιληφθεί της υπόθεσης ο προηγούμενος προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ.

2. Σε περίπτωση, που ο φορολογούμενος ασκεί ατομικά ή εταιρικά εμπορική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα ή συμμετέχει σε ετερόρρυθμη εταιρία ή σε Ε.Π.Ε. ή σε κοινωνία ή αστική εταιρία, τότε υποβάλλει την ατομική του δήλωση στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της επιχείρησης του ή της έδρας της εταιρίας στην οποία κατά κύριο λόγο συμμετέχει.
3. Ο φορολογούμενος που κατοικεί και διαμένει στο εξωτερικό, για τα εισοδήματα που αποκτά στην Ελλάδα υποβάλλει δήλωση στη Δ.Ο.Υ. Γενικών Εσόδων Αθηνών, εκτός αν διατηρεί ατομική επιχείρηση ή συμμετέχει σε προσωπική εταιρία, οπότε υποβάλλει δήλωση στη Δ.Ο.Υ της έδρας της ατομικής του επιχείρησης ή της έδρας της εταιρικής επιχείρησης που συμμετέχει.

Ο υπουργός οικονομικών με απόφαση του ορίζει κάθε φορά την αρμόδια Δ.Ο.Υ. γι' αυτούς που διαμένουν στο εξωτερικό και γι' αυτούς που δεν έχουν μόνιμη επαγγελματική εγκατάσταση ή εκμεταλλεύονται αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης.

Ποια εισοδήματα τους ενός συζύγου προστίθενται στο εισόδημα του άλλου συζύγου και φορολογούνται μαζί με τα δικά του εισοδήματα

Τα εισοδήματα που προέρχονται από επιχείρηση (ατομική) που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, προστίθενται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογούνται στ' όνομα του (άρθρο 5 παρ. 2 Ν. 2238/94).

Ποιος δηλώνει τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών

Τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών δηλώνονται και φορολογούνται στ' όνομα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα, εφ' όσον δεν έχει χάσει τη γονική μέριμνα, διαφορετικά προστίθενται στο εισόδημα του άλλου γονέα.

Σε περίπτωση που οι γονείς έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος, τότε το εισόδημα του ανήλικου παιδιού προστίθεται στο εισόδημα του πατέρα και φορολογείται στο όνομα του (άρθρο 5 παρ. 3 Ν.2238/84).

Αν η σύζυγος έχει ανήλικο παιδί από προηγούμενο γάμο, τότε το τυχόν εισόδημα του θα προστεθεί στο εισόδημα της μητέρας, ανεξάρτητα αν αυτή δεν έχει εισόδημα ή έχει εισόδημα μικρότερο από εκείνο του άνδρα της.

Πότε ο ανήλικος υποβάλλει χωριστή φορολογική δήλωση

Ο ανήλικος υποβάλλει χωριστή φορολογική δήλωση στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Για τα εισοδήματα από την προσωπική εργασία.
2. Για τα εισοδήματα από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο τέκνο από κληρονομιά ή από δωρεά με εξαίρεση τις γονικές παροχές και τις δωρεές που έγιναν σ' αυτό από τους γονείς τους.
3. Για τις συντάξεις που απονεμήθηκαν στο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα του ή της μητέρας του.
4. Για τα περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από δωρεές ή γονικές παροχές, που έγιναν σε αυτό από γονέα του, ο οποίος έχει αποβιώσει κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

Τα εισοδήματα των συζύγων και των ανήλικων παιδιών

A. Τα εισοδήματα των συζύγων.

1. Οι σύζυγοι υποχρεούνται να υποβάλλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματα τους.

2. Τα εισοδήματα των δύο συζύγων δεν προστίθενται για τον υπολογισμό του φόρου. Δηλαδή ο φόρος επιβαρύνει ξεχωριστά τα εισοδήματα του συζύγου και ξεχωριστά της συζύγου. Ουσιαστικά τα εισοδήματα των δύο συζύγων αποτελούν ένα κοινό εισόδημα οικογενειακό. Η επιβολή του φόρου σε οικογενειακό εισόδημα (υπάρχουν ορισμένοι υποστηρικτές) θα επιβάρυνε σημαντικά το εισόδημα των συζύγων, λόγω υψηλότερου φορολογικού συντελεστή, με όλες τις κοινωνικές κι οικονομικές συνέπειες.

Επίσης, τυχόν αρνητικό αποτέλεσμα του εισοδήματος της συζύγου ή πιθανή έκπτωση αφορολόγητου ποσού από τα εισοδήματα της δεν συμφιζείται με τα εισοδήματα του συζύγου.

Τα εισοδήματα των συζύγων προστίθενται και φορολογούνται μαζί στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Όταν το εισόδημα της συζύγου προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από το σύζυγο, το εισόδημα της προστίθεται στο εισόδημα του συζύγου.
- Όταν δεν υπάρχει οικονομική εξάρτηση αλλά το εισόδημα αυτό προέρχεται από αστική εταιρία Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. ή κοινοπραξία ή κοινωνία στην οποία συμμετέχει και ο άλλος σύζυγος.

Στην περίπτωση αυτή προστίθεται στο εισόδημα του συζύγου που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα από άλλες πηγές εισοδήματος. Αν έχουν ίσιο εισόδημα προστίθενται στο εισόδημα του συζύγου.

Εξαιρέσεις στην πιο πάνω περίπτωση πρόσθεσης των εισοδημάτων και των δύο συζύγων έχουμε όταν:

- Οι σύζυγοι συμμετέχουν σε εταιρία λόγω κληρονομιάς.
- Οι σύζυγοι συμμετείχαν στην εταιρία κατά τα 2 τουλάχιστον προηγούμενα, από την τέλεση του γάμου τους, έτη.

- Επίσης όταν το εισόδημα των συζύγων προέρχεται από την λειτουργία φαρμακείων, γιατί σύμφωνα με το νόμο η συστέγαση φαρμακείου γίνεται με εταιρική μορφή (Ν. 328/76).
- Τέλος τα εισοδήματα των δύο συζύγων δεν προστίθενται όταν οι σύζυγοι συμμετέχουν σε εταιρία, που προήλθε από την συγχώνευση των ατομικών επιχειρήσεων των συζύγων, που λειτουργούσαν σαν αυτοτελείς επιχειρήσεις τουλάχιστον κατά τα 2 προηγούμενα χρόνια πριν την τέλεση του γάμου τους.

B. Τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών.

1. Τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών (αυτών που δεν έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους) δηλώνονται από τον γονιό που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα, εκτός αν ο γονιός αυτός έχει χάσει την γονική μέριμνα, οπότε δηλώνεται από τον άλλο γονιό.
- Ξεχωριστή φορολογική δήλωση κάνει το ανήλικο παιδί όταν εισόδημα από προσωπική εργασία ή από διατροφή που του καταβάλλεται ή από περιουσιακά στοιχεία που έχουν περιέλθει σε αυτόν από κληρονομιά ή από δωρεά, εκτός από τις γονικές παροχές και τις δωρεές που έγιναν από τους γονείς του ή από σύνταξη λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας του.
2. Τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών προστίθενται στο εισόδημα του γονιού που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και ο φόρος επιβαρύνει τον γονιό στον οποίο προστίθενται τα εισοδήματα (η σχετική τροποποίηση του νόμου έγινε για να αποφεύγεται η εικονική μεταφορά εισοδημάτων των ανήλικων παιδιών στο σύζυγο που πιθανόν να είχε τα μικρότερα εισοδήματα και κατά συνέπεια να διαφεύγει φόρος).
- Δεν προστίθενται τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών στις αναφερόμενες πιο πάνω περιπτώσεις όπου το ανήλικο παιδί υποχρεούται σε υποβολή

ξεχωριστής φορολογικής δήλωσης, οπότε φορολογείται ξεχωριστά το εισόδημα του.

Πότε οι σύζυγοι υποβάλλουν ο καθένας χωριστά δήλωση φορολογίας εισοδήματος

1. Όταν έχει διακοπεί ή λυθεί η έγγαμη συμβίωση μέσα στο χρόνο υποβολής της φορολογικής δήλωσης (π.χ. λόγω θανάτου, διαζυγίου κλπ). Στην περίπτωση αυτή, οι σύζυγοι που έλυσαν το γάμο τους υποβάλλουν ξεχωριστές δηλώσεις για όλα τα εισοδήματα του χρόνου που έληξε. Σε περίπτωση θανάτου του ενός συζύγου, για τα εισοδήματα του υποβάλλουν δήλωση οι κληρονόμοι του, ο καθένας χωριστά, δηλώνοντας ολόκληρο το εισόδημα που είχε αποκτήσει αυτός που πέθανε μέσα στο χρονικό διάστημα που ζούσε. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. που άνηκε ο πεθαμένος.
2. Όταν ο ένας από τους συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης.
3. Όταν ο ένας από τους συζύγους έχει τεθεί σε δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή βρίσκεται σε δικαστική αντίληψη.

Ποια πρόσωπα θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο

Θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο:

1. Ο σύζυγος ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα,
2. Τα ανήλικα άγαμα τέκνα (μέχρι 18 ετών),
3. Τα ανήλικα άγαμα τέκνα, τα οποία δεν έχουν υπερβεί το 25^ο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού και εκείνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το 19^ο έτος της ηλικίας τους και παρακολουθούν δημόσια μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα.

4. Τα άγαμα τέκνα τα οποία υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία (ανεξάρτητα από την ηλικία τους),
5. Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφ' όσον παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία,
6. Οι ανιόντες και των δύο συζύγων (γονείς, παππούδες),
7. Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφ' όσον παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία,
8. Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα συγγενείς μέχρι τον 3^ο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους (δηλαδή οι άγαμοι αδελφοί, οι άγαμοι ανήλικοι εγγονοί και εγγονές, καθώς και οι άγαμοι ανήλικοι ανεψιοί και ανεψιές).

Προϋπόθεση: Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις πιο πάνω περιπτώσεις 2 έως 8 θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο εφ' όσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 δρχ ή το ποσό των 600.000 δρχ αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Τα εισοδήματα των ανηλίκων τέκνων που προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, δεν λαμβάνονται υπ' όψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος αυτού.

Σημ.: Δεν βαρύνουν το φορολογούμενο τα ανάπηρα αδέρφια του άλλου συζύγου, όταν οι σύζυγοι βρίσκονται σε κατάσταση χηρείας ή είναι διαζευγμένοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ Α', Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ' ΚΑΙ Ζ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ (Α΄ - Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποια ποσά θεωρούνται εισοδήματα από ακίνητα, άρθρο 20 (Ν. 22338/94) (δηλαδή από οικοδομές και γαίες)

Εισοδήματα από ακίνητα είναι τα ποσά που εισπράττουν κάθε χρόνο ο φορολογούμενος ή η εταιρία κάθε τύπου από ενοίκια εξαιτίας εκμίσθωσης οικοδομών ή γαιών (κτημάτων, δεντροφυτειών κλπ).

Τα εισοδήματα αυτά θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν από τη στιγμή που δικαιούνται να τα εισπράξουν τα παραπάνω πρόσωπα, άσχετα αν έχουν εισπραχτεί ή όχι.

Τα ενοίκια που καταβάλλονται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, θεωρείται ότι αποκτήθηκαν στο χρόνο που ανάγονται τα μισθώματα αυτά.

Επίσης, εισοδήματα όμοια με τα παραπάνω θεωρούνται και τα ενοίκια που θα πλήρωνε ο εκμισθωτής, αν νοίκιαζε το ίδιο χρησιμοποιημένο ή ιδιοκατοικημένο ακίνητο του σε κάποιον άλλο.

- Εισοδήματα από οικοδομές και γαίες θεωρούνται και τα παρακάτω (άρθρο 21 Ν. 2238/94)
 1. Τα εισοδήματα από εκμίσθωση γηπέδων που χρησιμοποιούνται ως αποθήκες, εργοστάσια, εργαστήρια, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, θεαμάτων, καφενείων, γυμναστηρίων και γενικά για κάθε άλλη χρήση.
 2. Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσης της η οικοδομή που ανεγέρθηκε με δαπάνη του μισθωτή (ενοικιαστή), σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους, η οικοδομή περιέχεται κατά κυριότητα και πάλι στον εκμισθωτή. Το ετήσιο εισόδημα, στην περίπτωση αυτή, που αποκτά ο εκμισθωτής, προσδιορίζεται με διαίρεση του υπολοίπου, που προκύπτει μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος, που έχει

οριστεί στη σύμβαση για τη μεταβίβαση της κυριότητας της οικοδομής, από την αξία αυτής, κατά το χρόνο της ανέγερσης της, σε μέρη ίσα με τον αριθμό των ετών κατά τα οποία διαρκεί η μίσθωση του εδάφους. Ως αξία της οικοδομής, που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, λαμβάνεται η πραγματική αξία της οικοδομής, η οποία προσδιορίζεται από τα επίσημα βιβλία και λοιπά στοιχεία εκείνου που ανέγειρε την οικοδομή. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία η αξία της οικοδομής καθορίζεται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

3. Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης ακινήτων, αυτό που αποκτάται από το μισθωτή.
4. Το ποσοστό από τη δασική παραγωγή που καταβάλλεται στον ιδιοκτήτη, νομέα κλπ δάσους ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής του.
5. Το ποσοστό από τα προϊόντα της παραγωγής που καταβάλλεται στον ιδιοκτήτη, νομέα κλπ ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής των γαιών, εφ' όσον ο ιδιοκτήτης, νομέας κλπ δεν συμμετέχει στις δαπάνες καλλιέργειας ή συγκομιδής γεωργικών προϊόντων.
6. Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται για την παραχώρηση χώρου, για την τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών και κάθε είδους διαφημίσεων.
7. Το εισόδημα που αποκτιέται από τον επιφανειούχο ή τον εμφυτευτή, από την εκμίσθωση των αντίστοιχων γαιών.
8. Το αντάλλαγμα, που αποκτά ο κύριος ή ο επικαρπωτής ακινήτου, για τη μεταβίβαση του δικαιώματος επικαρπίας για ορισμένο χρόνο σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα. Για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος το αντάλλαγμα αυτό διαιρείται σε μέρη ίσα με τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειας της επικαρπίας. Σε περίπτωση που το αντάλλαγμα αυτό είναι μικρότερο τουλάχιστον κατά 10% από την πραγματική αξία του δικαιώματος της επικαρπίας κατά το χρόνο της μεταβίβασης της, όπως αυτή προσδιορίζεται με τις διατάξεις

του Ν.Δ. 188/73 τότε για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος, λαμβάνεται η πραγματική αξία της επικαρπίας, διαιρούμενη σε μέρη ίσα με τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειας της.

9. Το εισόδημα που απαιτείται από το μισθωτή ή επιφανειούχο ή εμφυτευτή ή από αυτό που ανήγειρε τα κτίσματα της οικοδομής σε έδαφος κυριότητας τρίτου, είτε άμεσα από εκμίσθωση είτε έμμεσα από ιδιοχρησιμοποίηση, στις περιπτώσεις μισθώσεων διάρκειας μεγαλύτερης από 9 (εννέα) έτη με υποχρέωση μεταγραφής κλπ, καθώς επίσης και το εισόδημα που αποκτιέται στις περιπτώσεις οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτων.

Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων από οικοδομές

Ακαθάριστα εισοδήματα από οικοδομές θεωρούνται τα ετήσια ενοίκια που εισπράττονται από εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση οικοδομών, μετά την αφαίρεση φυσικά στην περίπτωση της υπεκμίσθωσης των ενοικίων που καταβάλλονται στο ιδιοκτήτη της οικοδομής.

Στην περίπτωση που το ενοίκιο είναι δυσανάλογα μικρότερο σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, τότε αυτό προσδιορίζεται από τη Δ.Ο.Υ. με σύγκριση ενοικίων άλλων οικοδομών που εκμισθώνονται κάτω από παρόμοιες συνθήκες.

Δυσανάλογο είναι το δηλωμένο ενοίκιο στην περίπτωση μόνο που είναι 15% μικρότερο από εκείνο το ενοίκιο που έπρεπε να δηλωθεί. Το ενοίκιο αυτό που δηλώνεται δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 3,5% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου που εκμισθώνεται και χρησιμοποιείται ως κατοικία.

Επίσης εισόδημα από οικοδομές θεωρείται και το τεκμαρτό εισόδημα (εκτός από εκείνο των βιομηχανοστασιών), δηλαδή το ενοίκιο που θα έπαιρνε αν νοίκιαζε τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιεί ή ιδιοκατοικεί ή παραχωρεί τη χρήση τους δωρεά σε τρίτους (π.χ. σε συγγενείς, φίλους κλπ).

Το ακαθάριστο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση ή ιδιοχρησιμοποίηση κλπ ή από ενοικίαση χωρίς αντάλλαγμα βρίσκεται σε σύγκριση με άλλες εκμισθούμενες οικοδομές της περιοχής. Πάντως το ετήσιο εισόδημα των περιπτώσεων αυτών δεν πρέπει να είναι ανώτερο από το 5% και μικρότερο από το 3,5% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 1249/82.

Ειδικά, στις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, το ενοίκιο δεν πρέπει να υπερβαίνει το 4% της πραγματικής αξίας της οικοδομής, κατά το χρόνο της φορολογίας.

Ο φορολογούμενος, που αμφισβητεί το παραπάνω μίσθωμα, μπορεί ν' ασκήσει προσφυγή μέχρι 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

Η αξία της οικοδομής που ιδιοκατοικείται προσδιορίζεται, κάθε τρία έτη. Το οικονομικό έτος 1992 λαμβάνεται ως έτος βάσης για την πρώτη τριετία.

Το τεκμαρτό μίσθωμα μίας ή περισσότερων εξοχικών κατοικιών υπολογίζεται σε καθεμία από αυτές για 3 μήνες το έτος. Η δευτερεύουσα κατοικία που βρίσκεται στην ίδια πόλη με την κύρια κατοικία δεν θεωρείται εξοχική κατοικία.

Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων από γαίες

Ακαθάριστο εισόδημα από γαίες είναι το συμφωνημένο ενοίκιο για χρήση και κάρπωση που αποκτιέται από την ενοικίαση των κτημάτων, δασών, λιβαδιών, μεταλλείων, λατομείων, λιμνών, δεξαμενών, ιχθυοτροφείων κλπ. Δεν αναγνωρίζεται τεκμαρτό ενοίκιο από ιδιοχρησιμοποίηση γαιών.

Προσδιορισμό των καθαρών κερδών (εισοδημάτων) από οικοδομές

Από το παραπάνω ακαθάριστο εισόδημα οικοδομών αφαιρούνται για απόσβεση, για ασφάλιστρα κινδύνων πυρκαγιάς καθώς και για έξοδα επισκευής και συντήρησης της οικοδομής τα εξής ποσοστά:

1. Για κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, κλινικές και σανατόρια 10% για αποσβέσεις και ποσοστό μέχρι 15% (επί του ακαθάριστου εισοδήματος) για τα ασφάλιστρα κατά του κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για έξοδα επισκευής και συντήρησης καθώς και για την αμοιβή δικηγόρου για δίκες σε διαφορές απόδοσης ενοικίου ή καθορισμού ενοικίου (και όχι αμοιβής και δίκες λόγω ζημιών που προκλήθηκαν στο κτίριο ή λόγω ιδιόχρησης κλπ). Αν οι δαπάνες αυτές αφορούν κοινόχρηστους χώρους του ακινήτου, επιμερίζονται, αναλόγως, στους συνιδιοκτήτες του.
2. Για γραφεία, καταστήματα, αποθήκες κλπ που νοικιάζονται ή ιδιοχρησιμοποιούνται ή και χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις ποσοστό 5% για αποσβέσεις και μέχρι 5% για ασφάλιστρα κατά του κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων κλπ.
3. Για το ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση οικοδομών, ανεξάρτητα από τη χρήση του ακινήτου 5% συνολικά. Από το μίσθωμα που εισπράττεται, αφαιρείται το μίσθωμα που καταβλήθηκε στον εκμισθωτή και επί του υπολοίπου (διαφοράς) υπολογίζεται το ποσοστό 5%. Αν το ποσό της διαφοράς που προκύπτει είναι αρνητικό, αγνοείται.
4. Ποσοστό 5% συνολικά (για αποσβέσεις, ασφάλιστρα κλπ) για το ακαθάριστο εισόδημα από παραχώρηση χώρων τοποθέτησης επιγραφών καθώς και από κάθε είδους διαφήμισης, από γήπεδα που χρησιμοποιούνται ως αποθήκες, εργοστάσια, εργαστήρια ή ως χώροι στάθμευση αυτοκινήτων, θεαμάτων, καφενείων, γυμναστηρίων και γενικά για κάθε χρήση, καθώς και από την οικοδομή που κτίστηκε από το μισθωτή και περιήλθε μετά τη λήξη της μίσθωσης, στην κυριότητα του εκμισθωτή.

Το υπόλοιπο που απομένει, μετά την αφαίρεση από το ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομές των παραπάνω ποσών, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από ακίνητα που φορολογείται.

Προσδιορισμός των καθαρών κερδών (εισοδημάτων) από γαίες

Από το συνολικό εισόδημα από γαίες αφαιρούνται τα παραπάνω ποσά:

1. Κάθε φόρος, τέλη κλπ που βαραίνουν τα κτήματα.
2. 5% πάνω στα ακαθάριστα έσοδα από γαίες για αποσβέσεις και έξοδα συντήρησης.
3. 10% των δαπανών για αντιπλημμυρικά έργα και αποξηράνσεις ελών για απόσβεση τους, όχι όπως και για βελτίωση ή επέκταση των αγορών.
4. Το καταβαλλόμενο ενοίκιο ή δικαίωμα στον κύριο του αγρού σε περίπτωση υπεκμίσθωσης επιφάνεια και εμφύτευσης.

Το υπόλοιπο που απομένει, μετά την αφαίρεση από το ακαθάριστο εισόδημα από γαίες των παραπάνω ποσών, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από γαίες, που φορολογείται.

- Υπολογισμός τελών χαρτοσήμου 3,6% στα εισοδήματα από ακίνητα

Τα ακαθάριστα εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων (όχι τα τεκμαρτά) υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου 3,6% και σε Ο.Γ.Α. 0,20% δηλαδή συνολικά 3,8%.

Δεν θεωρούνται εισοδήματα από ακίνητα τα παρακάτω ποσά (άρθρο 21 Ν. 2238/94)

1. Τα τεκμαρτά ενοίκια που προέρχονται από ιδιοχρησιμοποίηση βιομηχανοστασίων, των παραρτημάτων και των αποθηκών καθώς και

των οικοπέδων που είναι συνεχόμενα και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση α' και β' υλών και ετοιμών προϊόντων.

2. Τα τεκμαρτά ενοίκια από οικοδομές που βρίσκονται μέσα σε αγροκτήματα ή έξω από αυτά αλλά χρησιμοποιούνται όμως για τους σκοπούς της εκμετάλλευσης των αγρών.

Σημείωση

1. Όταν εκμισθώνεται ολόκληρο ή τμήμα της οικοδομής μαζί με τα έπιπλα και τα μηχανήματα τότε ολόκληρο το μίσθωμα θεωρείται εισόδημα από ακίνητα.
2. Στην περίπτωση μας γαίες θεωρούνται τα χωράφια που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένα, τα δάση και οι δενδρώδεις εκτάσεις, τα λιβάδια και οι κάθε είδους βοσκήσιμες γαίες, τα ιχθυοτροφεία καθώς και κάθε άλλη έκταση γης μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από αυτές.

Χρόνος απόκτησης εισοδήματος από ακίνητα

Σαν χρόνος απόκτησης εισοδήματος θεωρείται κάθε διαχειριστικό ή κατά περίπτωση γεωργικό έτος που αποκτήθηκε το εισόδημα και το οποίο προκύπτει με τη συγκεκριμένη δήλωση φόρου εισοδήματος κάθε οικονομικού έτους.

Για εισοδήματα ακινήτων που καταβάλλονται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, χρόνος κτήσης θεωρείται αυτός στον οποίο ανάγονται τα μισθώματα.

Το τεκμαρτό εισόδημα, από τεκμαρτό μίσθωμα μιας ή περισσότερων εξοχικών κατοικιών, υπολογίζεται σε κάθε μια από αυτές για 3 μήνες το έτος.

Ποια εισοδήματα από ακίνητα δεν φορολογούνται

Τέτοια εισοδήματα από ακίνητα που απαλλάσσονται από το φόρο είναι:

1. Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο, νομέα ή επικαρπωτή ατών στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ. χωρίς αντάλλαγμα.
2. Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κύριας κατοικίας του φορολογούμενου εμβαδού μέχρι 150 τ.μ., όπου η διαφορά μέχρι τα 150 τ.μ. λαμβάνεται υπ' όψη για απαλλαγή μιας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας (ή εξοχικής κατοικίας).

Κατ' εξαίρεση των όσων προαναφέρθηκαν, για τους συζύγους που τέλεσαν γάμο κατά τη διάρκεια του έτους και έχουν υποχρέωση στο τέλος του έτους αυτού να υποβάλλουν κοινή δήλωση όταν ο καθένας από αυτούς διέμενε πριν από την τέλεση του γάμου σε δική του κύρια κατοικία, κατά την υποβολή της πρώτης κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και μόνο για το έτος αυτό θα τύχουν της απαλλαγής που προβλέπεται για το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κύριας κατοικίας εμβαδού μέχρι 150 τ.μ. που αποκτά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους χωριστά ο καθένας τους.

Αν ιδιοκατοίκηση κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία ανήκει στη σύζυγο ή το τέκνο του φορολογούμενου, το απαλλασσόμενο ποσό που αναλογεί στα 150 τ.μ. αφαιρείται από το δικό τους ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση και όχι από του συζύγου.

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας μεταξύ των συζύγων ή μεταξύ αυτών και των ανήλικων τέκνων τους, το συνολικό ποσό μέχρι τα 150 τ.μ. που απαλλάσσεται αφαιρείται αναλογικά από το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση του καθενός, με βάση τα ποσοστά συνιδιοκτησίας τους.

Τα ίδια ισχύουν και για τους έλληνες κατοίκους του εξωτερικού ή ομογενείς για ιδιοκατοίκησης μιας μόνο κατοικίας που βρίσκεται στην Ελλάδα.

Συμπληρωματικός φόρος. Εισοδήματα από ακίνητα 3%

Το ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση και από ιδιόχρηση ακινήτων υπόκειται και σε συμπληρωματικό φόρο 3%. Ο συντελεστής αυξάνεται σε 6% όταν το ακαθάριστο εισόδημα προέρχεται από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και η επιφάνεια της κάθε μιας από αυτές υπερβαίνει τα 300 τ.μ.

Αν η σύζυγος έχει εισοδήματα από ακίνητα, τότε και αυτή θα φορολογηθεί με το συμπληρωματικό φόρο, χωριστά για τα δικά της εισοδήματα.

Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται ο συμπληρωματικό φόρος να είναι μεγαλύτερος από τον κύριο φόρο, που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα.

Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης ακινήτου, το ποσοστό 3% του συμπληρωματικού φόρου υπολογίζεται στο ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση, δηλαδή στο μίσθωμα που εισπράττει ο υπεκμισθωτής (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) πριν από την έκπτωση του μισθώματος που καταβάλλει στον εκμισθωτή.

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ (Γ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Τι ποσά θεωρούνται εισοδήματα από κινητές αξίες

Εισοδήματα από κινητές αξίες είναι αυτό που απαιτείται κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών το οποίο προκύπτει:

1. Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, ομολογιών και χρεογράφων γενικά του Ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ημεδαπών επιχειρήσεων κάθε είδους καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανώνυμων εταιριών. Τα ποσά από μερίσματα, προμερίσματα, καθώς και από ποσοστά και αμοιβές διοικητικών συμβούλων, από αμοιβές και ποσοστά εκτός μισθού σε διευθυντές και αμοιβές στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα έγκρισης του ισολογισμού από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Επίσης, οι τόκοι που εισπράττουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων και προνομιούχων μετόχων ημεδαπών Α.Ε. θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα που εγκρίνεται ο ισολογισμός από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Οι τόκοι που προέρχονται από ομολογίες και χρεόγραφα του Ελληνικού Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ημεδαπών επιχειρήσεων πάσης φύσης, θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα που έχει οριστεί ως έναρξη της εξαργύρωσης των τοκομεριδίων.
2. Από μερίσματα και τόκους τίτλων αλλοδαπής προέλευσης που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση. Τα πιο πάνω ποσά θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα της εξαργύρωσης ή της είσπραξης τους.
3. Από τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τους μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε τίτλου χρωστικού με υποθήκη ή όχι, από εκείνους που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄. οι τόκοι αυτοί θεωρείται ότι απαιτούνται για τόκους που προκύπτουν μετά από δικαστική απόφαση, τότε θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα καταβολής ή πίστωσης των τόκων αυτών. Οι τόκοι από πωλήσεις με πίστωση ή με συναλλαγματικές

μεταξύ εμπόρων και οι αντίστοιχοι τόκοι υπερημερίας θεωρούνται ως εισόδημα (κέρδος) από εμπορικές επιχειρήσεις και όχι από κινητές αξίες.

4. Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων. Τα κέρδη αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα έγκρισης τους από την «Α.Ε. διαχείρισης».
5. Από αποθεματικά ανώνυμων εταιριών που διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο. Τα ποσά αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα έγκρισης του ισολογισμού από τη γενική συνέλευση των μετόχων.
6. Από κέρδη ανωνύμων εταιριών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους. Τα ποσά αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται από το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό την ημέρα που εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων.
7. Εισόδημα, επίσης, από κινητές αξίες θεωρείται και η επιπλέον διαφορά εξαγοράς των μετοχών από την ίδια την ανώνυμη εταιρία, το ποσό που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας κατά την εξαγορά τους από αυτή, καθώς επίσης και η επιπλέον διαφορά που καταβάλλεται στους μετόχους, σε περίπτωση διάλυσης ανώνυμης εταιρίας. Τα ποσά αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται από τους δικαιούχους την ημέρα που εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων, εκτός από την περίπτωση της διάλυσης που θεωρείται ο χρόνος διάλυσης της Α.Ε.
8. Σε περίπτωση, που τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οι διευθυντές και γενικά τα πρόσωπα που την εκπροσωπούν νόμιμα, εισπράττουν χρήματα από την ανώνυμη εταιρία, χωρίς νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση, καθώς και οι αμοιβές των μελών του διοικητικού που δεν προέρχονται από τη διάθεση των καθαρών κερδών, τότε τα ποσά αυτά θεωρούνται εισοδήματα από κινητές αξίες, με την προϋπόθεση φυσικά ότι βαρύνουν τ' αποτελέσματα χρήσης της ίδιας διαχειριστικής χρήσης. Τα ποσά αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται από τους δικαιούχους την ημέρα καταβολής ή πίστωσης αυτών στο όνομα των δικαιούχων.

9. Από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων των ασφαλίσεων ζωής. Τα ποσά αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα καταβολής ή πίστωσης των δικαιούχων.

Ποια εισοδήματα από μικτές αξίες απαλλάσσονται από το φόρο

Ορισμένα εισοδήματα από μικτές αξίες δεν φορολογούνται. Τέτοια εισοδήματα θεωρούνται τα αμέσως παρακάτω:

1. Οι τόκοι των εθνικών δανείων τα οποία εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή με ομολογίες, εφ' όσον από τον οικείο νόμο προβλέπεται απαλλαγή.
2. Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής, τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκευση σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας.
3. Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων, όταν τα κέρδη τους φορολογούνται με ειδικό τρόπο. Αν η Α.Ε. παράλληλα με την εκμετάλλευση πλοίων ασκεί και άλλες επιχειρήσεις, τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με τη σχέση μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων της εταιρίας.
4. Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων, της Δ.Ε.Η. και του Ο.Τ.Ε. εφ' όσον προβλέπεται απαλλαγή από τον οικείο νόμο.
5. Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε δραχμές ή συνάλλαγμα, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.
6. Οι τόκοι ομολογιακών δανείων που εκδίδονται από δήμους και κοινότητες.

Χρόνοι κτήσεως εισοδήματος από μικτές αξίες

Σαν χρόνος κτήσεως εισοδήματος από κινητές αξίες θεωρείται:

1. Για τα κέρδη που διανέμονται από τις ημεδαπές Α.Ε. με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και διευθυντές εκτός μισθού, καθώς επίσης για αμοιβές στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους, ο χρόνος έγκρισης αυτών από τη γενική συνέλευση των μετόχων.
2. Για τους τόκους που προέρχονται από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, ο χρόνος έγκρισης τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων και προκειμένου για τοκομερίδια ο χρόνος που έχει ορισθεί για την εξαργύρωση τους.
3. Για τα μερίσματα και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές αλλοδαπής προέλευσης με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων κλπ ο χρόνος εξαργύρωσης ή είσπραξης των μερισμάτων και τόκων.
4. Για τα κέρδη που προέρχονται από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, ο χρόνος έγκρισης τους από την «Α.Ε. Διαχείρισεως» και προκειμένου για κέρδη που προέρχονται από αμοιβαία κεφάλαια αλλοδαπής, ο χρόνος είσπραξης αυτών.

Για τα εισοδήματα από αποθεματικά Α.Ε. ή από εξαγορά ιδρυτικών τίτλων Α.Ε., ο χρόνος έγκρισης της από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

Εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις (Δ' Κατηγορίας)

Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, εμπορικές, βιοτεχνικές, βιομηχανικές ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος που δεν κατονομάζεται ειδικά στα ελεύθερα επαγγέλματα.

1. Το κέρδος από επιχείρηση αγοραπωλησία ακινήτων γενικά πλην των επιχειρήσεων του άρθρου 36α Ν. 3323/55, που φορολογούνται με ειδικό τρόπο.
2. Η ωφέλεια που πραγματοποιείται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων που προέρχεται από κατατμηθείσες ή ρυμοτομηθείσες εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης, κείμενες εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου ή κοινότητας. Σαν ωφέλεια θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αγοράς τιμής της έκτασης που πωληθεί και της αξίας της έκτασης πριν την κατάτμηση ή ρυμοτόμηση, μειωμένη κατά το μέρος των δαπανών που έγιναν και οι οποίες βαρύνουν τον πωλητή.
3. Οι αμοιβές με τη μορφή μερίσματος των συνεταιρισμών του Ν.602 που καταβάλλονται στα μέλη τους.
4. Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα προς τον κύριο σκοπό της.
5. Επιχειρησιακή αμοιβή ομόρρυθμου εταίρου και του εταίρου διαχειριστή της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 16α του Ν.3323/55 και του άρθρου 10 του Ν.3843/58.

Η επιχειρησιακή αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής ατού του εταίρου 50% των κερδών της εταιρίας, που δηλώθηκαν με αρχική εμπρόθεσμη δήλωση. Σε περίπτωση συμμετοχής του υπόχρεου φυσικού προσώπου, ως ομόρρυθμού εταίρου ή διαχειριστή Ε.Π.Ε. σε περισσότερες εταιρίες, αυτός δικαιούται επιχειρησιακή αμοιβή, από μία από αυτές, κατ' επιλογή του. Η επιλογή ατή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη δήλωση της εταιρίας και δεν ανακαλείται.

6. Ο μισθός που καταβάλλεται από Α.Ε. στα μέλη του Δ.Σ. της, για υπηρεσίες που παρέχουν με βάση ειδική σύμβαση μίσθωσης εργασίας ή εντολή εφ' όσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του Δ.Σ. είναι ασφαλισμένα σε οποιοδήποτε, εκτός Ι.Κ.Α., ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο.

Γενικά περί φορολογίας εμπορικών επιχειρήσεων (Δ' Κατηγορίας)

Σήμερα ο εμπορικός και βιομηχανικός κόσμος εμφανίζεται με τη μορφή διαφόρων τύπων επιχειρήσεων που ο καθένας έχει και το δικό του τρόπο φορολογίας, όπως αναπτύσσεται αναλυτικά και στα παρακάτω κεφάλαια.

Από φορολογικής πλευράς, για τα κέρδη θεωρείται αναγκαίο να αναφερθούν τα εξής:

1. Φορολογία κερδών ατομικής επιχείρησης.

Τα κέρδη της ατομικής επιχείρησης φορολογούνται στ' όνομα του φυσικού προσώπου που την έχει, άσχετα αν τα κέρδη παρέμειναν στην επιχείρηση για την επέκταση των δραστηριοτήτων της ή τα χρησιμοποίησε για την κάλυψη των οικογενειακών του αναγκών. Για τα κέρδη της ατομικής επιχείρησης δεν συμπληρώνεται χωριστή δήλωση κερδών, αλλά τα δηλώνει ο επιχειρηματίας στην ατομική του δήλωση. Επισυνάπτεται όμως στην ατομική του δήλωση σε διπλούν, για κάθε μια ατομική επιχείρηση, συμπληρωμένο και το Έντυπο Ε₃ ή Ε₄ «ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ», ανάλογα.

2. Φορολογία κερδών που προέρχονται από Ο.Ε., Ε.Ε., κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, συμμετοχικές ή αφανείς καθώς και από κοινοπραξίες.

1. Τα καθαρά κέρδη των παραπάνω επιχειρήσεων φορολογούνται με συντελεστή 35% μετά την αφαίρεση από αυτά.

1. Των κερδών τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς.
2. Των κερδών, τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών ανώνυμων εταιριών ή συνεταιρισμών ή κερδών αμοιβαίων κεφαλαίων ή κερδών από μερίδια εταιρίας περιορισμένης ευθύνης ή από τη συμμετοχή σε άλλες Ο.Ε., Ε.Ε., κοινοπραξίες, κοινωνίες αστικού δικαίου κλπ.
3. Ειδικά, για τις ομόρρυθμές (Ο.Ε.), τις ετερόρρυθμές εταιρίες (Ε.Ε.) από τα κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση των παραπάνω κερδών που απαλλάσσονται από το φόρο, των μερισμάτων κλπ, αφαιρείται επιπλέον και επιχειρηματική αμοιβή, για μέχρι τρεις ομορρύθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στην εταιρία. Σε περίπτωση περισσοτέρων με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται κάθε έτος από την εταιρία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της. Η αφαίρεση από τα συνολικά κέρδη της Ο.Ε. και Ε.Ε., της επιχειρηματικής αμοιβής είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα αν κάποιος από τους δικαιούχους αυτής εταίρους δεν επιθυμεί να λάβει επιχειρηματική αμοιβή (Εγκ. 101850/93 άρθρο 7 παρ. 3 Υπ. Οικ.). Στις εταιρίες μεταξύ εκτελωνιστών, η επιχειρηματική αμοιβή κατανέμεται σ' όλους τους ομόρρυθμους εταίρους, φυσικά πρόσωπα, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους (άρθρο 10 παράγραφος 1γ Ν.2238/94). Στις Ο.Ε., οι κληρονόμοι αποβιώσαντος εταίρου δικαιούνται επιχειρηματική αμοιβή είτε αυτοί είναι ενήλικοι, είτε είναι ανήλικοι (Υπ. Οικ. 1039052/π.ο. 1156/ 6.695). Επιχειρηματική αμοιβή αναγνωρίζεται και στις κοινωνίες κληρονομικού δικαίου.

Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής του κάθε δικαιούχου εταίρου στο 50% των κερδών της εταιρίας που δηλώθηκαν με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση. Δηλαδή, η επιχειρηματική αμοιβή υπολογίζεται και επί των δηλούμενων με την εμπρόθεσμη αρχική δήλωση λογιστικών διαφορών. Όταν η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της Ο.Ε. ή Ε.Ε. υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι 30 μέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της, τότε και πάλι αναγνωρίζεται επιχειρηματική αμοιβή στους δικαιούχους εταίρους. Αν όμως η δήλωση της εταιρίας υποβληθεί εκπρόθεσμα και μετά 30 μέρες από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας υποβολής της, τότε τα συνολικά κέρδη της εταιρίας αυτής φορολογούνται όλα στο όνομα της με συντελεστή 35%. Επίσης, δεν υπολογίζεται επιχειρηματική αμοιβή στα επιπλέον κέρδη που τυχόν προκύψουν από μελλοντικό φορολογικό έλεγχο, αλλά στο σύνολό τους, τα κέρδη αυτά φορολογούνται με συντελεστή 35%.

Σε περίπτωση συμμετοχής του υπόχρεου φυσικού προσώπου, ως ομόρρυθμου εταίρου ή διαχειριστή εταίρου εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε περισσότερες εταιρίες, αυτό δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή, από μία από αυτές, κατ' επιλογή του. Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη (ή εκπρόθεσμη μέχρι 30 μέρες) δήλωση της εταιρίας και δεν ανακαλείται. Δηλαδή, μετά το χρόνο υποβολής της εμπρόθεσμης δήλωσης φορολογίας της εταιρίας, δεν μπορεί ο εταίρος να μεταβάλλει την επιλογή του για τη χρήση αυτή και να ζητήσει να λάβει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρία στην οποία συμμετέχει ως ομόρρυθμος εταίρος ή διαχειριστής εταίρος. Μπορεί όμως να ζητήσει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρία την επόμενη χρονιά. Αν σε κάποια Ο.Ε. (ή Ε.Ε.) συμμετέχουν περισσότεροι από τρεις ομόρρυθμοι εταίροι και αν κάποιος από τους τρεις πρώτους που δικαιούνται επιχειρηματική αμοιβή δηλώσει ότι θα λάβει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρία που συμμετέχει, τότε στην περίπτωση αυτή. Επιχειρηματική αμοιβή δικαιούται ο αμέσως επόμενος εταίρος από τους υπόλοιπους που έχει το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής.

Αν μεταξύ των καθαρών κερδών της Ο.Ε. ή Ε.Ε. συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα ή έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο, καθώς

επίσης αν η εταιρία σχηματίσει αφορολόγητες εκπτώσεις του Ν. 1892/90 ή αφορολόγητα αποθεματικά επενδύσεων, τότε ο υπολογισμός της επιχειρηματικής αμοιβής γίνεται στο υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση των πιο πάνω αφορολόγητων κλπ εσόδων ή αφορολόγητων εκπτώσεων και αφορολόγητων αποθεματικών.

Με την επιβολή αυτού του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση επί των κερδών αυτών, των προσώπων που συμμετέχουν σε αυτές τις εταιρίες. Δηλαδή οι ομόρρυθμοι εταίροι θα φορολογηθούν ως φυσικά πρόσωπα μόνο για την επιχειρηματική τους αμοιβή.

2. Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα (γραφεία, καταστήματα, αποθήκες, οικείες, οικόπεδα, γήπεδα κλπ), ανεξάρτητα αν αυτό προέρχεται από εκμίσθωση ή ιδιοχρησιμοποίηση, το ακαθάριστο ποσό αυτού, υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 3%. Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα της εταιρίας, όπως αυτός υπολογίζεται πιο πάνω.
3. Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν:
 1. Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε.
 2. Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή από την εταιρία για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα. Ο φόρος αυτός σε καμία περίπτωση δε μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.
4. Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί, τούτο συμψηφίζεται στο τυχόν υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση και αν προκύψει και πάλι υπόλοιπο πιστωτικό αυτό επιστρέφεται.

Η ζημία που τυχόν προκύπτει από τη δραστηριότητα των εταιριών αυτών μεταφέρεται για συμψηφισμό στα κέρδη των επόμενων ετών από την ίδια την εταιρία και όχι από τους εταίρους (Εγκ. 1018050 άρθρο 7 – παρ. 7 Υπ. Οικ.). Για τις επιχειρήσεις όμως που υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια δεν αναγνωρίζεται ζημία για συμψηφισμό (άρθρο 33 Ν.2238/94).

Προκαταβολή του φόρου

Μαζί με το φόρο καταβάλλεται και προκαταβολή του φόρου που είναι ίση με το 50% του φόρου (συμπεριλαμβανομένου και του συμπληρωματικού φόρου 3%). Από το ποσό αυτού του πολλαπλασιασμού αφαιρείται ο φόρος που παρακρατήθηκε και το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί την προκαταβολή φόρου για την τρέχουσα χρήση. Αν το εισόδημα προσδιορίζεται τεκμαρτά, τότε για τον προσδιορισμό του προκαταβλητέου φόρου λαμβάνεται υπ' όψη ο φόρος που αναλογεί στο τεκμαρτό αυτό εισόδημα (άρθρο 52 Ν.2238/94).

Σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης Ο.Ε., Ε.Ε. ή κοινοπραξίας και κοινωνίας που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα σε οποιονδήποτε τύπο εταιρίας, η προκαταβολή φόρου εισοδήματος υπολογίζεται κανονικά.

Αν προβλέπεται ότι θα επέλθει μείωση του εισοδήματος κατά την επόμενη χρονιά σε ποσοστό πάνω από 25%, τότε μπορεί να ζητηθεί μείωση της προκαταβολής φόρου με αίτηση που υποβάλλεται από την εταιρία προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους και φυσικά μόνο για τις μη ληξιπρόθεσμες δόσεις (άρθρο 53 παρ. 1 Ν.2238/94).

Στις εταιρίες που λύνονται μπορεί να ζητηθεί η επιστροφή της προκαταβολής του φόρου, εφ' όσον υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος και εφ' όσον φυσικά η εταιρία εξακολουθεί να υπάρχει στο στάδιο της εκκαθάρισης (Εγκ. 106612/93 Υπ. Οικ.). Στις εταιρίες εκτελωνιστών δεν υπολογίζεται προκαταβολή φόρου (Εγκ. 1028894/93 Υπ. Οικ.).

Ποια ποσά από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από το φόρο (άρθρο 6 παρ. 4 Ν.2238/94)

Τέτοια ποσά που απαλλάσσονται από το φόρο είναι:

1. Τα κέρδη από εκμετάλλευση πλοίων, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία.
2. Τα κέρδη από τη λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου ή από την εκμετάλλευση καφενείου, κυλικείου, κουρείου κλπ μέσα στα κτίρια και καταστήματα στα οποία στεγάζονται δημόσιες υπηρεσίες ή υπηρεσίες Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία (κέρδη) πραγματοποιούνται από ανάπηρους και θύματα πολέμου, εφ' όσον η εκμετάλλευση γίνεται από τους ίδιους. Επίσης απαλλάσσεται από το φόρο το ποσό (μίσθωμα) που παίρνουν τα πρόσωπα αυτά από την παραχώρηση της εκμετάλλευσης του περιπτέρου σε τρίτα πρόσωπα. Τα τρίτα πρόσωπα που εκμεταλλεύονται τα περίπτερα δεν απαλλάσσονται από το φόρο (Απ. Υπ. Οικ. 1065402/93).

Χαρτόσημο κερδών Ο.Ε., Ε.Ε. και κοινοπραξιών

Τα καθαρά κέρδη των Ο.Ε., Ε.Ε. και κοινοπραξιών, υπόκεινται σε χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. 1,20% που καταβάλλεται εφάπαξ με την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης αποτελεσμάτων.

Το παραπάνω χαρτόσημο επιβαρύνει αποκλειστικά την εταιρία και όχι τους εταίρους. Δηλαδή το χαρτόσημο αυτό που αναλογεί στα καθαρά κέρδη, θεωρείται δαπάνη και εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα.

Στο χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. χαρτοσήμου 1,20% υπόκεινται στο σύνολο τους τα καθαρά κέρδη, χωρίς δηλαδή να αφαιρείται το μέρος εκείνο των κερδών, που προέρχεται από τη συμμετοχή της εν λόγω εταιρίας σε άλλες εταιρίες, από αφορολόγητα έσοδα κλπ, ούτε αφαιρούνται τα κέρδη που

προορίζονται για σχηματισμό αφορολόγητων αποθεματικών ή εκπτώσεων. Επίσης, σε χαρτόσημο υπόκεινται και οι δηλωθείσες λογιστικές διαφορές.

Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών προσωπικών εταιριών

Τα αποθεματικά (τακτικά, έκτακτα κλπ) που έχουν σχηματίσει οι διάφορες προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε., κλπ) όταν μοιράζονται ή κεφαλαιοποιούνται δεν φορολογούνται, γιατί αυτά έχουν φορολογηθεί, κατά το χρόνο που πραγματοποιήθηκαν τα κέρδη, από τα οποία σχηματίσθηκαν. Δηλαδή, τα αποθεματικά που σχηματίσθηκαν μέχρι 31.12.91 φορολογήθηκαν στο όνομα των εταιριών ως διανεμόμενα κέρδη και τα κέρδη που γίνονται αποθεματικά από 1.1.92 και μετά φορολογούνται με συντελεστή 35% και εξαντλείται με τον τρόπο αυτό η φορολογική υποχρέωση των κερδών αυτών που γίνονται αποθεματικά.

Χρόνος κτήσης εισοδημάτων από εμπορικές επιχειρήσεις

Σαν χρόνος κτήσης εισοδήματος για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. θεωρείται η ημερομηνία που κλείστηκε η διαχείριση και προκειμένου για Ε.Π.Ε. η ημερομηνία που εγκρίθηκε ο ισολογισμός της από την συνέλευση των εταιριών. Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί ο ισολογισμός της Ε.Π.Ε. σε χρονικό διάστημα 3 μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, το εισόδημα λογίζεται ότι αποκτιέται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου, την ημερομηνία της λύσης κλπ.

Για διαχειριστική περίοδο μικρότερη του δωδεκαμήνου, το εντός αυτής της περιόδου κέρδος που προέκυψε.

Για την διαχειριστική περίοδο μικρότερη του δωδεκαμήνου, το κέρδος που προκύπτει από την έναρξη της περιόδου μέχρι την ημέρα έναρξης του υπολειπόμενου δωδεκαμήνου τμήματος αυτής, το οποίο υπολογίζεται κατά προσέγγιση. Το εισόδημα αυτό εκπίπτει από το εισόδημα της μεγαλύτερης

διαχειριστικής περιόδου, το δε υπόλοιπο, φορολογείται κατά τὸ ἐπόμενο οικονομικό ἔτος.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Ε΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποιες επιχειρήσεις θεωρούνται γεωργικές

Οι αγροτικές, κτηνοτροφικές, δασικές, αλιευτικές, πτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, σηροτροφικές και λοιπές επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμετάλλευση του πρωτογενούς τομέα, θεωρούνται γεωργικές.

Ο επιτηδευματίας που αγοράζει ζώα, όχι με σκοπό να τα μεταπωλήσει όπως είναι, αλλά να τα θρέψει σε στάβλους ή σε λιβάδια και να διαθέσει στη συνέχεια το κρέας τους στην αγορά, ασκεί κτηνοτροφική επιχείρηση.

Οι παραπάνω επιχειρήσεις επιλέγουν μόνες τους και το δηλώνουν στη Δ.Ο.Υ, αν θέλουν να έχουν διαχειριστικό έτος το έτος που αρχίζει από 1.1 και τελειώνει στις 31.12 ή το γεωργικό έτος που αρχίζει από 1.10 και τελειώνει στις 30.9 του επόμενου έτους.

Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων γεωργικών επιχειρήσεων

Ακαθάριστα έσοδα από γεωργικές επιχειρήσεις, θεωρούνται τα έσοδα από την εκμετάλλευση γεωργικών επιχειρήσεων.

Σαν ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία των προϊόντων, όπως αυτή εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης.

Αν δεν τηρούνται βιβλία, ως ακαθάριστο έσοδο, παίρνεται η αξία των προϊόντων αποτιμημένων με τη μέση τιμή χονδρικής πώλησης, που ίσχυε κατά το χρόνο και τόπο παραγωγής.

Εκπτώσεις από το γεωργικό εισόδημα

Από το συνολικό καθαρό γεωργικό εισόδημα, που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο εκπίπτονται:

1. Το ποσό του ετήσιου ενοικίου που καταβάλλεται για εκμίσθωση της γεωργικής γης.
2. Ένας ποσό που είναι ίσο με το 25% ή 50% της δαπάνης αγοράς καινούργιου πάγιου εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης. Το ποσό αυτό εκπίπτει εφάπαξ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης (π.χ. για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού σωλήνων ύδρευσης, υπόνομων κλπ), χωρίς δηλαδή να υπάρχει δυνατότητα έκπτωσης της δαπάνης αυτής, ολικά ή μερικά σε επόμενες χρήσεις. Δεν εκπίπτει το ποσό της δαπάνης αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

Τα παραπάνω (α' και β' περιπτώσεις) ισχύουν τόσο για τα φυσικά πρόσωπα, είτε αυτά είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες είτε όχι, που αποκτούν γεωργικό εισόδημα όσο και για τα νομικά πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., κοινοπραξίες) εκτός φυσικά από τις περιπτώσεις εκείνες που τηρούνται βιβλία γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Απαλλαγές – κίνητρα για τους αγρότες

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα των φυσικών προσώπων που είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, απαλλάσσεται από το φόρο ποσό 500.000 δρχ. Το ποσό αυτό ορίζεται σε 1.000.0000 δρχ εφ' όσον τα παραπάνω πρόσωπα λαμβάνουν εξισωτικές αποζημιώσεις (συνυποβάλλεται με την ατομική δήλωση και βεβαίωση της διεύθυνσης Γεωργίας για τις εξισωτικές αποζημιώσεις).

Ειδικά για νέους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που δεν έχουν υπερβεί το έτος 35^ο έτος της ηλικίας τους, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό 40% για τα πρώτα 5 συνεχή χρόνια άσκησης του επαγγέλματος τους. Τα ποσά αυτά μετά την προσαύξηση τους διαμορφώνονται σε 750.000 δρχ και σε 1.500.000 δρχ αντίστοιχα και διαμορφώνονται σε 625.000 δρχ και 1.250.000 για επόμενα χρόνια. Για να ισχύει η προσαύξηση αυτή θα πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο (όχι Ο.Ε. κλπ) και κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Για να αποδεχθεί ότι είναι νέος αγρότης και να δικαιούται απαλλαγή 1.500.000 δρχ συνυποβάλλεται με την ατομική δήλωση και βεβαίωση της Διεύθυνσης Γεωργίας ή οποιασδήποτε άλλης αρχής. Αν, ενδιάμεσα της πενταετίας σημειωθεί διακοπή της άσκησης του επαγγέλματος και στη συνέχεια επανέναρξη αυτής, τότε για τα έτη μετά την επανέναρξη δεν προσαυξάνεται το απαλλασσόμενο ποσό. Ως νέοι αγρότες θεωρούνται εκείνοι, που για πρώτη φορά αναλαμβάνουν την οικονομική και νομική ευθύνη μιας γεωργικής εκμετάλλευσης. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι θα εξακολουθήσουν να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για μία ακόμη δεκαετία. Σε αντίθετη περίπτωση βεβαιώνεται ο φόρος που δεν καταβλήθηκε.

Μίσθωμα από εκμίσθωση γαιών

Αν το δηλούμενο εισόδημα από εκμίσθωση γεωργικής γης ή το τεκμαρτό μίσθωμα από δωρεάν παραχώρηση προς οποιονδήποτε τρίτο, εκτός των συζύγων, είναι μικρότερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, τότε λαμβάνεται υπ' όψη και δηλώνεται το μίσθωμα που προσδιορίζεται αντικειμενικά. Από το καθαρό όμως γεωργικό εισόδημα εκπίπτει το ποσό του ενοικίου που καταβάλλεται και όχι του τυχόν μεγαλύτερου ποσού που προκύπτει από τα αντικειμενικά κριτήρια (Εγκ. Υπ. Οικ. 1044522/πολ. 1110/7.4.95).

Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει το ύψος του αντικειμενικού μισθώματος, εφ' όσον από εξαιρετικούς λόγους, που ανάγονται αποκλειστικά στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μισθωτική αξία της

γεωργικής γης, αποδεικνύεται ότι αυτή είναι μικρότερη της προσδιοριζόμενης με την αντικειμενική μέθοδο. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προαγωγή των αποδεικτικών στοιχείων, γίνεται από το φορολογούμενο με την άσκηση προσφυγής, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

Αν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε και δηλώθηκε είναι ανώτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, τότε λαμβάνεται υπ' όψη το δηλωμένο που είναι μεγαλύτερο.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (ΣΤ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποια ποσά θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτιέται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν οι ξεναγοί που υπάγονται στις διατάξεις του Ν 1545/85.

Δεν θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και κατά συνέπεια δεν υπόκεινται σε φόρο:

1. Η αποζημίωση που παρέχεται σε υπαλλήλους επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών για δαπάνες υπηρεσίας, που τους έχουν ανατεθεί, εφ' όσον αποδεικνύεται η καταβολή τους από τα σχετικά παραστατικά που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. Από την αποζημίωση για κάλυψη δαπανών που παρέχεται στους δημόσιους υπαλλήλους απαλλάσσεται από τη φορολογία το 50% εκτός αν ο δικαιούχος αποδεικνύει δαπάνες μεγαλύτερου ποσού με βάση στοιχεία του Κ.Β.Σ.

2. Η αποζημίωση που παρέχεται με τη μορφή εξόδων κίνησης καθώς και η ημερήσια αποζημίωση εκτός έδρας, η οποία καταβάλλεται σε δημόσιους υπαλλήλους και υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.
3. Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία πρόνοιας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειές τους, καθώς και το παρεχόμενο εφάπαξ βοήθημα στους δημόσιους υπαλλήλους και υπηρέτες λόγω εθελούσιας εξόδου διαπαραίτησης από την υπηρεσία του.
4. Το καθαρό ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε απολυόμενους μισθωτούς το οποίο υπερβαίνει το 1.000.000 δρχ φορολογείται αυτοτελώς με βάση τη γενική κλίμακα του άρθρου 9. Το μέχρι 1.000.000 δρχ αποζημίωση δεν φορολογείται. Δηλαδή 1.000.000 δρχ αποζημίωση δεν φορολογείται και το άλλο 1.000.000 δρχ από την κλίμακα του άρθρου 9 πάλι δεν φορολογείται οπότε 2.000.000 δρχ αποζημίωση συνολικά δεν έχει καμία φορολογική επιβάρυνση. Με την ίδια κλίμακα του άρθρου 9 φορολογείται και κάθε εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται από οποιοδήποτε φορέα και για οποιοδήποτε λόγο διακοπής της σχέσης με τον δικαιούχο της αποζημίωσης. Αν καταβληθεί στον δικαιούχο μεγαλύτερο ποσό αποζημίωσης. Αν καταβληθεί στον δικαιούχο μεγαλύτερο ποσό αποζημίωσης από εκείνο που έπρεπε να καταβληθεί, το συνολικό ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλεται φορολογείται με την ίδια πιο πάνω κλίμακα. Ο φόρος αποδίδεται μέχρι τέλους του επομένου με την παρακράτηση μήνα.
5. Στις κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμου, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση καθώς και από δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές που εισπράττει καθυστερημένα ο δικαιούχος, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφ' όσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή εφ' όσον ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, χρόνος απόκτησης

τους θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους, μειωμένες κατά 20%. Στις περιπτώσεις αυτές γίνεται παρακράτηση φόρου 15% κατά την καταβολή τους χωρίς να υπολογίζεται μείωση στο ποσό αυτό κατά 20%. Η μείωση του ποσού των αναδρομικών κατά 20% θα λαμβάνεται υπ' όψη κατά την καταβολή της ετήσιας δήλωσης φόρους εισοδήματος στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Στην οριστική δήλωση Φ.Μ.Υ. τα αναδρομικά ποσά γράφονται σε ξεχωριστή σειρά κάτω από τις τακτικές αποδοχές και θα δηλωθεί το ποσό που παρακρατήθηκε. Επίσης στη βεβαίωση των αποδοχών, τα αναδρομικά ποσά θα αναγράφονται μαζί με τις άλλες αποδοχές του έτους, αλλά σε ξεχωριστή σειρά, συνολικά, ανεξάρτητα από τα έτη που αφορούν, μειωμένα κατά ποσοστό 20%, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 40 του Ν.Δ. 3323/55, δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες αναγράφεται στη βεβαίωση αποδοχών, στην κατηγορία «αμοιβές που απαλλάσσονται από το φόρο ή δεν θεωρούνται εισόδημα». Επίσης σε κάθε άλλη περίπτωση που καταβάλλονται αναδρομικά αποδοχές ή συντάξεις για άλλους λόγους εκτός αυτών που αναφέρονται παραπάνω όπως π.χ. αντικειμενική αδυναμία του εργοδότη ή καθυστερημένη χορήγηση βεβαίωσης συντάξεων από ασφαλιστικούς οργανισμούς κλπ, χρόνος απόκτησης των αναδρομικών αυτών αποδοχών θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απόκτησε δικαίωμα είσπραξης και θα δηλωθούν στο χρόνο που εισπράττονται. Η απόδοση του φόρου αυτού γίνεται κανονικά μετά τη λήξη του αντίστοιχου τριμήνου που έγινε η παρακράτηση και μέσα σε 15 μέρες, δηλαδή όπως γίνεται και με τις άλλες αποδοχές προσωπικού.

6. Το ποσό πάνω από 2 μέρες ενεργού κατά μήνα εφημερίας των γιατρών που είναι ενταγμένοι στο Ε.Σ.Υ. ή είναι πανεπιστημιακοί γιατροί που δεν ασκούν ελεύθερο επάγγελμα ή ειδικευμένοι γιατροί του Ν. 1397/83, φορολογείται με συντελεστή 20%, εξαντλουμένης της φορολογικής υποχρέωσης για το ποσό αυτό. Ο φορολογούμενος όμως γιατρός μπορεί να το συμπεριλάβει στην ετήσια φορολογική του δήλωση και να φορολογηθεί το ποσό αυτό μαζί με τα άλλα εισοδήματα του με βάση την

κλίμακα του άρθρου 9, οπότε ο φόρος 20% που είχε παρακρατηθεί στην περίπτωση αυτή συμψηφίζεται με το φόρο της ετήσιας δήλωσης.

7. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους ποδοσφαιριστές, καθώς και στους άλλους αμειβόμενους αθλητές, από τις ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες ή τα αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία, κατά την υπογραφή του συμβολαίου μετεγγραφής ή την ανανέωση του συμβολαίου συνεργασίας, φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή φόρου 10% πλέον εισφορά Ο.Γ.Α. 15% στο ποσό του φόρου, τα ποσά του φόρου και της εισφοράς Ο.Γ.Α. στο φόρο, που προκύπτουν, παρακρατούνται κατά την πληρωμή.
8. Οι αποδοχές που καταβάλλονται στο προσωπικό των ιδιωτικών ελληνικών σχολείων της Γερμανίας φορολογούνται με συντελεστή 5% πάνω στο ποσό των αποδοχών πριν από κάθε κράτηση που τις βαρύνει και εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση. Ο φόρος αυτός αποδίδεται από τον εκκαθαριστή στη Γ' Δ.Ο.Υ. Αθηνών κάθε εξάμηνο (πρώτο 15νθήμερο Σεπτεμβρίου και Μαρτίου).
9. Τα επιδόματα που καταβάλλονται στις πολύτεχνες γυναίκες σύμφωνα με το άρθρο 63 Ν. 1892/90 φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή φόρου 10% όταν αυτά καταβάλλονται στις δικαιούχες μητέρες.

Η απόδοση του φόρου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. γίνεται από αυτόν που του παρακράτησε μέσα σε 15 μέρες από τη λήξη του μήνα που έγινε η παρακράτηση και η καταβολή των αντίστοιχων επιδομάτων. Οι μητέρες μπορούν να δηλώσουν τα επιδόματα αυτά στην ετήσια φορολογική τους δήλωση και να φορολογηθούν για τα εισοδήματα αυτά κανονικά μαζί με τα άλλα εισοδήματα τους με βάση την κλίμακα του άρθρου 9. Στην περίπτωση αυτή ο παρακρατούμενος φόρος 10% συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει με βάση την κλίμακα του άρθρου 9.

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξης τους. Σε περίπτωση που καταβάλλονται αναδρομικά αποδοχές και συντάξεις σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησης τους θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

Όταν ο εργοδότης κηρυχθεί σε πτώχευση ή γίνει επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς, τότε για τις δεδουλευμένες αποδοχές που εισπράττουν καθυστερημένα οι εργαζόμενοι, ως χρόνος απόκτησης των θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

Επίσης, για τις πρόσθετες αμοιβές και τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ., χρόνος απόκτησης τους είναι αυτός στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους. Επίσης αν καταβάλλονται αναδρομικά με βάση διάταξη νόμου κλπ χρόνος απόκτησης είναι αυτός στον οποίο εισπράττονται.

Απαλλάσσονται από το φόρο τα παρακάτω εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες:

1. Οι συντάξεις γενικά αναπήρων πολέμου, καθώς και οι συντάξεις αναπήρων στρατιωτικών ειρηνικής περιόδου.
2. Τα έξοδα παράστασης που παρέχονται στους νομάρχες μέχρι τα 2/3 των ετήσιων κύριων αποδοχών (μισθών) τους, καθώς και τα έξοδα παράστασης στο σύνολο τους που παρέχονται στους δημάρχους, αντιδημάρχους και προέδρους κοινοτήτων του κράτους.
3. Οι αποδοχές των κατώτερων πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.
4. Η σύνταξη που καταβάλλεται σε αναπήρους πολέμου (ή σε θύματα και σε οικογένειες θυμάτων πολέμου) με βάση τα έτη υπηρεσίας τους στο Δημόσιο, κατά το ποσό της αναπηρικής σύνταξης την οποία θα ελάμβανε ο δικαιούχος αν δεν είχε παραιτηθεί από το δικαίωμα λήψης της.

5. Τα ειδικά επιδόματα επικίνδυνης εργασίας: Πτητικό, καταδυτικό, ναρκαλιείας, αλεξιπτωτιστών, δυτών και υποβρύχιων καταστροφών, που καταβάλλονται σε αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες των ενόπλων δυνάμεων, λιμενικού σώματος κλπ.
6. Το εξωιδρυματικό επίδομα που καταβάλλεται σε τυφλούς και γενικά σε άτομα που βρίσκονται σε απόλυτη αναπηρία.
7. Η σύνταξη που καταβάλλεται στην πολύτεκνη μητέρα.
8. Οι αμοιβές που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. κλπ σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα ή μεμονωμένους καλλιτέχνες.
9. Τα χρηματικά βραβεία που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο γενικά και τα Ν.Π.Δ.Δ.
10. Τα ποσά των υποτροφιών που καταβάλλονται από το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ.
11. Τα ειδικά επιδόματα επικίνδυνης εργασίας (πτητικό, καταδυτικό, ναρκαλιείας, αλεξιπτωτιστών, δυτών και υποβρυχίων καταστροφών).
12. Το ποσό εισοδήματος που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι με τη μορφή μετοχών και το οποίο προέρχεται από τη διανομή κερδών ημεδαπών βιομηχανικών, βιοτεχνικών, μεταλλευτικών και λατομικών Α.Ε. εφ' όσον οι χορηγούμενες μετοχές προέρχονται από αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου.

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Τα παραπάνω ποσά αποτελούν το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Αν από το εισόδημα αυτό αφαιρεθούν οι κρατήσεις του Ι.Κ.Α. και των Επικουρικών Ταμείων, το χαρτόσημο και η εισφορά Ο.Γ.Α. και τυχόν άλλο δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, το υπόλοιπο αποτελεί

το καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες. Επίσης στους μισθωτούς και συνταξιούχους, παρακρατείται ένα ποσό φόρου, για το φόρο που θα πληρώσουν την επόμενη χρονιά. Επειδή γίνεται αυτή η προκαταβολική πληρωμή, ο φορολογικός νομοθέτης όρισε ότι ο φόρος αυτός που παρακρατείται θα είναι μειωμένος από 1.198 κατά 2,5%.

Ειδικά για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και διαφόρων οργανισμών που απασχολούνται στο εξωτερικό, ως καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες λαμβάνεται ποσό ίσο με το καθαρό ποσό αποδοχών, το οποίο θα έπαιρναν αν υπηρετούσαν στο εσωτερικό.

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (Ζ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Τι περιλαμβάνει στην πηγή εισοδήματος από ελεύθερα επαγγέλματα

Εισοδήματα από ελεύθερα επαγγέλματα είναι τα εισοδήματα των ελεύθερων επαγγελματιών, που προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την άσκηση του επαγγέλματος τους και αποτελούν αμοιβές για την παρεχόμενη εργασία τους.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του ελεύθερου επαγγελματία είναι:

1. Η μη εξαρτημένη μορφή επαγγέλματος (δεν υφίσταται σχέση εργοδότη – εργαζόμενου).
2. Η έναρξη και η λήξη παρεχόμενης εργασίας του.
3. Η παρεχόμενη υπηρεσία εξειδικευμένων γνώσεων.

Ποια θεωρούνται εισοδήματα από ελεύθερα επαγγέλματα:

Τέτοια εισοδήματα είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος του γιατρού, οδοντίατρου, κτηνίατρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή σύμβουλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτεχνικού, αναλογιστή, κοινωνιολόγου και εμπειρογνώμονα.

Στο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών περιλαμβάνεται και κάθε αμοιβή που καταβάλλεται:

1. Σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανωνύμων εταιριών, επιμετρητές τεχνικών έργων, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιάς. Το εισόδημα του αστρολόγου είναι εισόδημα Δ' και όχι Ζ' κατηγορίας.
2. Σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα.
3. Σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες γενικά, για τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους επιτροπές ή συμβούλια από το δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού Δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, συνεταιρισμούς και οργανισμούς γενικά.
4. Στη σύζυγο ή στο σύζυγο, λόγω διατροφής η οποία επιδικάστηκε σ' αυτούς ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό της διατροφής που καταβάλλεται στα παιδιά δεν θεωρείται εισόδημα.

Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις υπόλοιπες κατηγορίες εισοδημάτων Α' και Ζ' (π.χ. οι αμοιβές εισπρακτόρων ΤΕΒΕ με ποσοστά, οι αμοιβές ως μανεκέν ή φωτομοντέλου, το εισόδημα από διαιτησία ποδοσφαιρικών ή άλλων αγώνων, η αποζημίωση για παράνομη χρήση οικοδομής).

Οι τόκοι που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τους για προσφερθείσες από αυτούς υπηρεσίες θεωρούνται εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα.

- Πότε θεωρείται ότι αποκτήθηκε το εισόδημα

Σαν χρόνος απόκτησης της αμοιβής του ελευθέρου επαγγελματία υπολογίζεται ο χρόνος που έχει εισπράξει ο δικαιούχος την αμοιβή. Επίσης, ως χρόνος απόκτησης της αμοιβής, θεωρείται και ο χρόνος πίστωσης του δικαιούχου στα βιβλία αυτού που καταβάλλει την αμοιβή, όταν αυτή γίνεται με

αναγγελία ή με απόδειξη στον δικαιούχο (επί αποδείξει αναγγελία στον δικαιούχο).

Αν ο δικαιούχος εισέπραξε ένα ποσό που αφορά την αμοιβή δύο χρόνων, τότε η αμοιβή αυτή μοιράζεται στη χρονιά που την εισέπραξε και στην προηγούμενη χρονιά. Στην περίπτωση αυτή υποβάλλονται, μέσα στην προθεσμία επίδοσης της δήλωσης που γίνεται η κατανομή, δύο δηλώσεις, μία κανονική και μία συμπληρωματική, χωρίς πρόστιμα και προσαυξήσεις.

Αν έχει εισπράξει αμοιβή πάνω από 2 χρόνια, τότε η αμοιβή αυτή κατανέμεται στο χρόνο που την εισέπραξε και στα δύο αμέσως προηγούμενα χρόνια.

Σε περίπτωση που καταβάλλεται διατροφή αναδρομικά με δικαστική απόφαση, χρόνος απόκτησης της είναι ο χρόνος για τον οποίο εγκρίθηκε και αφορά και όχι ο χρόνος της δικαστικής απόφασης. Επίσης η διατροφή που καταβάλλεται συμβιβαστικά εφάπαξ επιμερίζεται σε περισσότερα έτη, τόσα όσα απαιτούνται για συμπλήρωση του κατά μήνα ποσού που καθορίζεται από το δικαστήριο.

Προσδιορισμός ακαθάριστων εσόδων ελευθέρων επαγγελματιών

Τ' ακαθάριστα έσοδα (δηλαδή οι αμοιβές) των ελευθέρων επαγγελματιών, που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία της β' κατηγορίας ή ανώτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. προσδιορίζονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων τους. Ακαθάριστο εισόδημα, για τον προσδιορισμό του κέρδους από ελευθέρια επαγγέλματα, αποτελούν οι πράγματι εισπραχθείσες αμοιβές και όχι εκείνες τις οποίες ο νόμος τυχόν ορίζει ότι μπορούν οι επαγγελματίες να αξιώσουν ελλείψει ειδικής συμφωνίας.

Προσδιορισμός των καθαρών κερδών των ελευθέρων επαγγελματιών

Τα καθαρά κέρδη των ελευθέρων επαγγελματιών που τηρούν βιβλία επαρκή και ακριβή προσδιορίζονται λογιστικά, δηλαδή με αφαίρεση από τις ακαθάριστες αμοιβές όλων των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για την απόκτηση των αμοιβών αυτών και το υπόλοιπο που απομένει θεωρείται καθαρό εισόδημα.

Δηλαδή, αφαιρούνται οι αμοιβές προσωπικού, οι αποσβέσεις πάγιων στοιχείων, πάνω στην αξία κτήσης (15% για έπιπλα, 20% για τα μηχανήματα και 5% για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα στην άσκηση του επαγγέλματος τους ακίνητα όπως είναι τα γραφεία κλπ, τα ενοίκια (συμπεριλαμβανομένου και του τεκμαρτού), τα γενικά έξοδα κλπ. Ειδικά, από τις δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, μισθωμάτων που καταβάλλονται σε εταιρίες λήζινγκ και αποσβέσεων των επιβατικών Ι.Χ. αυτοκινήτων που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες του ελεύθερου επαγγελματία, εφ' όσον αποδεικνύεται η καταβολή τους και έχουν αναγραφεί στα λογιστικά βιβλία του (π.χ. βιβλίο εσόδων – εξόδων), εκπίπτει το 0,25% του συνολικού ύψους αυτών, μη δυνάμενο να υπερβεί το 3% του δηλωθέντος ακαθάριστου εισοδήματος από ελευθέρια επαγγέλματα.

Όσον αφορά τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από έναν συγγραφέα, μουσουργό, καλλιτέχνη ζωγράφο, γλύπτη ή χαράκτη (π.χ. για την έκδοση ενός βιβλίου κλπ) κατανέμονται ισομερώς στο πρώτο έτος απόκτησης του εισοδήματος από το έργο αυτό (βιβλίο κλπ) και στα αμέσως τρία επόμενα έτη. Ίδια κατανομή γίνεται και για τα πραγματοποιούμενα αντίστοιχα έσοδα. Αν ο υπόχρεος επιθυμεί να φορολογηθεί στο έτος που πραγματοποιήθηκε το εισόδημα του τότε δεν γίνεται η παραπάνω κατανομή των εσόδων και εξόδων στα τρία επόμενα έτη.

Κατ' εξαίρεση για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομών και τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό

εισόδημα ευρίσκεται με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νομικές αμοιβές τους στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πάσης φύσης τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή των πιο πάνω αμοιβών, δεν αφαιρούνται όμως από τις νόμιμες αμοιβές τα ποσά των τυχόν παρεχόμενων εκπτώσεων. Οι συντελεστές που εφαρμόζονται στις νόμιμες αμοιβές έχουν ως εξής:

1. 38% για μελέτη – επίβλεψη κτιριακών έργων.
2. 22% για μελέτη – επίβλεψη χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων και για ακαθάριστες αμοιβές από διεύθυνση εκτέλεσης έργου.
3. 26% για μελέτη – επίβλεψη ηλεκτρομηχανολογικών έργων.
4. 17% για μελέτη – επίβλεψη τοπογραφικών έργων.
5. 60% για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών που προσφέρουν ανεξάρτητες υπηρεσίες σε οργανωμένα γραφεία και για την ενέργεια πραγματογνωμοσυιών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα.

Στο καθαρό εισόδημα που προσδιορίζεται με τη χρησιμοποίηση των παραπάνω συντελεστών προστίθενται και τα τυχόν ποσά από τόκους συναλλακτικών πράξεων και από την αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου του ελεύθερου επαγγελματία.

Αν από τα ακαθάριστα έξοδα αφαιρεθεί το ποσό καθαρών κερδών που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του συντελεστή καθαρού κέρδους επί των εσόδων, το υπόλοιπο που απομένει από τα ακαθάριστα έσοδα αποτελεί τις τεκμαρτές δαπάνες. Έτσι, αν η διαφορά μεταξύ των δαπανών που προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία και των πιο πάνω τεκμαρτών δαπανών είναι μεγαλύτερη από το 20% των τεκμαρτών δαπανών, τότε ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. δικαιούται να προσauξήσει το συντελεστή αυτόν κατά ποσοστό 20% των τεκμαρτών δαπανών.

Τι γίνεται σε περίπτωση πραγματοποίησης ζημιάς από ελεύθερο επάγγελμα

Το ποσό της ζημιάς που πραγματοποιείται από την άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματος, συμψηφίζεται με τα τυχόν κέρδη που έχει ο επαγγελματίας, από άλλες πηγές (όπως π.χ. από οικοδομές, από εμπορικές επιχειρήσεις κλπ). Η ζημιά που απομένει μετά τον συμψηφισμό αυτό, δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα έτη (Σ.Τ.Ε. 3426, 3427/77). Ενώ στις εμπορικές, γεωργικές, βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις μεταφέρεται η ζημιά για συμψηφισμό στις επόμενες 5 χρήσεις (άρθρο 4 παρ. Ν 2238/94). Για τα ελεύθερα επαγγέλματα που υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια δεν αναγνωρίζονται ζημιές από τα ελεύθερα αυτά επαγγέλματα.

Τι βιβλία τηρούν αυτοί που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες είναι υποχρεωμένοι να τηρούν βιβλίο β' κατηγορίας. Προαιρετικά όμως τηρούν και βιβλία γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Οδηγίες για τη συμπλήρωση του έντυπου Ε₁₁ που αφορά τους ελεύθερους επαγγελματίες οι οποίοι στα αντικειμενικά κριτήρια (Εγκ. Υπ. Οικον. 1021468/328/Α 00012/πολ.1038/16.2.95).

Γενικά

Το έντυπο Ε₁₁ συμπληρώνεται σε 3 έντυπα και υποβάλλονται τα 2 από αυτά μαζί με το έντυπο Ε₁ της ατομικής δήλωσης, από τους δικηγόρους, γιατρούς, οδοντίατρους, κτηνίατρους, ψυχολόγους, φυσιοθεραπευτές, οικονομολόγους, συμβούλους επιχειρήσεων, λογιστές ή φοροτεχνικούς και αναλυτές προγραμματιστές, καθώς και από τους καλλιτέχνες και τους τραγουδιστές των κέντρων διασκέδασης. Δεν συμπληρώνεται το Ε₁₁ από τους επαγγελματίες που είναι ηλικίας πάνω από 65 ετών εφ' όσον ασκούν το επάγγελμα για 10 συνεχή χρόνια αμέσως πριν από τη συμπλήρωση του 65^{ου}

έτους της ηλικίας τους ή είναι τυφλοί ή ασκούν άλλο ελεύθερο επάγγελμα που δεν είναι από αυτά ου αναφέρονται πιο πάνω (π.χ. δεν συμπληρώνουν το έντυπο E₁₁ οι μηχανικοί, οι διερμηνείς, οι ξεναγοί κλπ). Αν κάποιος ασκεί συγχρόνως ένα ελεύθεριο επάγγελμα από αυτά που υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια (π.χ. του λογιστή) και ένα άλλο ελεύθεριο επάγγελμα από αυτά που δεν υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια (π.χ. του διερμηνέα), τότε τα κέρδη από τη δραστηριότητα του διερμηνέα που δεν υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια γράφεται στους κωδικούς 991 – 992 του πίνακα 5 του εντύπου E₁₁ ενώ αν πρόκειται για ζημία τότε αυτή γράφεται στους κωδικούς 993 – 994 του ίδιου πίνακα.

Οι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες, για τα 4 πρώτα χρόνια άσκησης του επαγγέλματος τους (μετρούμενου και του έτους εκείνου μέσα στο οποίο έγινε η έναρξη εργασιών) και εφ' όσον έχουν περάσει 10 έτη από την απόκτηση του πτυχίου τους, καθώς και φυσιοθεραπευτές, οι οικονομολόγοι, οι σύμβουλοι επιχειρήσεων, οι λογιστές ή φοροτεχνικοί και οι αναλυτές προγραμματιστές που έχουν ως επαγγελματική εγκατάσταση την κατοικία τους και αποκτούν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, που επίσης απαλλάσσονται από τα κριτήρια, δεν υποβάλλουν το έντυπο E₁₁, αλλά γράφουν σχετική σημείωση για το γεγονός αυτό στο έντυπο E₃ «Σημειώσεις φορολογούμενου» (Εγκ. Υπ. Οικον. 1026533/πολ.1055/27.2.95).

Οι εταιρίες που ασκούν ελεύθεριο επάγγελμα από αυτά που υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια, δεν συμπληρώνουν το έντυπο E₁₁, όταν υποβάλλουν το έντυπο E₈ της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Το έντυπο E₁₁ στην περίπτωση αυτή συμπληρώνεται από κάθε εταίρο (ελεύθερο επαγγελματία) της εταιρίας, ξεχωριστά. Αν ο εταίρος – ελεύθερος επαγγελματίας συμμετέχει σε περισσότερες από μία εταιρίες ελεύθερων επαγγελματιών που το επάγγελμα τους υπάγεται στα αντικειμενικά κριτήρια, τότε ο εταίρος αυτός υποβάλλει για κάθε εταιρία που συμμετέχει ξεχωριστό έντυπο E₁₁.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠ' ΑΥΤΕΣ

- Ποιες επιχειρήσεις θεωρούνται τεχνικές (άρθρο 34 Ν.2

Τεχνικές επιχειρήσεις θεωρούνται οι επιχειρήσεις εκείνες (ατομικές, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., κοινοπραξίες κλπ) που έχουν σαν αντικείμενο εργασιών το στήσιμο και την πώληση οικοδομών, την κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών τεχνικών έργων κλπ).

Προσδιορισμός ακαθάριστων εσόδων τεχνικών επιχειρήσεων

Ακαθάριστα έσοδα τεχνικών επιχειρήσεων θεωρούνται τα παρακάτω:

1. Ακαθάριστα έσοδα από πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών κλπ.

Ως ακαθάριστο έσοδο των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών λαμβάνεται η αξία των αυτοτελών οικοδομών και λοιπών χώρων, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν1249/1982 (αντικειμενική αξία). Αν όμως το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται το καθοριζόμενο σ' αυτά το συμβόλαιο τίμημα. Χρόνος απόκτησης του καθαρού εσόδου, ο οποίος λαμβάνεται υπ' όψη για τον προσδιορισμό του ύψους αυτού, θεωρείται η ημέρα σύνταξης του οριστικού συμβολαίου. Σε περίπτωση όμως που έχει συνταχθεί συμβολαιογραφικό προσύμφωνο 2 ετών από την ημέρα σύνταξης του προσυμφώνου. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται:

- 1) Το τίμημα των πουλημένων ακινήτων (διαμερισμάτων, γραφείων κλπ) όπως αναγράφονται στο οικείο συμβόλαιο).
- 2) Η διαφορά μεταξύ του τμήματος της αξίας των ακινήτων που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου η οποία υπολογίζεται σύμφωνα πάντα με τις διατάξεις περί φορολογίας

μεταβίβασης ακινήτων. Ως πωλήσεις θεωρούνται και αυτές που έγιναν απευθείας από τον οικοπεδούχο για λογαριασμό του εργολήπτη.

- 3) Η αντικειμενική ή η πραγματική αξία των αυτοτελών οικοδομών, διαμερισμάτων, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών και λοιπών χώρων που περιέρχονται κατά το χρόνο της διάλυσης στα μέλη των Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., κοινοπραξιών, κοινωνιών ή αστικών εταιριών κερδοσκοπικού χαρακτήρα, θεωρείται ως ακαθάριστο έσοδο της εταιρίας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας κατά το χρόνο της διάλυσης αυτής.

Το καθαρό κέρδος που προκύπτει με βάση τα έσοδα αυτά φορολογείται με συντελεστή 35% στο όνομα των παραπάνω εταιριών ή κοινοπραξιών ή κοινωνιών κατά το έτος διάλυσης της εταιρίας, κοινοπραξίας ή κοινωνίας μετά την αφαίρεση της επιχειρηματικής αμοιβής. Τα καθαρά κέρδη στην περίπτωση αυτή προσδιορίζονται με συντελεστή 15% πάνω στα ακαθάριστα έσοδα.

Αν η επιχείρηση δεν τηρεί τα προβλεπόμενα από τον Κ.Β.Σ. βιβλία και στοιχεία, τότε ο συντελεστής 15% προσαυξάνεται κατά 100%, δηλαδή γίνεται 30%. Επίσης αν η διαφορά μεταξύ των δαπανών κατασκευής που πραγματοποιήθηκαν και του πραγματικού κόστους είναι πάνω από το 20% του πραγματικού κόστους της Δ.Ο.Υ. μέχρι και 60%, δηλαδή μπορεί να φτάσει μέχρι και 24%.

3. Τα εργολαβικά ανταλλάγματα που χρησιμοποιούνται μέσα στη χρήση μειωμένα από τα ποσά εγγυήσεων καλής εκτέλεσης που αντιστοιχούν σ' μειωμένα από τα ποσά εγγυήσεων καλής εκτέλεσης που αντιστοιχούν σ' αυτά, όταν εκτελούνται τεχνικά έργα του δημοσίου, των δήμων και κοινοτήτων, των οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας κλπ.

4. Η αξία του έργου που εκτελέστηκε μέσα στη χρήση όσον αφορά την εργολαβική κατασκευή ιδιωτικών οικοδομών ή ιδιωτικών τεχνικών έργων.

6. Η αξία του έργου που εκτελέστηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης, χωρίς να υπολογιστεί η αξία των υλικών, όταν η εκτέλεση του έργου γίνεται χωρίς τη χρησιμοποίηση ίδιων υλικών.

Προσδιορισμός των καθαρών κερδών από τεχνικές επιχειρήσεις

1. Τα ακαθάριστα έσοδα που προκύπτουν από τις περιπτώσεις α' και β', δηλαδή από οικοδομές κλπ πολλαπλασιάζονται με το συντελεστή 15% και δίνουν το καθαρό κέρδος.

Αν η εταιρία δεν τηρεί επαρκή και ακριβή βιβλία ο παραπάνω συντελεστής προσαυξάνεται με το 100% δηλαδή ανέρχεται σε 30%.

Αν οι δαπάνες που εμφανίζονται στα βιβλία της τεχνικής επιχείρησης και αναφέρονται στην κατασκευή ενός συγκεκριμένου ακινήτου, είναι μικρότερες κατά ποσοστό μεγαλύτερο από το 20% πάνω στο πραγματικό κόστος που θα έπρεπε να έχει η κατασκευή του ακινήτου αυτού, τότε ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ έχει δικαίωμα να προσαυξήσει τον συντελεστή κατά 60% δηλαδή να τον φτάσει μέχρι 24%.

2. Στην παραπάνω γ' περίπτωση των ακαθάριστων εσόδων (τεχνικά έργα δημοσίου κλπ) τα αντίστοιχα ακαθάριστα έσοδα πολλαπλασιάζονται με συντελεστή 10% ενώ τ' ακαθάριστα έσοδα της δ' περίπτωσης (ιδιωτικά τεχνικά έργα) πολλαπλασιάζονται με συντελεστή 12% και δίνουν το καθαρό κέρδος.

Αν η εταιρία δεν τηρεί επαρκή και ακριβή βιβλία, οι παραπάνω συντελεστές προσαυξάνονται με το 100%, δηλαδή ανέρχονται σε 20% και 24% αντίστοιχα.

Αν οι δαπάνες που εμφανίζονται στα βιβλία της τεχνικής επιχείρησης και αναφέρονται στην κατασκευή ενός συγκεκριμένου τεχνικού έργου, είναι μικρότερες σε ποσοστό μεγαλύτερο από το 20% πάνω στο πραγματικό κόστος, που θα' πρεπε να έχει η κατασκευή του τεχνικού έργου, τότε οι αντίστοιχοι συντελεστές μπορούν να προσαυξηθούν από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ κατά 60% δηλαδή να φτάσουν το 16% και το 19,2% αντίστοιχα. Τα ακαθάριστα έσοδα της περίπτωσης ε' όταν πρόκειται για δημόσιο έργο, πολλαπλασιάζονται με συντελεστή 10% και δίνουν το καθαρό κέρδος. Όταν

όμως πρόκειται για ιδιωτικό έργο, τότε τα έσοδα της παραπάνω περίπτωσης ε' πολλαπλασιάζονται με συντελεστή 25% και δίνουν το καθαρό κέρδος (ισχύουν οι παραπάνω προσαυξήσεις για ανεπαρκή βιβλία κλπ).

Δεν εφαρμόζονται τα παραπάνω σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του κώδικα βιβλίων και Στοιχείων, εφ' όσον υποβάλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ για το σκοπό αυτό ανέκκλητη δήλωση μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της λειτουργίας ους (άρθρο 34 παρ.5 Ν.2238/94).

- Τι βιβλία τηρούν οι τεχνικές επιχειρήσεις

Οι τεχνικές επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να τηρούν τουλάχιστον βιβλία, β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., εκτός από τις Α.Ε. και Ε.Π.Ε. που τηρούν υποχρεωτικά βιβλία γ' κατηγορίας και εκτός από τις τεχνικές επιχειρήσεις κατασκευής δημοσίως έργων που αν υπερβούν το όριο τηρούν βιβλία γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Για να προσδιοριστεί ο φόρος εισοδήματος αθροίζονται (χωριστά για το σύζυγο και χωριστά για τη σύζυγο) τα επιμέρους δηλωμένα καθαρά εισοδήματα των αντίστοιχων πινάκων της ατομικής δήλωσης, που αποκτήθηκαν από το φορολογούμενο κατά το προηγούμενο ημερολογιακό ή διαχειριστικό έτος.

Στην παραπάνω άθροιση συμψηφίζονται τα κέρδη και οι ζημιές των επιμέρους εισοδημάτων του κάθε συζύγου χωριστά.

Αμέσως παρακάτω γίνεται μια αναλυτικότερη περιγραφή της διαδικασίας αυτής προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος και του υπολογισμού του φόρου εισοδήματος.

Καθαρό Εισόδημα (Προσδιορισμός)

1. Μειώσεις του εισοδήματος κατά πηγή προέλευσης

Για να προσδιοριστεί το καθαρό εισόδημα που φορολογείται με την κλίματα του άρθρου 9, θα πρέπει, από το εισόδημα του κάθε συζύγου που δηλώνεται στη φορολογική δήλωση, να αφαιρεθούν οι παρακάτω μειώσεις, κατά πηγή προέλευσης (εφόσον έχουν συμπεριληφθεί στον προσδιορισμό του ακαθάριστου εισοδήματος).

Από το ακαθάριστο εισόδημα Α' και Β' κατηγορίας που δηλώνεται στην ατομική δήλωση (κωδ. 101 – 114) αφαιρούνται:

1. Για κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, κλινικές και σανατόρια.
 - Ποσοστό 10% για απασβέσεις (χωρίς δικαιολογητικά)
 - Πλέον ποσοστό 15% με δικαιολογητικά για:
 - ασφάλιστρα πυρός ή άλλων κινδύνων,

- έξοδα επισκευής και συντήρησης,
- αμοιβή δικηγόρου για δίκες σχετικές με το μίσθιο (καθορισμός μισθώματος, απόδοση μισθίου).

2. Σε οικοδομές για άλλες χρήσεις (καταστήματα, γραφεία, αποθήκες, βιομηχανοστάσια κλπ).

Ποσοστό 5% για αποσβέσεις.

Πλέον ποσοστό 5% για ασφάλιστρα κλπ ως ανωτέρω.

3. Σε εισόδημα από γήπεδα.

Οικοδομές που κτίζεται με δαπάνες του μισθωτή ή σε αντάλλαγμα για τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών αφαιρείται συνολικό ποσοστό 5%.

4. Ποσοστό 5% συνολικά για υπεκμίσθωση (υπερμίσθωση).

Στην περίπτωση αυτή αφαιρείται το μίσθωμα που καταβάλλεται στον εκμισθωτή. Αν η διαφορά είναι αρνητική αγνοείται.

5. Από γαίες.

Κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα που βαρύνει τις γαίες.

Ποσοστό 5% για αποσβέσεις και έξοδα συντήρησης γαιών.

Ποσοστό 10% των δαπανών για αντιπλημμυρικά έργα, αποξήρανσης ελών καθώς και για έξοδα βελτίωσης και επέκτασης γαιών (με δικαιολογητικά).

6. Ιδιοκατοίκησης απαλλαγή (άρθρο 6 παρ. 2β).

Από το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση (κωδ. 115 – 118) αφαιρείται το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κύριας κατοικίας του φορολογούμενου εμβαδού μέχρι 150 τετραγωνικών μέτρων. Αν το εμβαδόν της ιδιοκατοικούμενης κύριας κατοικίας, είναι μικρότερο από 150 τ.μ., η διαφορά, μέχρι τα 150 τ.μ. λαμβάνεται υπ' όψη για

απαλλαγή μιας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας κατοικίας. Αν κάποιος φορολογούμενος φιλοξενείται στην οικία τρίτου (π.χ. του πατέρα του) ή δηλώνει ότι σαν κύρια κατοικία είναι οικοδομή που ενοικιάζει από τρίτων και δηλώνει σαν δευτερεύουσες κατοικίες δύο άλλες διαφορετικές, τότε θα ληφθεί υπ' όψη μόνο η πρώτη με τη σειρά που τις δηλώνει. Γι' αυτό, θα πρέπει στην περίπτωση αυτή να δηλώνεται σαν πρώτη δευτερεύουσα κατοικία αυτή που έχει περισσότερα τετραγωνικά.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην επιφάνεια της κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας του φορολογούμενου, λαμβάνεται υπ' όψη και η τυχόν αποθήκη που βρίσκεται στο υπόγειο της πολυκατοικίας, ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτου στην ίδια πολυκατοικία ή άλλοι παρόμοιοι βοηθητικοί χώροι.

Αν η ιδιοκατοικούμενη κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία ανήκει στη σύζυγο του φορολογούμενου, το συνολικό ποσό που απαλλάσσεται, αφαιρείται από το δικό της ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση.

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας μεταξύ των συζύγων ή μεταξύ αυτών και των ανηλίκων τέκνων τους, το συνολικό ποσό που απαλλάσσεται αφαιρείται αναλογικά, από το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση του καθενός, με βάση το ποσοστό συνιδιοκτησίας τους.

Τα ίδια ισχύουν ανάλογα και για το τεκμαρτό εισόδημα, το οποίο αποκτούν ομογενείς ή έλληνες μόνιμοι κάτοικοι του εξωτερικού, από ιδιοκατοίκηση μιας μόνο κατοικίας που βρίσκεται στην Ελλάδα.

7. Το τεκμαρτό εισόδημα του φορολογούμενου που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης οικοδομής του κυρίου, επικαρπωτή, νομέα, όταν η χρήση αυτή παραχωρείται χωρίς αντάλλαγμα από Ελληνικό Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ.
8. Η αξία των εκχωρούμενων στο Δημόσιο μισθωμάτων (άρθρου 4 παρ. 7).

2. Μειώσεις από εισοδήματα κινητών αξιών

Από τα ακαθάριστα εισοδήματα των κινητών αξιών (Γ' πηγής) που δηλώνονται στην ατομική δήλωση (κωδ. 391 – 396) αφαιρούνται:

1. Οι τόκοι:

- Εθνικών δανείων (έντοκα γραμμάτια και ομολογίες), καθώς και των δανείων που εκδίδονται από τους δήμους και κοινότητες (άρθρο 6 παρ. 3η Ν. 2238/94).
- Ενυπόθηκων δανείων εξ αλλοδαπής παρ' αλλοδαπών παρεχομένων επί πλοίων Ελληνικής Ιθαγένειας (άρθρο 6 παρ. 3θ).
- Ομολογιακών δανείων Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε. εφ' όσον η απαλλαγή προβλέπεται με ειδικό Νόμο (άρθρο 6 παρ. 3ι).
- Ομολογιακών δανείων που εκδίδονται από δήμους και κοινότητες (άρθρο 6 παρ. 3ιβ).

2. Τα μερίσματα ιδρυτικών τίτλων και μετοχών ημεδαπών Α.Ε. εκμετάλλευσης πλοίων (άρθρο 6 παρ. 3ια).

3. Κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου που βαρύνει το εισόδημα.

3. Μειώσεις από εισοδήματα εμπορικών επιχειρήσεων

Από τα εισοδήματα των εμπορικών επιχειρήσεων που δηλώνονται στην ατομική δήλωση (κωδ. 401 – 426) αφαιρούνται:

1. Τα κέρδη από εκμετάλλευση πλοίων.

2. Από τους ανάπηρους, τα κέρδη από λιανική πώληση καπνού, μικροπωλητή, εκμεταλλευτή περιπτέρου, καθώς και τα κέρδη και το εισόδημα από την παραχώρηση της εκμετάλλευσης σε Δημόσια Καταστήματα (καφενείων, κουρείων, κυλικείων και συναφών).

4. Μειώσεις από εισοδήματα μισθωτών υπηρεσιών ή ελευθέρων επαγγελματιών

Από τα εισοδήματα αυτά που δηλώνονται στην ατομική δήλωση (κωδ. 301 – 322 και 501 – 518), αφαιρούνται:

1. 10% των κύριων αποδοχών δημοσιογράφων, εικονοληπτών, επίκαιρων τηλεόρασης καθώς και των συντάξεων συνταξιούχων δημοσιογράφων (άρθρο 4 παρ. 5β και παρ. 6).
2. 100% οι αμοιβές των μισθωτών υπηρεσιών πρεσβευτών, διπλωμάτων και προξένων (άρθρο 6 παρ. 1α).
3. Οι υποχρεωτικές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία που βαρύνουν τον μισθωτό.
4. Οι συντάξεις κλπ αναπήρων και θυμάτων πολέμου (άρθρο 6 παρ. 5α).
5. Τα έξοδα παράστασης Νομαρχών, Δημάρχων, αντιδημάρχων και προέδρων κοινοτήτων του κράτους μέχρι τα 2/3 των ετήσιων κύριων αποδοχών τους (άρθρο 6 παρ. 5β).
6. Οι αποδοχές των κατώτερων πληρωμάτων εμπορικών πλοίων (άρθρο 6 παρ. 5γ).
7. Η σύνταξη αναπήρων και θυμάτων πολέμου που παίρνουν από το Δημόσιο κατά το ποσό της αναπηρίας του θα ελάμβανε ο δικαιούχος αν δεν είχε παραιτηθεί από αυτή (άρθρο 6 παρ. 5δ).
8. Το εξωιδρυματικό επίδομα και το ποσό προσαύξησης της σύνταξης τυφλών (άρθρο 6 παρ. 5^ε).
9. Τα ειδικά επιδόματα επικίνδυνης εργασίας: πτητικό, καταδυτικό, ναρκαλιείας, αλεξιπτωτιστών, δυτών και υποβρυχίων καταστροφών, ανιχνευτή ή εξουδετερωτή βομβών και εκρηκτικών μηχανισμών κλπ (άρθρο 6 παρ. 5στ).
10. Η σύνταξη στις πολύτεκνες μητέρες (άρθρο 6 παρ. 5ζ).

11. Αμοιβές στο Δημόσιο Ε.Ο.Τ. κλπ σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα (άρθρο 6 παρ. 6α).
12. Χρηματικά βραβεία Δημοσίου, Ακαδημίας, Οργανισμού μεγάρου μουσικής Αθηνών (άρθρο 6 παρ. 6β),
13. Υποτροφίες του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή ιδρυμάτων κλπ σε Έλληνες υποτρόφους (άρθρο 6 παρ. 6γ).
14. Μισθοί και συντάξεις τυφλών (άρθρο 6 παρ. 5θ).
15. Το στεγαστικό επίδομα που καταβάλλεται στους στρατιωτικούς (άρθρο 6 παρ. 5η).

Αυτό που απομένει, μετά από τις παραπάνω αφαιρέσει, είναι το καθαρό συνολικό εισόδημα μετά από τις μειώσεις κατά πηγή προέλευσης. Στη συνέχεια, το συνολικό αυτό καθαρό εισόδημα μειώνεται από ορισμένες δαπάνες που κατονομάζονται αμέσως παρακάτω.

Εκπτώσεις δαπανών από το συνολικό εισόδημα

(μειώσεις από το συνολικό εισόδημα (άρθρο 8 Ν.2238/94)

από το παραπάνω συνολικό εισόδημα που προκύπτει μετά τις μειώσεις κατά πηγή προέλευσης, αφαιρούνται τα εξής ποσά δαπανών:

1. 30% της δαπάνης του ενοικίου (χωρίς τα τέλη χαρτοσήμου) (κωδ. 811 – 814) που καταβάλλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογένειάς του και μέχρι ποσοστό 15% του εισοδήματος, που δηλώνεται από τον φορολογούμενο με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση, μη δυνάμενο να υπερβεί το ποσό των 240.000 δρχ. Δεν δικαιούνται το αφορολόγητο αυτό ποσό όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα. Δηλαδή για να επιτευχθεί το μέγιστο αφορολόγητο των 240.000 δρχ θα πρέπει να καταβάλλει 800.000 δρχ ετήσια ενοίκια για την μίσθωση της κατοικίας του. Στους κωδικούς 811 – 814 γράφεται το συνολικό καθαρό ποσό του ενοικίου της κύριας κατοικίας και όχι το 30% αυτού.

2. 30% της δαπάνης του ενοικίου (κωδ. 815 – 820) που καταβάλλει ετησίως για τα τέκνα του ο φορολογούμενος, που μισθώνει κατοικίες για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών τους, τα οποία φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφ' όσον αυτά τον βαρύνουν και εφ' όσον οι κατοικίες που μισθώνονται βρίσκονται στην περιοχή που έχει έδρα της η σχολή ή το σχολείο που φοιτούν τα τέκνα του και αυτό ή τα τέκνα του δεν έχουν άλλη κατοικία σε αυτήν την περιοχή και μέχρι ποσοστό 10% του εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υπόχρεου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 120.000 δρχ. Στους κωδικούς 815 – 820 γράφεται το συνολικό ποσό του ενοικίου και όχι μόνο το 30% αυτού.
3. Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων, καθώς και των ασφαλιστρών για ασφαλιστήρια ασθένειας, για την ασφάλιση του υπόχρεου, του άλλου συζύγου και των τέκνων τους, τα οποία τους βαρύνουν (κωδ. 073 – 074). Το ποσό αυτής της δαπάνης δεν μπορεί να υπερβεί το ποσοστό 4% του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υπόχρεου και μέχρι το ποσό των 200.000 δρχ., αθροιστικώς υπολογιζόμενο και για τους δύο συζύγους. Ο επιμερισμός σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι δηλώνουν ασφάλιστρα το άθροισμα των οποίων υπερβαίνει τις 200.000 δρχ γίνεται ανάλογα με το ύψος της δαπάνης του καθενός. Στους κωδ. 073 – 074 γράφεται το συνολικό ποσό της ετήσιας δαπάνης από ασφάλιστρα ζωής κλπ και όχι μόνο το μέρος εκείνο από τα ασφάλιστρα αυτά που αναγνωρίζεται φορολογικά.
4. 40% της δαπάνης για παράδοση κατ' οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή φροντιστηρίων οποιασδήποτε αναγνωρισμένη εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών που καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για τον εαυτό του ή που βαρύνουν τη σύζυγο (κωδ. 082 – 090), και μέχρι 150.000 δρχ για κάθε ένα από αυτά τα πρόσωπα. Δεν αναγνωρίζονται τα διδάκτρα που καταβάλλονται σε ιδιωτικά σχολεία, ιδιωτικές επαγγελματικές σχολές, ωδεία, γυμναστήρια, μπαλέτα ή εργαστήρια ελευθέρων σπουδών.

5. Το συνολικό ποσό (100%) των εισφορών (κωδ. 053 – 054) που καταβάλλονται πραγματικά από τον φορολογούμενο σε ταμεία ασφάλισης του (Τ.Ε.Β.Ε. κλπ) εφ' όσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης του σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο. Αναγνωρίζονται και τα ποσά που καταβάλλει ο ασφαλισμένος για αναγνώριση του χρόνου υπηρεσίας του (πολιτικής, στρατιωτικής κλπ), οι ξεναγοί με βάση τις αμοιβές τους κλπ. Η δαπάνη αυτή αφορά τον ίδιο και όχι τη σύζυγο ή αντίστροφα.
6. Το συνολικό ποσό των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης (κωδ 051 – 052) του φορολογούμενου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν (αφαιρούνται από το εισόδημα του έτους που καταβλήθηκαν και όχι του έτους που παρασχέθηκαν οι ιατρικές υπηρεσίες). Αν οι ιατρικές υπηρεσίες παρασχέθηκαν σε πρόσωπο που βάρυνε το φορολογούμενο, αλλά την επόμενη χρονιά όμως που καταβλήθηκαν οι δαπάνες αυτές το πρόσωπο αυτό δεν τον βαρύνει φορολογικά, τότε και πάλι αναγνωρίζονται τα έξοδα αυτά για έκπτωση τη χρονιά αυτή που καταβλήθηκαν. Αν το συνολικό ποσό των παραπάνω εξόδων δεν καλύπτεται από το συνολικό ετήσιο πραγματικό εισόδημα του φορολογούμενου και της συζύγου του, τότε το υπόλοιπο που απομένει, μεταφέρεται για να αφαιρεθεί διαδοχικά, κατά το ποσό που απομένει κάθε φορά, στα δύο επόμενα οικονομικά έτη, αθροιζόμενο με τα χρηματικά ποσά, τυχόν, άλλων εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης σε αυτά τα έτη. Στους κωδ. 051 – 052 γράφεται το συνολικό ποσό της ιατρικής δαπάνης και μόνο όταν πρόκειται για δαπάνη που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων τότε γράφεται το 50% της δαπάνης αυτής.
7. Η αξία των ακινήτων, που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους, τους ιερούς ναούς, τις ιερές μονές του Αγίου Όρους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν

Ν.Π.Δ.Δ. και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων (κωδ. 057 – 062). Στους κωδικούς αυτούς γράφεται το συνολικό ποσό της δωρεάς κλπ και όχι μόνο το ποσό που αναγνωρίζεται φορολογικά.

8. Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων, που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για:

1. Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικία που χορηγούνται στο φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση (οικοδομής, οικοπέδου, αγροτεμαχίου κλπ) από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα ταχυδρομικά ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφ' όσον οφείλονται από αυτόν και η υποθήκη ή η προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητο του ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν (κωδ. 063 – 064).
2. Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους αυτών, εφ' όσον οφείλονται από αυτούς και η υποθήκη ή η προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητο τους ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν (κωδ. 063 – 064).
3. Προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 398/1974 (Φ.Ε.Κ. 116Α') για απόκτηση πρώτης κατοικίας από τους βοηθηματούχους αυτών. Ως πρώτη κατοικία θεωρείται η αγορά, η ανέγερση και η αποπεράτωση πρώτης κατοικίας (κωδ. 063 – 064).
4. Δάνεια που χορηγούνται στο φορολογούμενο από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφ' όσον οφείλονται από αυτόν, για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί (κωδ. 063 – 064).

5. Χρέη προς το Δημόσιο από το φόρο κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής που οφείλονται από αυτόν. Το αφαιρούμενο συνολικό ποσό τόκων της υποπερίπτωσης αυτής, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι ανώτερο από το 25% του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υπόχρεου (κωδ. 065 – 066). Σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής της αρχικής δήλωσης, δεν μπορεί να αφαιρεθεί το ποσό των τόκων από χρέη προς το Δημόσιο.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις χορήγησης δανείων ή προκαταβολών, τα ποσά των τόκων που καταβάλλονται γι' αυτά, αφαιρούνται μόνο από το εισόδημα του φορολογούμενου που πήρε το δάνειο ή την προκαταβολή και όχι από το εισόδημα του άλλου συζύγου. Αν ο σύζυγος που πήρε το δάνειο δεν έχει εισόδημα ή έχει εισόδημα πολύ μικρό, τότε οι τόκοι του δανείου που έχουν καταβληθεί δεν αφαιρούνται από το εισόδημα του εγγυητή. Το ποσό των ίδιων τόκων δεν πρέπει να έχει εκτέσει από το εισόδημα του φορολογούμενου με βάση άλλη διάταξη του νόμου (π.χ. ως δαπάνη στα λογιστικά του βιβλία κλπ).

9. 30% της δαπάνης για την αμοιβή που καταβάλλεται σε δικηγόρο για τις νομικές υπηρεσίες αυτού από οποιαδήποτε αιτία και μέχρι ποσοστό 10% του εισοδήματος που δηλώνεται με την εμπρόθεσμη αρχική δήλωση του υπόχρεου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 200.000 δρχ ετησίως (κωδ 055 – 056). Εξαίρεση υπάρχει μόνο για την αμοιβή δικηγόρου για δίκες σε διαφορές απόδοσης μισθίου που έχει δικαίωμα επιλογής μεταξύ της έκπτωσης από το συνολικό εισόδημα ή της έκπτωσης από το εισόδημα από οικοδομές. Στους κωδ. 055 – 056 γράφεται το συνολικό ποσό που καταβάλλεται ως αμοιβή σε δικηγόρο και όχι μόνο το 30% της δαπάνης αυτής που εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα.

10. Επίσης από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρείται ποσοστό 30% του συνολικού ετήσιου ποσού των οικογενειακών δαπανών, στις οποίες υποβάλλεται ο φορολογούμενος, η σύζυγος του και τα τέκνα τους που συνοικούν με αυτούς και τους βαρύνουν, για αγορά αγαθών και υπηρεσίες που τους παρέχονται με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά (κωδ.

075). Φυσικά στον κωδ. 075 γράφεται το συνολικό ετήσιο ποσό των οικογενειακών δαπανών και όχι μόνο το 30% της δαπάνης που εκπίπτει φορολογικά. Για τις δαπάνες αυτές δεν χρειάζεται να συντάσσεται αναλυτική κατάσταση. Είναι καλό όμως να συνοδεύονται αυτές με μια ταινία αριθμομηχανής στην οποία θα απεικονίζονται τα ποσά των δαπανών αυτών καθώς και το άθροισμα τους.'

Το ποσό που αφαιρείται συνολικά και για τους δύο συζύγους δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 300.000 δρχ. Το ποσό αυτό μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του φορολογούμενου (όχι απαλλασσόμενου) με τις γενικές διατάξεις εισοδήματος του καθενός, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση τους.

Η μείωση του φόρου, που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης, δεν μπορεί να είναι ανώτερη για κάθε σύζυγο από το ποσοστό 15% πάνω στο αφορολόγητο ποσό των οικογενειακών δαπανών που τους αναλογεί, ούτε ανώτερη από το φόρο που εκπίπτει για τις δαπάνες αυτές με βάση την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.

Επίσης, εκπίπτει ως δαπάνη, χωρίς δικαιολογητικά, ποσό 500.000 δρχ για τον ίδιο το φορολογούμενο και για καθένα από αυτά τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, εφ' όσον είναι ανάπηροι και το δηλώσουν αυτό στους κωδ. 001 – 006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Για τη σύζυγο, η οποία έχει εισόδημα, οι παραπάνω δαπάνες που αφορούν την ίδια, τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης καθώς και το ποσό μέχρι 500.000 δρχ., χωρίς ιατρικής περίθαλψης καθώς και το ποσό μέχρι 500.000 δρχ., χωρίς δικαιολογητικά, που αφορούν τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, τέκνα της, τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι δεύτερο βαθμό (μόνο ορφανά ανήλικα αδέρφια της), αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα.

2. Όταν οι σύζυγοι υποχρεούνται να υποβάλλουν κοινή δήλωση και όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους (λύση του γάμου), υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις αν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα (πραγματικό ή τεκμαρτό) ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από το άθροισμα των ποσών που αφορούν τις δαπάνες των παραπάνω περιπτώσεων α' - ι', τότε το άθροισμα των δαπανών αυτών ή η διαφορά που προκύπτει (μετά την αφαίρεση του εισοδήματος), δεν προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου. Εξαιρετικώς, στις περιπτώσεις αυτές προστίθενται στις δαπάνες του άλλου συζύγου τα ποσά που αφορούν τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ενός συζύγου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν.
3. Όταν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από τα ποσά των δαπανών της παραπάνω περίπτωσης στ' (έξοδα ιατρικής περίθαλψης) και της περίπτωσης ι' (οικογενειακές με δικαιολογητικά), που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, τότε ολόκληρο το ποσό των δαπανών ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου. Όταν το σύνολο των δαπανών του ενός συζύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημα του, τότε η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το άθροισμα των δαπανών των παραπάνω περιπτώσεων στ' και ι' προστίθενται στις δαπάνες τους άλλου συζύγου.
4. Οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων που συνοικούν με το φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία, ή ψυχική πάθηση, με βάση τη γνωμάτευση της οικείας δευτεροβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό ή είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία, στην περίπτωση κατά την οποία δεν αποτελούν προστατευόμενα μέλη διότι έχουν αποκτήσει ετήσιο εισόδημα πάνω από 600.000 δρχ., όταν αυτά πραγματοποιούν δαπάνες για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που υπερβαίνουν το πραγματικό

φορολογούμενο απαλλασσόμενο ετήσιο καθαρό εισόδημα τους, τότε το επιπλέον ποσό αυτών των δαπανών προστίθεται στις δαπάνες του φορολογούμενου, τον οποίο βαρύνουν. Αν ο φορολογούμενος αυτός δεν έχει εισόδημα ή το εισόδημα του είναι κατώτερο από το άθροισμα των δαπανών των παραπάνω περιπτώσεων α' - ια', τότε το ποσό αυτό προστίθεται στις δαπάνες του άλλους συζύγου.

5. Τα έξοδα κηδείας και μέχρι 200.000 δρχ. εκπίπτουν από την αξία της κληρονομιάς και δεν δηλώνονται ούτε και εκπίπτουν από τα εισοδήματα της ατομικής δήλωσης.
6. Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν κάποιο εισόδημα (πραγματικό ή τεκμαρτό) από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, τότε κατά τη φορολογία του εισοδήματος αυτού στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις εκπτώσεις των περιπτώσεων α' έως ια'. Επίσης, αν προκύπτει, εισόδημα σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς επιδικίας ή μεσεγγύησης δεν υποβλέπονται εκπτώσεις. **ΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΟΥ ΑΠΟΜΕΝΕΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ.**

Υπολογισμός του φόρου που προκαταβάλλεται

Στον κύριο και συμπληρωματικό φόρο προστίθεται και η προκαταβολή του φόρου για τον επόμενο χρόνο.

Η προκαταβολή του φόρου είναι ίση με το 50% του συνολικού φόρου (κύριου και συμπληρωματικού). Από το ποσό αυτό αφαιρείται ο φόρος που τυχόν παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε και το υπόλοιπο θεωρείται (βεβαιώνεται) ως προκαταβολή φόρου.

Αν το εισόδημα προσδιορίζεται κατά τρόπο τεκμαρτό, τότε ο φόρος που αναλογεί στο τεκμαρτό αυτό εισόδημα λαμβάνεται υπ' όψη για τον προσδιορισμό του ποσού της προκαταβολής του φόρου.

Εξαιρούνται από την προκαταβολή, αυτοί που έχουν εισοδήματα μόνο από μισθούς ή συντάξεις και τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας.

Σε περίπτωση που υποβάλλεται για πρώτη φορά δήλωση φόρου εισοδήματος, το ποσό της προκαταβολής περιορίζεται στο μισό. Επίσης, το ποσό της προκαταβολής φόρους εισοδήματος αμελείται, όταν είναι μέχρι 5.000 δρχ.

Αν δεν υποβλήθηκε δήλωση, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ και πάλι προβαίνει στον υπολογισμό της προκαταβολής του φόρου, με βάση τα στοιχεία της παλαιότερης δήλωσης του φορολογούμενου.

Για τους αρχιτέκτονες και μηχανικούς, ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται με ποσοστό 4% πάνω στη νόμιμη αμοιβή, προκειμένου για μελέτες και σχέδια λιμενικών έργων κάθε είδους, στα οποία περιλαμβάνονται οι οικοδομές πάνω σ' αυτά, τα υδραυλικά έργα και τα έργα οδοποιίας και σιδηροδρόμων καθώς και οι τοπογραφικές γενικά εργασίες και με 10% προκειμένου για τις μελέτες και τα σχέδια των άλλων έργων.

Για τις αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών που επιβλέπουν τεχνικά έργα, ο προκαταβλητέος φόρος αποδίδεται στο Δημόσιο με υποβολή δήλωσης πριν από τη χορήγηση της σχετικής άδειας από τη Δημόσια αρχή.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η προκαταβολή του φόρου μπορεί να μειωθεί αν ο φορολογούμενος δεν έχει εισόδημα από κάποια πηγή ή το εισόδημα που έχει είναι μειωμένο κατά 25% και πάνω. Η μείωση της προκαταβολής του φόρου επιτυγχάνεται με αίτηση που υποβάλλεται από το φορολογούμενο μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση της προκαταβολής και αφορά το ποσό του φόρου για τις δόσεις που δεν έγιναν ακόμη ληξιπρόθεσμες, κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης.

Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. είναι υποχρεωμένος μέσα σε 3 μήνες από την υποβολή της αίτησης να προβεί σε σχετικό έλεγχο και να ανακοινώσει στο φορολογούμενο ή τη μείωση της προκαταβολής του φόρου που επήλθε στις επόμενες δόσεις που οφείλονται ή διαφορετικά την άρνηση του στη μείωση αυτή.

Για να δώσει απάντηση ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., λαμβάνει υπ' όψη του τα ακαθάριστα έσοδα, τα έξοδα και το μικτό κέρδος της προηγούμενης και της Τρέχουσας Χρήσης, καθώς και άλλο στοιχείο που πιθανολογείται ότι θα επιφέρει μείωση του κέρδους της τρέχουσας χρήσης.

Αν μέσα στους παραπάνω 3 μήνες δεν πάρει καμιά απάντηση ο φορολογούμενος, τότε αυτός δικαιούται να καταβάλλει τις δόσεις που έχει ζητήσει μειωμένες κατά το πόσο της προκαταβολής, από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μετά, με την επιφύλαξη, φυσικά, να καταβάλλει το φόρο.

- Πότε καταβάλλεται ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων

Ο φόρος, που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή το υπόλοιπο που απομένει μετά τις εκπτώσεις, καταβάλλεται σε 3 ίσες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμιά από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες

ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντίστοιχα, από τη βεβαίωση του φόρου. Τα εκκαθαριστικά σημειώματα που στέλνονται στους φορολογούμενους αναγράφουν επάνω και την ημερομηνία βεβαίωσης καθώς και την ημερομηνία καταβολής της πρώτης και των άλλων δύο δόσεων.

Αν το συνολικό ποσό της οφειλής, η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υπόχρεου είναι μέχρι το ποσό των 30.000 δρχ για τον ίδιο και για τη σύζυγο του αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα για τις δημόσιες υπηρεσίες του μεθεπομένου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.

Αν για οποιοδήποτε λόγο ο φόρος βεβαιώνεται μετά το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους, ο φόρος καταβάλλεται σε 2 ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση του φόρου μήνα και η άλλη μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του μεθεπόμενου μήνα.

Όταν ο οφειλόμενος, με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση, φόρος καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, επέρχεται έκπτωση 5% στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιωμένων με αυτόν οφειλών. Αν η βεβαίωση γίνει μετά το μήνα Οκτώβριο η έκπτωση είναι 3% κατά τον έλεγχο της δήλωσης και την οριστική εκκαθάριση του.

- Αφαιρούνται τα ποσά που έχουν παρακρατηθεί ή προκαταβληθεί

Από το φόρο που έχει υπολογιστεί παραπάνω αφαιρούνται τα εξής ποσά:

1. Ο φόρος που έχει προκαταβληθεί τον προηγούμενο χρόνο.
2. Ο φόρος που έχει παρακρατηθεί από μισθωτές υπηρεσίες, από ελευθέρια επαγγέλματα, από επιχειρηματική αμοιβή κλπ.
3. Ο φόρος που έχει καταβληθεί στο εξωτερικό. Ο φόρος αυτός, σε καμία περίπτωση, δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που επιμεριστικά αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

Αν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, τότε η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Τεκμήρια

Επειδή η φορολογική αρχή δεν έχει τη δυνατότητα να ελέγξει και να εντοπίσει τα εισοδήματα που πρέπει να φορολογηθούν καθιέρωσε τα τεκμήρια φορολόγησης. Πιο συγκεκριμένα με κάποια στοιχεία προσδιορίζει ένα ορισμένο ύψος εισοδήματος (τεκμαρτό εισόδημα) το οποίο πρέπει να δηλωθεί. Αν δεν δηλωθεί το εισόδημα αυτό η φορολογική αρχή το θεωρεί σαν δεδομένο και κάνει τον υπολογισμό για την επιβολή του φόρου με βάση αυτό το εισόδημα. Αν όμως το εισόδημα που δηλώθηκε είναι μεγαλύτερο από αυτό που προσδιορίζεται από τα τεκμήρια τότε τα τεκμήρια δεν επηρεάζουν ούτε το φορολογητέο εισόδημα ούτε το φόρο.

Πότε γίνεται φορολόγηση με τα τεκμήρια

Φορολόγηση με τα τεκμήρια γίνεται όταν το συνολικό καθαρό εισόδημα που δηλώνεται από το φορολογούμενο και τα μέλη της οικογένειας του που τον βαρύνουν, είναι μικρότερο από το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Παράδειγμα: Έστω ότι δηλώνεται εισόδημα 3.000.000 δρχ και τα τεκμήρια είναι 5.000.000 δρχ. ο φόρος θα υπολογισθεί για τα 5.000.000 δρχ. Αν όμως έχει δηλωθεί εισόδημα 6.000.0000 δρχ. τότε τα τεκμήρια δεν επηρεάζουν τον υπολογισμό και την επιβολή του φόρου που θα γίνει με βάση τα 6.000.000 δρχ. που δηλώθηκαν.

Κύριες κατηγορίες τεκμηρίων

Έχουμε δύο κύριες κατηγορίες τεκμηρίων.

Τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής)

Τα τεκμήρια περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες).

Στην πρώτη περίπτωση το εισόδημα που λαμβάνεται υπόψη είναι τεκμαρτό και όχι πραγματικό, στη δεύτερη περίπτωση το εισόδημα ου λαμβάνεται υπόψη είναι αυτό που πράγματι δαπανήθηκε.

Τι είναι τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής)

Η φορολογική αρχή ανάλογα με τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διαβίωση όπως αυτοκίνητα, σκάφη κλπ προσδιορίζει ένα ορισμένο ύψος εισοδήματος (τεκμαρτό εισόδημα) το οποίο πρέπει να δηλωθεί. Αν δεν δηλωθεί το θεωρεί σαν δεδομένο και κάνει τον υπολογισμό με βάση αυτό το εισόδημα.

Ποια είναι τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (του τρόπου ζωής)

- Το αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης, μικτής χρήσης ή τύπου JEEP.
- Η δίτροχη ή τρίτροχη μοτοσικλέτα πάνω από 500 κυβικά εκατοστά.
- Το βοηθητικό προσωπικό.
- Τα σκάφη ή τα πλοία αναψυχής ιδιωτικής χρήσης (μη επαγγελματικά).
- Οι αμοιβές των πληρωμάτων των σκαφών αναψυχής.
- Τα αεροσκάφη, ελικόπτερα ή ανεμόπτερα.
- Η δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 100 τετραγωνικά μέτρα.

Τι είναι τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες)

Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες) αποτελούν τα χρηματικά ποσά που κατέβαλε (πλήρωσε) ο φορολογούμενος, η σύζυγος του ή τα προστατευόμενα από αυτούς μέλη όπως ανήλικα παιδιά κλπ για να αγοράσουν ορισμένα περιουσιακά στοιχεία.

Ποια είναι τα περιουσιακά στοιχεία που αν αποκτηθούν από τεκμήριο (πόθεν έσχες)

- Αγορά ακινήτων (εκτός της 1^{ης} κατοικίας μέχρι 120 τ.μ.)
- Ανέγερση οικοδομών (εκτός της 1^{ης} κατοικίας μέχρι 120 τ.μ.).
- Χρονομεριστική μίσθωση ακινήτων.
- Χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων.
- Αγορά αυτοκινήτων.
- Αγορά μοτοσικλετών ανεξάρτητα από κυβισμό.
- Αγορά πλοίων και σκαφών αναψυχής.
- Αγορά αεροσκαφών.
- Αγορά κινητών πραγμάτων αξίας άνω του 1.000.000 δρχ.
- Αγορά επιχειρήσεων.
- Αγορά εταιρικών μεριδίων.
- Αγορά χρεογράφων (πλην τίτλων δημοσίου, μετοχών του χρηματιστηρίου, μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων).
- Σύσταση επιχειρήσεων (πλην Α.Ε.).
- Αύξηση κεφαλαίου επιχειρήσεων.

- Χορήγηση δανείων ή διευκολύνσεων σε εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις.
- Δωρεές ή χορηγίες χρηματικών ποσών άνω των 100.000 δρχ (με εξαίρεση αυτές προς το δημόσιο, δήμους, κοινότητες κλπ).
- Εξόφληση δανείων ή πιστώσεων.

Τεκμήριο δαπάνης δευτερεύουσας κατοικίας

Αν χρησιμοποιείται δευτερεύουσα κατοικία και η επιφάνεια της είναι πάνω από 100 τετραγωνικά μέτρα τότε αποτελεί τεκμήριο.

Η δευτερεύουσα κατοικία μπορεί να ανήκει στο φορολογούμενο ή να την νοικιάζει από τρίτο. Αν ανήκει στον ίδιο για να προσδιοριστεί το ύψος της τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη το τεκμαρτό ενοίκιο, αν την νοικιάζει το ενοίκιο που πληρώνει. Για να βρεθεί το ύψος του τεκμηρίου και στις δύο περιπτώσεις πολλαπλασιάζεται επί τον συντελεστή δύο.

Παράδειγμα: Έστω ότι νοικιάσθηκε δευτερεύουσα κατοικία 130 τ.μ. για ολόκληρο χρόνο με μηνιαίο ενοίκιο 150.000 δρχ. Το ενοίκιο που θα πληρωθεί κατά τη διάρκεια του χρόνου θα είναι $150.000 \times 12 = 1.800.000$ δρχ. Το τεκμήριο για αυτό το σπίτι θα είναι $1.800.000 \deltaρχ \times 2 = 3.600.000$ δρχ.

Δευτερεύουσα κατοικία μικρότερη ή μεγαλύτερη από 100 τ.μ.

Αν η δευτερεύουσα κατοικία είναι μέχρι 100 τ.μ. ή μικρότερη, για παράδειγμα 80 τ.μ. τότε δεν υπολογίζεται τεκμήριο. Αν όμως είναι μεγαλύτερη, για παράδειγμα 115 τ.μ. τότε υπολογίζεται τεκμήριο για το σύνολο δηλαδή το ενοίκιο και για τα 115 τ.μ. και όχι μόνο για τα 15 τ.μ. (115 – 100).

Αν χρησιμοποιούνται περισσότερες από μία δευτερεύουσες κατοικίες

Αν χρησιμοποιούνται περισσότερες από μία δευτερεύουσες κατοικίες από το φορολογούμενο, τη γυναίκα του ή τα προστατευόμενα μέλη και η συνολική επιφάνεια τους είναι πάνω από 100 τ.μ. τότε το τεκμήριο λαμβάνεται υπόψη για όλες τις δευτερεύουσες κατοικίες.

Παράδειγμα: Φορολογούμενος το 1997 είχε μισθωμένες δύο δευτερεύουσες κατοικίες μία 65 τ.μ. και άλλη 45 τ.μ. για τις οποίες πλήρωνε ενοίκιο 70.000 και 50.000 δρχ αντίστοιχα. Το τεκμήριο θα είναι: $(70.000 + 50.000) \times 12 = 1.440.000$ δρχ.

Άρα ο φορολογούμενος αυτός θα έχει για το 1997 από τις δευτερεύουσες κατοικίες τεκμήριο 2.880.000 δρχ.

Πως υπολογίζεται το τεκμαρτό ενοίκιο

Αν ένα σπίτι πάνω από 100 τ.μ. έχει κατοικηθεί από τον ιδιοκτήτη του σαν δευτερεύουσα κατοικία το τεκμαρτό ενοίκιο που θα λάβουμε υπόψη μας για να υπολογισθεί το ύψος του τεκμηρίου θα είναι το 3,5% της αξίας του. Ο τρόπος που βρίσκεται η αξία για να υπολογισθεί το τεκμαρτό ενοίκιο αναφέρεται αναλυτικά στον πίνακα 5.

Παράδειγμα: Έστω ιδιοκατοικούμενη για όλο το έτος 1997 δευτερεύουσα κατοικία 125 τ.μ. αντικειμενικής αξίας 30 εκατομμυρίων δραχμών. Το τεκμαρτό ενοίκιο για αυτή την περίπτωση θα είναι $30.000.000 \times 3,5\% = 1.050.000 \times 2 = 2.100.000$ δρχ.

Αν τυχόν δηλωθεί μεγαλύτερο ενοίκιο από το τεκμαρτό θα ληφθεί υπόψη αυτό που δηλώθηκε και όχι αυτό που προκύπτει τεκμαρτά.

Δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 100 τ.μ. που νοικιάσθηκε για μερικούς μήνες

Αν η δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 100 τ.μ. χρησιμοποιήθηκε για μερικούς μήνες και όχι για όλο το χρόνο τότε λαμβάνεται υπόψη μόνο για αυτούς τους μήνες το τεκμαρτό ενοίκιο αν είναι ιδιόκτητη ή το ενοίκιο που καταβλήθηκε αν είναι νοικιασμένη.

Παράδειγμα: δευτερεύουσα κατοικία 110 τ.μ. νοικιάσθηκε από 1 – 6 – 1997 και μετά αντί 120.000 δρχ. Το τεκμήριο για αυτή την περίπτωση θα είναι $120.000 \times 7 \text{ μήνες} = 840.000 \times 2 = 1.680.000 \text{ δρχ.}$

Εξοχική δευτερεύουσα κατοικία

Αν η δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 100 τετραγωνικά μέτρα είναι εξοχική θα υπολογισθεί σαν τεκμήριο το τεκμαρτό ενοίκιο για τρεις μήνες και όχι για ολόκληρο το χρόνο. Για να βρεθεί το ύψος του τεκμηρίου, το τεκμαρτό ενοίκιο των τριών μηνών θα πολλαπλασιαστεί με το συντελεστή δύο.

Παράδειγμα: Έστω το τεκμαρτό ενοίκιο δευτερεύουσας εξοχικής κατοικίας 120 τ.μ. είναι 115.000 δρχ. Το τεκμήριο θα είναι $115.000 \times 3 = 345.000 \times 2 = 690.000 \text{ δρχ.}$

Υπολογισμός τεκμηρίου σε περίπτωση συνιδιοκτησία δευτερεύουσας κατοικίας

Όταν υπάρχει συνιδιοκτησία σε δευτερεύουσα κατοικία για να βρεθεί αν αποτελεί τεκμήριο θα πολλαπλασιαστεί το ποσοστό που έχει ο κάθε ιδιοκτήτης με το εμβαδόν της κατοικίας.

Αν το γινόμενο είναι πάνω από 100 τ.μ. τότε αποτελεί τεκμήριο, αν όμως είναι κάτω από 100 τ.μ. δεν αποτελεί.

Παράδειγμα: Έστω φορολογούμενος και η μητέρα του που δεν είναι προστατευόμενο μέλος, έχουν συνιδιοκτησία σε δευτερεύουσα κατοικία επιφάνειας 160 τ.μ. με ποσοστά 75% και 25% αντιστοίχως.

Τα μέτρα που αντιστοιχούν στον κάθε έναν είναι 120 για το φορολογούμενο και 40 για τη μητέρα του.

Για το φορολογούμενο θα υπολογισθεί τεκμήριο (για τα 120 τ.μ.) επειδή του αντιστοιχούν πάνω από 100 τ.μ. ενώ για τη μητέρα του δεν θα υπολογισθεί. Έστω στο ίδιο παράδειγμα ότι τα ποσοστά συνιδιοκτησίας είναι 50% και 50% τότε δεν θα υπολογισθεί τεκμήριο για κανέναν επειδή η αναλογία είναι κάτω από 100 τ.μ. στον καθένα (80 τ.μ.).

Κατοικία που χρησιμοποιείται από φοιτητές ή σπουδαστές

Δεν αποτελεί τεκμήριο το καταβαλλόμενο ενοίκιο ή το τεκμαρτό ενοίκιο (σε ιδιόκτητη κατοικία) από φοιτητές ή σπουδαστές που είναι προστατευόμενα μέλη του φορολογούμενου. Πρέπει όμως η κατοικία να βρίσκεται μέσα στην περιφέρεια της σχολής φοίτησης και να είναι εκτός της περιφέρειας του φορολογούμενου.

Δευτερεύουσα κατοικία σε πόλη ή χωριό κάτω των 5.000 κατοίκων

Δεν αποτελεί τεκμήριο ή δευτερεύουσα κατοικία μέχρι 100 τετραγωνικά μέτρα που βρίσκεται σε πόλη ή χωριό κάτω των 5.000 κατοίκων και την απέκτησε ο φορολογούμενος ή η σύζυγος του από κληρονομιά, προίκα ή γονική παροχή.

Αν όμως η κατοικία βρίσκεται σε περιοχή που ο Ε.Ο.Τ. την έχει χαρακτηρίσει τουριστική τότε αποτελεί τεκμήριο. Οι περιοχές που είναι χαρακτηρισμένες από τον Ε.Ο.Τ. ως τουριστικές είναι συγκεκριμένες.

Πια δικαιολογητικά υποβάλλονται με τη δήλωση

Αν η δευτερεύουσα κατοικία άνω των 100 τ.μ. είναι νοικιασμένη πρέπει μαζί με τη δήλωση να υποβληθεί κατάσταση στην οποία γράφονται τα πλήρη στοιχεία του ακινήτου, το εμβαδόν του, τα στοιχεία του ιδιοκτήτη και απαραίτητως ο αριθμός φορολογικού του μητρώου και τα ποσά των ενοικίων που καταβλήθηκαν.

Τεκμήρια αυτοκινήτων

Τα τεκμήρια των αυτοκινήτων αποτελούν ένα θέμα που αφορούν πάρα πολλούς φορολογούμενους. Για το λόγο αυτό αναφερόμαστε αναλυτικά σε αυτό το θέμα επειδή όμως δεν είναι δυνατόν να αναφερθεί το σύνολο των περιπτώσεων επισημαίνουμε τις περιπτώσεις που συναντώνται με μεγαλύτερη συχνότητα.

Για τα επιβατικά, τα μικτής χρήσης και τα τύπου JEEP αυτοκίνητα υπάρχουν δύο διαφορετικά τεκμήρια.

Το ένα είναι το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας που γράφεται στους κωδικούς 709 – 710 και το άλλο είναι το τεκμήριο απόκτηση (αγοράς) που γράφεται στους κωδικούς 719 – 720.

Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας υπολογίζεται κάθε χρόνο εφόσον κυκλοφόρησε το αυτοκίνητο. Το τεκμήριο απόκτησης υπολογίζεται μόνο μία φορά, όταν αγοράζεται το αυτοκίνητο. Έτσι το τεκμήριο αυτό θα υπολογισθεί μόνο για τα αυτοκίνητα που αγοράσθηκαν μέσα στο 1997.

Παράδειγμα: Έστω αυτοκίνητο 11 φορολογήσιμων ίππων αγοράσθηκε μετρητοίς στις 9 Ιανουαρίου 1997 αντί 5.000.000 δρχ και κυκλοφορεί μέχρι σήμερα, το τεκμήριο αυτού του αυτοκινήτου θα υπολογισθεί αθροιστικά, τεκμήριο αγορά και τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας, δηλαδή $5.000.000 + 4.050.000 = 9.050.000$ δρχ.

Αν το αυτοκίνητο αυτό είχε αγορασθεί οποιοδήποτε προηγούμενο έτος δεν θα υπολογίζονταν τεκμήριο αγορά αλλά μόνο το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας.

Παράδειγμα: Έστω αυτοκίνητο 11 φορολογήσιμων ίππων αγοράσθηκε το 1995 και κυκλοφορεί μέχρι σήμερα. Το τεκμήριο για το 1997 θα είναι 4.050.000 δραχ.

Σε ποιον υπολογίζεται το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας του αυτοκινήτου.

Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας των επιβατικών, των μικρής χρήσης και των τύπου JEEP αυτοκινήτων υπολογίζεται στους κυρίους ή κατόχους των αυτοκινήτων.

Αν το αυτοκίνητο ανήκει σε εταιρία σε ποιον υπολογίζεται το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας

Αν τα επιβατικά η μικτής χρήσης αυτοκίνητα ανήκουν σε εταιρία το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας υπολογίζεται:

- Για την Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.) στους εταίρους που συμμετέχουν
- Για την Ετερόρρυθμη εταιρία (Ε.Ε.) μόνο στους ομορρύθμους εταίρους.
- Για την (Ε.Π.Ε) Εταιρεία Περιορισμένη Ευθύνης:

A) στο διαχειριστή που είναι ταυτόχρονα και εταίρος

B) στους εταίρους εφόσον κανείς από τους διαχειριστές της Ε.Π.Ε δεν είναι και εταίρος.

- Για την Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) στους προέδρους, τους διευθύνοντες συμβούλους, τους εντεταλμένους συμβούλους και τους διοικητές.

Όταν το αυτοκίνητο είναι μικρής χρήσης

Για τα αυτοκίνητα μικρής χρήσης εφαρμόζονται αντίστοιχα τα τεκμήρια συντήρησης και κυκλοφορίας που ισχύουν για τα επιβατικά αυτοκίνητα.

Όταν το αυτοκίνητο έχει ξένες πινακίδες

Τα αυτοκίνητα που κυκλοφορούν στην Ελλάδα ανεξάρτητα αν έχουν ελληνικούς ή ξένους αριθμούς κυκλοφορίας, έχουν τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας.

Για τα αυτοκίνητα με ξένους αριθμούς κυκλοφορίας υπολογίζεται ολόκληρο το τεκμήριο χωρίς μείωση λόγω παλαιότητας, όπως συμβαίνει με όσα έχουν ελληνικούς αριθμούς.

Αν ο φορολογούμενος έχει πάνω από ένα αυτοκίνητα

Όταν στο φορολογούμενο στη σύζυγο του και στα προστατευόμενα μέλη που τους βαρύνουν, τους ανήκουν περισσότερα από ένα αυτοκίνητα και τα κυκλοφορούν, για κάθε ένα αυτοκίνητο θα υπολογισθεί τεκμήριο με βάση τους φορολογήσιμους ίππους και την παλαιότητα. Το άθροισμα θα αποτελέσει το συνολικό τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας για τα αυτοκίνητα.

Πως υπολογίζεται το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας του αυτοκινήτου

Για να προσδιορισθεί το ύψος του τεκμηρίου συντήρησης και κυκλοφορίας στα επιβατικά, τα μικρής χρήσης και τα τύπου JEEP αυτοκίνητα λαμβάνονται υπόψη οι φορολογήσιμοι ίπποι όπως αυτοί αναγράφονται στην άδεια κυκλοφορίας.

Το τεκμήριο μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα κάθε αυτοκινήτου.

Πως υπολογίζεται η παλαιότητα του αυτοκινήτου

Η παλαιότητα του αυτοκινήτου μειώνει το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας. Για τον υπολογισμό της παλαιότητας λαμβάνεται υπόψη το έτος που το αυτοκίνητο κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

Η μείωση του τεκμηρίου λόγω της παλαιότητας κλπ γίνεται φως εξής:

- Κυκλοφορία πάνω από 5 χρόνια μέχρι και 10 μείωση 15%.
- Κυκλοφορία πάνω από 10 χρόνια μέχρι και 15 μείωση 25%.
- Κυκλοφορία πάνω από 15 χρόνια μείωση 40%
- Προέλευση από τον Ο.Δ.Δ.Υ. μείωση 40%
- Κυριότητα πάνω από 10 έτη από συνταξιούχο άνω των 60 ετών μείωση 40%
- Ειδικά διασκευασμένα για την οδήγηση ή τη μεταφορά αναπήρων 67% και άνω, μείωση 40%.

Για τα αυτοκίνητα με ξένους αριθμούς κυκλοφορίας υπολογίζεται ολόκληρο το τεκμήριο χωρίς μείωση λόγω παλαιότητας, όπως συμβαίνει με όσα έχουν ελληνικούς αριθμούς.

Παράδειγμα: Αυτοκίνητο που κυκλοφόρησε για πρώτη φορά μέσα στο 1993 για τη δήλωση του έτους 1997 που θα κατατεθεί μέσα στο 1998 δεν έχει μείωση. Αν όμως το αυτοκίνητο είχε κυκλοφορήσει για πρώτη φορά μέσα στο 1992 θα είχε μείωση στο τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας κατά 15%.

Τεκμήριο κατά την αγορά (απόκτηση) του αυτοκινήτου

Κατά την απόκτηση του αυτοκινήτου υπολογίζονται δύο τεκμήρια, το τεκμήριο αγοράς που είναι ίσο με τα χρήματα που ξοδεύτηκαν για την αγορά (τίμημα και λοιπά έξοδα) του αυτοκινήτου και το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας που είναι ανάλογο με τους μήνες που έχει κάποιος στην κατοχή του και κυκλοφορεί το αυτοκίνητο. Χρονικό διάστημα κυκλοφορίας μεγαλύτερο από 15 ημέρες θα υπολογισθεί σαν ολόκληρος μήνας.

Παράδειγμα: Αυτοκίνητο 8 φορολογήσιμων ίππων αγοράσθηκε στις 22 Μαρτίου 1997 μετρητοίς και κόστισε 3.500.000 δραχ. Το συνολικό τεκμήριο για το αυτοκίνητο θα είναι 3.500.000 δραχ (αγορά) πλέον τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας 9 μηνών δηλαδή $2.100.000 \times 9/12 = 1.575.000$ δραχ., συνολικό τεκμήριο για το έτος 1997 του αυτοκινήτου $3.500.000 + 1.575.000 = 5.075.000$ δραχ.

Τεκμήριο αυτοκινήτου

Τεκμήριο συντήρησης $2.100.000 \times 9/12 = 1.575.000$

Τεκμήριο αγορά 3.500.000

Συνολικό τεκμήριο 5.075.000

Η αξία αγοράς (3.500.000) του αυτοκινήτου γράφεται στους κωδικούς 719 – 720 της δήλωσης, και η αξία του τεκμηρίου διαβίωσης (1.575.000) γράφετε στους κωδικούς 709 – 710).

Τεκμήριο σε αγορά αυτοκινήτου με δόσεις

Αν ένα επιβατικό αυτοκίνητο αγορασθεί με δόσεις κάθε χρόνο θα υπολογίζεται τεκμήριο αγοράς το ποσό των δόσεων που έχουν καταβληθεί μέσα σε αυτό το χρόνο.

Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας υπολογίζεται κανονικά ανεξάρτητα αν η αγορά έγινε με καταβολή μετρητών ή με δόσεις.

Παράδειγμα: Αυτοκίνητο 11 φορολογήσιμων ίππων αγοράσθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1997 και το συνολικό κόστος είναι 4.400.000 δρχ. Από αυτά τα 2.500.000 δρχ. κατεβλήθησαν με την παραλαβή του αυτοκινήτου στις 20 - 1- 1997 και τα υπόλοιπα σε 19 μηνιαίες δόσεις των 100.000 δρχ. Η πρώτη δόση καταβλήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 1997.

Το τεκμήριο για το αυτοκίνητο το 1997 θα είναι

Μετρητά κατά την παραλαβή 2.500.000 δρχ.

Πλέον οι 11 δόσεις του 1997, $11 \times 100.000 = 1.100.000$ δρχ.

Πλέον το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας 11 μηνών δηλαδή $4.05.000 \times 11/12 = 3.712.500$

Συνολικό τεκμήριο για το έτος 1997 7.312.500 δρχ.

Τα ποσά αυτά θα δηλωθούν με τη δήλωση εισοδήματος του 1997 που κατατίθεται μέσα στο 1998, στους κωδικούς 709, 710, και 719, 720.

Τεκμήριο σε πώληση αυτοκινήτου μέσα στο 1997

Κατά την πώληση του αυτοκινήτου το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας θα υπολογισθεί για τόσα δωδέκατα όσοι είναι και οι μήνες κατοχής του αυτοκινήτου.

Χρονικό διάστημα κατοχής και κυκλοφορίας μεγαλύτερο από 15 ημέρες θα υπολογισθεί σαν ολόκληρος μήνας.

Παράδειγμα: Αυτοκίνητο 11 φορολογήσιμων ίππων που αποκτήθηκε το 1994, πωλήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 1997. Τεκμήριο το 1997 θα υπολογισθεί για 10 μήνες.

Για ολόκληρο το χρόνο είναι 4.050.000 δρχ για τους 10 μήνες θα είναι $4.050.000 \times 10/12 = 3.375.000$ δρχ.

Στο ίδιο παράδειγμα αν το αυτοκίνητο είχε πωληθεί στις 13 Οκτωβρίου 1997 τεκμήριο θα υπολογιζόταν για 9 μήνες και θα ήταν $4.050.000 \times 9/12 = 3.037.500$ δρχ.

Καταστροφή ή ακινητοποίηση του αυτοκινήτου

Αν το αυτοκίνητο καταστράφηκε ολοσχερώς ή τέθηκε σε ακινησία μέσα στο 1997 δεν υπολογίζεται τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας από το διάστημα που έγινε το συμβάν και μετά.

Για να τεθεί σε ακινησία το αυτοκίνητο πρέπει εκτός των άλλων να παραδοθεί η άδεια κυκλοφορίας και οι πινακίδες του.

Χρονικό διάστημα κυκλοφορίας μεγαλύτερο από 15 ημέρες θα υπολογισθεί σαν ολόκληρος μήνας.

Παράδειγμα: Αυτοκίνητο 11 φορολογήσιμων ίππων που αποκτήθηκε το 1994, πωλήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 1997. Τεκμήριο το 1997 θα υπολογισθεί για 10 μήνες.

Για ολόκληρο το χρόνο είναι 4.050.000 δρχ για τους 10 μήνες θα είναι $4.050.000 \times 10/12 = 3.375.000$ δρχ.

Στο ίδιο παράδειγμα αν το αυτοκίνητο είχε πωληθεί στις 13 Οκτωβρίου 197 τεκμήριο θα υπολογίζονταν για 9 μήνες και θα ήταν $4.050.000 \times 9/12 = 3.037.500$ δρχ.

Καταστροφή ή ακινητοποίηση του αυτοκινήτου

Αν το αυτοκίνητο καταστράφηκε ολοσχερώς ή τέθηκε σε ακινησία μέσα στο 1997 δεν υπολογίζεται τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας από το διάστημα που έγινε το συμβάν και μετά.

Για να τεθεί σε ακινησία το αυτοκίνητο πρέπει εκτός των άλλων να παραδοθεί η άδεια κυκλοφορίας και οι πινακίδες του.

Χρονικό διάστημα κυκλοφορίας μεγαλύτερο από 15 ημέρες θα υπολογισθεί σαν ολόκληρος μήνας.

Παράδειγμα: Έστω ότι αυτοκίνητο που αγοράσθηκε μέσα στο 1995 πήρε φωτιά στις 27 Σεπτεμβρίου 1997 και καταστράφηκε ολοσχερώς ή τέθηκε σε ακινησία. Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας για το 1997 θα υπολογισθεί για 9 μήνες, ήτοι 9/12 του συνολικού ετήσιου τεκμηρίου συντήρησης και κυκλοφορίας.

Πως αποδεικνύεται η ακινητοποίηση ή καταστροφή του αυτοκινήτου

Η ακινητοποίηση του αυτοκινήτου αποδεικνύεται από την υποβολή βεβαίωσης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. Η βεβαίωση υποβάλλεται μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Η ολοκληρωτική καταστροφή αποδεικνύεται από βεβαίωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών και επικοινωνιών ή από άλλη δημόσια υπηρεσία. Στη βεβαίωση πρέπει να αναγράφεται ότι, επειδή καταστράφηκε το αυτοκίνητο, μπορεί να πωληθεί ως υλικά.

ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε ατομική επιχείρηση

Όταν επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής ή μικτής χρήσης χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες ατομικής επιχείρησης από τους ιδιοκτήτες τους, για να υπολογισθεί η τεκμαρτή δαπάνη συντήρησης και κυκλοφορίας λαμβάνονται υπόψη όλα τα αυτοκίνητα.

Εξαίρεση υπάρχει για τις σχολές οδηγών και για τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων, για τις οποίες θα ληφθεί υπόψη μόνο το αυτοκίνητο με τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη (με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους).

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε ομόρρυθμη εταιρία (Ο.Ε).

Όταν επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής ή μικτής χρήσης ανήκουν σε ομόρρυθμη εταιρεία το ετήσιο τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοιράζεται μεταξύ των εταίρων ανάλογα με το ποσοστό που συμμετέχουν στην εταιρία.

Το ετήσιο τεκμήριο που αναλογεί σε κάθε ένα εταίρο δεν μπορεί να είναι υψηλότερο από το τεκμήριο που έχει το αυτοκίνητο της εταιρείας με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους.

Για τον υπολογισμό αυτού του τεκμηρίου είναι αδιάφορος ο τόπος παραμονής ή κατοικίας των εταίρων.

Παράδειγμα: Σε ομόρρυθμη εταιρεία τη χρήση 1997 συμμετέχουν δύο εταίροι φυσικά πρόσωπα με ποσοστά 70% και 30%. Η εταιρεία έχει στην

κατοχή της δύο επιβατικά αυτοκίνητα 11 και 13 ίππων που κυκλοφόρησαν μέσα στο 1994 και 1995. Το τεκμήριο για κάθε ένα αυτοκίνητο είναι 4.050.000 δρχ., 5.700.000 δρχ αντίστοιχα.

Το τεκμήριο των αυτοκινήτων για τους εταίρους θα είναι:

- Για τον εταίρο που συμμετέχει κατά 70% στην εταιρεία ($4.050.000 + 5.700.000$) $\times 70/100 = 6.825.000$ δρχ επειδή όμως δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το τεκμήριο του αυτοκινήτου με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους περιορίζεται στα 5.700.000 δρχ
- Για τον εταίρο που συμμετέχει κατά 30% στην εταιρεία. ($4.050.000 + 5.700.000$) $\times 30/100 = 2.925.000$ δρχ εδώ το τεκμήριο παραμένει όπως είναι επειδή αυτό είναι μικρότερο από 5.700.000 δρχ που είναι το τεκμήριο του αυτοκινήτου με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους. Τα ποσά αυτά πρέπει να γραφτούν στους κωδικούς 709 – 710 της δήλωσης.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε ετερόρρυθμη εταιρεία (Ε.Ε).

Όταν επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής ή μικτής χρήσης ανήκουν σε ετερόρρυθμη εταιρεία το ετήσιο τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοιράζεται μόνο μεταξύ των ομορρυθμών εταίρων ανάλογα με το ποσοστό που συμμετέχουν στην εταιρεία.

Για τους ετερόρρυθμους εταίρους δεν υπολογίζεται τεκμήριο από τα αυτοκίνητα που ανήκουν στην εταιρεία. Η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί σε κάθε ένα ομόρρυθμο εταίρο δεν μπορεί να είναι υψηλότερη από την τεκμαρτή δαπάνη που έχει το αυτοκίνητο της εταιρείας με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους.

Για τον υπολογισμό αυτού του τεκμηρίου είναι αδιάφορος ο τόπος παραμονής ή κατοικίας των ομορρυθμών εταίρων.

Παράδειγμα: Σε ετερόρρυθμη εταιρεία τη χρήση 1997 συμμετέχουν δύο ομόρρυθμοι και ένας ετερόρρυθμος εταίρος με ποσοστά 60% και 30% οι ομόρρυθμοι εταίροι και 10% ο ετερόρρυθμος εταίρος. Όλοι είναι φυσικά πρόσωπα. Η εταιρεία έχει στην κατοχή της τρία επιβατικά αυτοκίνητα 11, 13, 14 ίππων που κυκλοφόρησαν μέσα στο 1994 και 1995. Το τεκμήριο για κάθε ένα αυτοκίνητο είναι 4.050.000 δρχ., 5.700.000 δρχ. και 7.000.000 δρχ αντίστοιχα.

Το τεκμήριο των αυτοκινήτων για τους εταίρους θα είναι:

- Για τον εταίρο που συμμετέχει κατά 60% στην εταιρεία. $(4.050.000 + 5.000.000 + 7.000.000) \times 60/90 = 11.166.667$ δρχ επειδή όμως δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το τεκμήριο του αυτοκινήτου με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους περιορίζεται στα 7.000.000 δρχ.
- Για τον εταίρο που συμμετέχει κατά 30% στην εταιρεία. $(4.050.000 + 5.700.000 + 7.000.000) \times 30/90 = 5.583.333$ δρχ εδώ το τεκμήριο παραμένει όπως είναι επειδή αυτό είναι μικρότερο από 7.000.000 δρχ που είναι το τεκμήριο του αυτοκινήτου με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους.
- Για τον ετερόρρυθμο εταίρο που συμμετέχει με 10% δεν υπολογίζεται τεκμήριο.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης που ανήκουν σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε).

Όταν επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής ή μικτής χρήσης ανήκουν σε Εταιρεία Περιορισμένης ευθύνης το ετήσιο τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοιράζεται μεταξύ των φυσικών προσώπων που είναι συγχρόνως διαχειριστές και εταίροι, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους.

Αν κανείς διαχειριστής δεν είναι και εταίρος συγχρόνως τότε το ετήσιο τεκμήριο των επιβατικών αυτοκινήτων μοιράζεται στους εταίρους φυσικά πρόσωπα ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στην Ε.Π.Ε.

Το ετήσιο τεκμήριο που αναλογεί σε κάθε ένα εταίρο εν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το τεκμήριο που έχει το αυτοκίνητο της εταιρείας με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους.

Για τον υπολογισμό αυτού του τεκμηρίου είναι αδιάφορος ο τόπος παραμονής ή κατοικίας των εταίρων.

Παράδειγμα: Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης τη χρήση 1997 έχει τρεις διαχειριστές από τους οποίους οι δύο είναι συγχρόνως και εταίροι με ποσοστά συμμετοχής 60% και 20%. Η εταιρεία έχει στην κατοχή της δύο επιβατικά αυτοκίνητα 11 και 14 ίππων που κυκλοφόρησαν μέσα στο 1994 και 1995. Το τεκμήριο για κάθε ένα αυτοκίνητο είναι 4.050.000 δρχ., 7.000.000 δρχ αντίστοιχα.

Το τεκμήριο των αυτοκινήτων για τους διαχειριστές εταίρους θα είναι:

- Για το διαχειριστή εταίρο που συμμετέχει κατά 60% στην εταιρεία.
 $(4.050.000 + 7.000.000) \times 60/80 = 8.287.500$ δρχ επειδή όμως δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το τεκμήριο του αυτοκινήτου με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους περιορίζεται στα 7.000.000 δρχ.
- Για το διαχειριστή εταίρο που συμμετέχει κατά 20% στην εταιρεία
 $(4.050.000 + 7.000.000) \times 20/80 = 2.762.500$ δρχ εδώ το τεκμήριο απομένει όπως είναι επειδή αυτό είναι μικρότερο από 7.000.000 δρχ που είναι το τεκμήριο του αυτοκινήτου με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους.
- Για τον τρίτο διαχειριστή που δεν είναι εταίρος δεν υπολογίζεται τεκμήριο.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών ή μικτής χρήσης αυτοκινήτων που ανήκουν σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.).

Όταν επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής ή μικτής χρήσης ανήκουν σε Ανώνυμη Εταιρεία το ετήσιο τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοιράζεται στους προέδρους, τους διευθύνοντες συμβούλους, τους εντεταλμένους συμβούλους και τους διοικητές.

Το ετήσιο τεκμήριο που αναλογεί σε κάθε έναν από αυτούς δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το τεκμήριο που έχει το αυτοκίνητο της εταιρείας με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους.

Για τον υπολογισμό αυτού του τεκμηρίου είναι αδιάφορος ο τόπος παραμονής ή κατοικίας τους καθώς και αν ασκούν πραγματική διοίκηση ή όχι.

Παράδειγμα: Ανώνυμη Εταιρεία τη χρήση 1997 έχει πρόεδρο του δ.σ. και διευθύνοντα σύμβουλο δύο διαφορετικά πρόσωπα. Η εταιρεία έχει στην κατοχή της τρία επιβατικά αυτοκίνητα 11, 13 και 14 ίππων που κυκλοφόρησαν μέσα στο 1994 και 1995. Το τεκμήριο για κάθε ένα αυτοκίνητο είναι 4.050.000 δρχ, 5.700.000 δρχ και 7.000.000 δρχ αντίστοιχα.

Το τεκμήριο των αυτοκινήτων για τον πρόεδρο του δ.σ. και τον διευθύνοντα σύμβουλο θα είναι:

$(4.050.000 + 5.700.000 + 7.000.000):2 = 8.375.000$ δρχ επειδή όμως δεν μπορεί να είναι ανώτερο από τεκμήριο του αυτοκινήτου με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους περιορίζεται στα 7.000.000 δρχ για κάθε έναν από τους δύο.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων φυσικού προσώπου που έχει δικό του αυτοκίνητο και συμμετέχει σε εταιρεία

Αν κάποιος έχει ένα ή περισσότερα αυτοκίνητα στο όνομα του και συγχρόνως είναι εταίρος σε ομόρρυθμη εταιρεία ή ομόρρυθμος εταίρος σε ετερόρρυθμη εταιρεία ή διαχειριστής εταίρος σε Ε.Π.Ε. ή πρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος, εντεταλμένος σύμβουλος, διοικητής σε Α.Ε. το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας θα υπολογισθεί ως εξής.

Στο τεκμήριο του ή των αυτοκινήτων που έχει στο όνομα του ο φορολογούμενος θα προστεθεί και το τεκμήριο που προκύπτει από τη συμμετοχή του στην εταιρεία.

Παράδειγμα: Φορολογούμενος το 1997 έχει στην κατοχή του αυτοκίνητο 13 φορολογήσιμων ίππων με τεκμήριο δαπάνης 5.700.000 δρχ συγχρόνως είναι και ομόρρυθμο μέλος μιας ετερόρρυθμης εταιρείας που έχει στην κατοχή της αυτοκίνητα και το τεκμήριο που του αναλογεί από αυτήν είναι 4.850.000 δρχ. Για το φορολογούμενο αυτόν το ετήσιο τεκμήριο των αυτοκινήτων θα είναι $5.700.000 + 4.850.000 = 10.550.000$ δρχ.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που ανήκει σε ανήλικο παιδί

Όταν ένα αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης ανήκει σε ανήλικο παιδί το τεκμήριο που προκύπτει από αυτό το αυτοκίνητο βαρύνει τον γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα.

Αυτό ισχύει ανεξάρτητα αν το παιδί έχει υποχρέωση να υποβάλλει ξεχωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Στη δήλωση που θα υποβάλλει το ανήλικο παιδί θα γράψει τα στοιχεία του αυτοκινήτου χωρίς να γράψει το ποσό του τεκμηρίου στον κωδικό 709 της δήλωσης.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που υπάρχει συγκυριότητα

Όταν σε ένα επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής ή μικτής χρήσης υπάρχει συγκυριότητα το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοιράζεται σε κάθε έναν ανάλογα με το ποσοστό του.

Παράδειγμα: Το 1997 δύο φορολογούμενοι έχουν από κοινού ένα επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης 11 φορολογήσιμων ίππων που κυκλοφόρησε το 1994, με ποσοστό 70% ο ένας και 30% ο άλλος. Το συνολικό τεκμήριο για αυτό το αυτοκίνητο είναι 4.050.000 δρχ.

Το τεκμήριο που θα περιληφθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος θα είναι $4.050.000 \times 70\% = 2.835.000$ δρχ για τον έναν και $4.050.000 \times 30\% = 1.215.000$ δρχ για τον άλλον.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων σχολής οδηγών και επιχείρησης ενοικίασης αυτοκινήτων

Οι εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτων είναι δυνατόν να χρησιμοποιούν περισσότερα από ένα εκπαιδευτικά αυτοκίνητα.

Στην περίπτωση αυτή για τον υπολογισμό του τεκμηρίου θα ληφθεί υπόψη μόνο το επιβατικό αυτοκίνητο με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους δηλαδή αυτό που έχει το μεγαλύτερο τεκμήριο.

Στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του εκπαιδευτή των οδηγών θα περιληφθούν όλα τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούνται αλλά τεκμαρτή δαπάνη θα αναγραφεί μόνο αυτή που αντιστοιχεί στο αυτοκίνητο με τους περισσότερους φορολογήσιμους ίππους.

Τα ίδια ισχύουν και για τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων. Αν πέρα από τα αυτοκίνητα της επιχείρησης υπάρχουν και άλλα επιβατικά

αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που ανήκουν στο φορολογούμενο τη σύζυγο του κλπ και δεν χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση τότε τα τεκμήρια αυτών των αυτοκινήτων προστίθενται στα υπόλοιπα τεκμήρια.

Για τις άλλες ατομικές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν επιβατικά αυτοκίνητα, για να υπολογισθεί το τεκμήριο λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των τεκμηρίων όλων των αυτοκινήτων.

Σε περίπτωση που οι επιχειρήσεις εκπαίδευσης οδηγών και ενοικίασης αυτοκινήτων έχουν τη μορφή εταιρείας (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε.) θα εφαρμοσθούν αυτά που αναφέρονται για τα τεκμήρια των αυτοκινήτων που ανήκουν σε εταιρείες.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου σε περίπτωση ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης

Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτική μίσθωσης (leasing) επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής ή μικτής χρήσης το τεκμήριο βαρύνει τους μισθωτές τους για όσο χρόνο έχουν χρησιμοποιηθεί από αυτούς.

Παράδειγμα: Φορολογούμενος νοίκιασε μέσα στο 1997 Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο 11 φορολογήσιμων ίππων για ένα μήνα και για άλλους δύο μήνες αυτοκίνητο 10 φορολογήσιμων ίππων. Τα αυτοκίνητα είχαν κυκλοφορήσει μέσα στο 1994.

Το τεκμήριο από τις ενοικιάσεις θα είναι: $4.050.000 \times 1/12 + 3.400.000 \times 2/12 = 337.500 + 566.666 = 904.166$ δρχ.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας αυτοκινήτων τύπου JEEP

Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας εφαρμόζεται και για τα αυτοκίνητα τύπου JEEP ανεξάρτητα αν έχουν χαρακτηριστεί επιβατικά ή φορτηγά.

Ειδικά όμως για αυτού του τύπου τα αυτοκίνητα δίδεται η δυνατότητα σε αυτούς που τους επιβαρύνει το τεκμήριο να επιλέξουν ανάμεσα σε δυο εναλλακτικές λύσεις.

1. Για αυτοκίνητα που αποκτήθηκαν από το έτος 1992 και μετά ο φορολογούμενος επιλέγει ανάμεσα στο τεκμήριο που αντιστοιχεί στους φορολογήσιμους ίππους μειωμένο κατά 20% ή το τεκμήριο με βάση την εργοστασιακή τιμολογιακή του αξία κατά το χρόνο της αγοράς τους προσαυξημένη κατά 80%.
2. Για αυτοκίνητα που ταξινομήθηκαν από το έτος 1992 και μετά ο φορολογούμενος επιλέγει ανάμεσα στο τεκμήριο που αντιστοιχεί στους φορολογήσιμους ίππους μειωμένο κατά 20% ή το τεκμήριο με βάση την εργοστασιακή τιμολογιακή του αξία κατά το χρόνο της αγοράς που είχε την 31^η Δεκεμβρίου 1991 το ίδιο ή όμοιου τύπου με αυτό όχημα προσαυξημένη κατά 80%.

Στη φορολογική δήλωση όταν δηλώνεται αυτοκίνητο τύπου JEEP ανεξάρτητα αν έχει χαρακτηρισθεί σαν επιβατικό ή φορτηγό, στη στήλη μήνες κυριότητας πρέπει να αναγραφεί το γράμμα T πριν από τον αριθμό των μηνών.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που ανήκει σε κάτοικο του εξωτερικού

Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου εφαρμόζεται και για τους κατοίκους του εξωτερικού που έχουν στην κατοχή τους στην Ελλάδα επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης για το οποίο δεν έχουν κατατεθεί οι πινακίδες κυκλοφορίας.

Για την εφαρμογή του τεκμηρίου είναι αδιάφορο αν όλο το διάστημα κατοικούσε στο εξωτερικό ή αν δεν εμφάνιζε εισόδημα από κάποια πηγή στην Ελλάδα.

Για τα αυτοκίνητα με ξένους αριθμούς κυκλοφορίας υπολογίζεται ολόκληρο το τεκμήριο χωρίς μείωση λόγω παλαιότητας, όπως συμβαίνει με όσα έχουν ελληνικούς αριθμούς.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου που κυκλοφορεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό

Για την εφαρμογή του τεκμηρίου συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου είναι αδιάφορο αν το αυτοκίνητο κυκλοφορεί στο εξωτερικό.

Κριτήριο για την εφαρμογή του τεκμηρίου αποτελεί η κατοχή, η κυριότητα και η μη κατάθεση των πινακίδων του αυτοκινήτου.

Έτσι όταν ένα αυτοκίνητο κάθε χρόνο κυκλοφορεί και στο εξωτερικό για σημαντικό χρονικό διάστημα δεν υπάρχει περιορισμός στο τεκμήριο το οποίο εφαρμόζεται στο σύνολο του σαν να κυκλοφορούσε το αυτοκίνητο ολόκληρο το διάστημα στην Ελλάδα.

Τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοτοσικλέτας

Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας των μοτοσικλετών (δίκυκλων ή τρίκυκλων) εφαρμόζεται για αυτές που η μηχανή τους είναι από 500 κυβικά εκατοστά και πάνω.

Για τις μοτοσικλέτες που είναι κάτω από 500 κυβικά εκατοστά δεν υπολογίζεται τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας, αντίθετα υπολογίζεται τεκμήριο αγοράς για όλες τις μοτοσικλέτες (δίκυκλες ή τρίκυκλες).

Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας είναι 1.000.000 δρχ για τα 500 κυβικά εκατοστά και προσαυξάνεται με το ποσό των 200.000 δρχ ανά 100 κυβικά εκατοστά.

Παράδειγμα: Το τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας μοτοσικλέτας 540 κυβ. εκατ. που κυκλοφόρησε το 1994 θα είναι 1.000.000 δρχ ετησίως, για μοτοσικλέτα 720 κυβ. εκατ. θα είναι $1.000.000 + 200.000 + 200.000 = 1.400.000$ δρχ.

Σημείωση: Ότι ισχύει για τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης όσον αφορά την παλαιότητα, την κατοχή μιας ή περισσοτέρων μοτοσικλετών, τη μοτοσικλέτα που ανήκει σε επιχείρηση ή σε ανήλικο κλπ εφαρμόζονται αναλογικά όσα ισχύουν για τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία αναφέρονται στα τεκμήρια συντήρησης και κυκλοφορίας των αυτοκινήτων.

Τονίζεται ότι για μεν τα αυτοκίνητα λαμβάνουμε υπόψη μας τους φορολογήσιμους ίππους για δε τις μοτοσικλέτες τα κυβικά εκατοστά της μηχανής τους.

Τεκμήριο δαπανών συντήρησης σκαφών αναψυχής

Για την εφαρμογή του τεκμηρίου τα σκάφη τα διακρίνουμε σε δύο κύριες κατηγορίες:

- Τα μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα ή όχι
- Τα ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης.

Ιδιωτικά μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα ή όχι

Για τα μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα ή όχι, που το μήκος τους είναι μέχρι τρία (3) μέτρα, η τεκμαρτή δαπάνη προσδιορίζεται στις 440.000 δρχ ετησίως.

Η αξία αυτή προσαυξάνεται κατά 220.000 δρχ για κάθε μέτρο σκάφους πάνω από τα τρία. Το μήκος του σκάφους βρίσκεται αν μετρηθεί η απόσταση

των δύο πλέον απομακρυσμένων σημείων της πρύμης και της πλώρης. Η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα.

Παράδειγμα: Για ιδιωτικό μηχανοκίνητο σκάφος ανοικτού τύπου 8 μέτρα, που ναυτολογήθηκε πριν ένα χρόνο, η ετήσια τεκμαρτή του δαπάνη θα είναι 1.540.000 δρχ (440.000 δρχ για τα τρία μέτρα και 220.000 δρχ X 5 για υπόλοιπα πέντε μέτρα = μέτρα 1.540.000 δρχ).

Όταν το μήκος του σκάφους δεν είναι ακέραιος αριθμός μέτρων πως θα υπολογισθεί το τεκμήριο

Όταν το μήκος δεν είναι ακέραιος αριθμός μέτρων τότε το τεκμήριο υπολογίζεται με βάση το αμέσως επόμενο ακέραιο αριθμό μέτρων.

Αν π.χ. Είναι 6,80 μέτρα θα υπολογισθεί το τεκμήριο των 7 μέτρων. Το μήκος του σκάφους βρίσκεται αν μετρηθεί η απόσταση των δύο πλέον απομακρυσμένων σημείων της πρύμης και της πλώρης. Η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα.

Παράδειγμα: Έστω μηχανοκίνητο σκάφος ανοικτού τύπου που νηολογήθηκε για πρώτη φορά πριν από 8 χρόνια και έχει μήκος 5,20 μέτρα. Το τεκμήριο θα είναι 900.000 δρχ (440.000 δρχ για τα παλαιότητας, 1.100.000 – 110.000 = 990.000 δρχ).

Σημειώνεται ότι η μείωση λόγω παλαιότητας πάνω από πέντε και μέχρι 10 χρόνια είναι 10%.

Προσοχή: Όταν το σκάφος δεν είναι ακέραιος αριθμός μέτρων τότε υπολογίζεται η τεκμαρτή δαπάνη με βάση τον αμέσως επόμενο αριθμό μέτρων (Υπ. Οικ άρθρο 9 ΠΟΛ. 1110/1997).

Για τα τρία πρώτα μέτρα 440.000

Για τα ΥΠΟΛΟΙΠΑ 2,20 ΜΕΤΡΑ 220.000 ΔΡΧ 3 = 660.000

ΣΥΝΟΛΟ 1.100.000

Μείωση παλαιότητας $1.100.000 \times 10\% = 110.000$

Τεκμαρτή ετήσια δαπάνη σκάφους 990.000

Τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής JET SKI

Τα JET SKI είναι μηχανοκίνητα σκάφη χωρίς χώρο ενδιαίτησης και υπάγονται στα σκάφη αναψυχής για τα οποία υπολογίζεται ετήσια τεκμαρτή δαπάνη (τεκμήριο). Ο υπολογισμός του τεκμηρίου γίνεται ανάλογα με το μήκος που έχουν. Το τεκμήριο μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα.

Ιδιωτικά ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης

Για τα ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης η τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται ανάλογα με τα μέτρα του συνολικού μήκους του σκάφους. Η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα.

Ιστιοφόρα ναυταθλητικά σκάφη

Η τεκμαρτή δαπάνη (το τεκμήριο) για τα ιστιοφόρα ναυταθλητικά σκάφη που χρησιμοποιούνται για ναυταθλητικούς αγώνες μειώνεται κατά 50%.

Για να γίνει αυτή μείωση χρειάζεται να υποβληθεί μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος βεβαίωση από την ελληνική ιστιοπλοϊκή ομοσπονδία θεωρημένη από τη γενική γραμματεία αθλητισμού.

Μείωση της τεκμαρτής δαπάνης των σκαφών ανάλογα με την παλαιότητα

Για όλα τα σκάφη αναψυχής (ανοικτού τύπου ή με χώρους ενδιαίτησης) η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα που έχουν ως εξής.

Μείωση κατά ποσοστό 10% αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από πέντε και μέχρι δέκα χρόνια, από το χρόνο που νηολογήθηκε για πρώτη φορά το σκάφος.

Μείωση κατά ποσοστό 20% αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από δέκα χρόνια, από το χρόνο που νηολογήθηκε για πρώτη φορά το σκάφος.

Πάνω από 5 μέχρι 10 χρόνια μείωση τεκμηρίου 10%

Πάνω από 10 χρόνια μείωση τεκμηρίου 20%

Αν το σκάφος είναι σε ακινησία έχει τεκμήριο ή όχι

Αν το σκάφος είναι σε ακινησία και δεν χρησιμοποιείται σε αντίθεση με ότι ισχύει στα επιβατικά αυτοκίνητα, για το σκάφος υπολογίζεται ετήσια τεκμαρτή δαπάνη σύμφωνα με ρητή διάταξη του νόμου.

Κατά συνέπεια τεκμήριο αποτελεί η κατοχή του σκάφους ανεξάρτητα από τη χρησιμοποίηση του ή όχι.

Τεκμήριο για τις αμοιβές πληρωμάτων των σκαφών αναψυχής

Για τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής με μόνιμο πλήρωμα που έχει ναυτολογηθεί για ολόκληρο ή για μέρος του έτους αποτελούν τεκμήριο οι αμοιβές που καταβάλλονται στο πλήρωμα.

Για βρεθεί το ύψος του ποσού του τεκμηρίου οι αμοιβές αυτές πολλαπλασιάζονται με το συντελεστή δύο (2).

Παράδειγμα: Σκάφος μηχανοκίνητο 11 μέτρων με χώρους ενδιαίτησης που νηολογήθηκε το 1995 και δαπανήθηκαν μέσα στο 1997 για αμοιβές πληρώματος 3.200.000 δρχ. Το τεκμήριο για αυτό το σκάφος θα είναι 9.500.000 δρχ πλέον 3.200.000 δρχ X 2 = 15.900.000 δρχ.

Τεκμήριο σκάφους

Μήκος 11 μέτρα τεκμήριο (βάσει πίνακα) 9.500.000

Πλέον αμοιβές πληρώματος 3.200.000 X 2 = 6.400.000

Συνολικό τεκμήριο 15.900.000

Τεκμήριο δαπανών συντήρησης ιδιωτική χρήση αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων

Για τα ιδιωτικής χρήσης αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα υπολογίζεται τεκμήριο δαπανών διαβίωσης. Πιο συγκεκριμένα το τεκμήριο διαβίωσης υπολογίζεται ως εξής:

Τεκμήριο αεροσκαφών

A) για τα αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα ποσό 11.000.000 δρχ για τους 150 πρώτους ίππους το οποίο προσαυξάνεται με το ποσό των 90.000 δρχ για κάθε ένα ίππο του κινητήρα τους πάνω από τους 150.

Τεκμήριο αεροσκαφών JET

Για αεροσκάφη αεριοπρωθούμενα (JET) υπολογίζεται δαπάνη διαβίωσης 32.000 δρχ για κάθε λίμπρα ώθησης.

Τεκμήριο ελικοπτέρων

Για τα ελικόπτερα τεκμήριο δαπανών διαβίωσης είναι ποσό 11.000.000 δρχ για τους 150 πρώτους ίππους το οποίο προσαυξάνεται με το ποσό των 90.000 δρχ για κάθε ένα ίππο του κινητήρα τους πάνω από τους 150.

Τεκμήριο ανεμοπτέρων

Για τα ανεμόπτερα το τεκμήριο δαπανών διαβίωσης υπολογίζεται στο ποσό του 2.200.000 δρχ ετησίως.

Αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων, παλαιότητα, ιδιοκτησία από επιχειρήσεις ή από ανήλικα παιδιά.

Οι περιπτώσεις που αναφέρονται στα αυτοκίνητα σχετικά με την παλαιότητα, την ιδιοκτησία αυτών από επιχειρήσεις ή την ιδιοκτησία από ανήλικα παιδιά εφαρμόζονται ανάλογα και στην ετήσια δαπάνη διαβίωσης των αεροσκαφών, των ελικοπτέρων και των ανεμοπτέρων.

Τεκμήριο δαπανών για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους, κηπουρούς και λοιπό προσωπικό

Αποτελεί τεκμήριο διαβίωσης η δαπάνη που καταβλήθηκε μέσα στο 1997 από το φορολογούμενο ή τα μέλη της οικογένειας του σε οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους, κηπουρούς και γενικά βοηθητικό προσωπικό.

Για το υπολογισμό του τεκμηρίου το ποσό που έχει καταβληθεί πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή δύο (2).

Ο υπολογισμός αυτός γίνεται από το μηχανογραφικό κέντρο κατά την εκκαθάριση της δήλωσης.

Ο φορολογούμενος πάνω στη δήλωση θα γράψει το ποσό που πλήρωσε για το βοηθητικό προσωπικό χωρίς να κάνει τον πολλαπλασιασμό επί δύο.

Πως δηλώνεται στην ετήσια δήλωση το προσωπικό που απασχολήθηκε

Στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος πρέπει να υπάρχει αναλυτική κατάσταση με το προσωπικό που απασχολήθηκε και να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, τον ΑΦΜ ή τον αριθμό ταυτότητας, το είδος των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν (π.χ. κηπουρός) καθώς και την ετήσια αμοιβή που καταβλήθηκε σε κάθε ένα από τα πρόσωπα αυτά.

Εξαίρεση βοηθητικού προσωπικού από το τεκμήριο δαπανών διαβίωσης

Το τεκμήριο διαβίωσης για προσωπικό που απασχολήθηκε δεν εφαρμόζεται μόνο για έναν οικιακό βοηθό, όταν ο φορολογούμενος είναι ηλικίας άνω των 65 ετών ή κάποιος από τα πρόσωπα που συνοικεί και τον βαρύνει έχει αναπηρία από 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

Αν ο φορολογούμενος (ή ο ίδιος και η σύζυγος του) είναι άνω των 65 ετών και απασχολούν δύο ή περισσότερους οικιακούς βοηθούς τότε δεν υπάρχει απαλλαγή για τον έναν και θα υπολογισθεί τεκμήριο και για τους δύο ή περισσότερους οικιακούς βοηθούς. Για να βρεθεί το ποσό του τεκμηρίου το

ποσό της συνολικής δαπάνης που καταβάλλεται θα πολλαπλασιαστεί με συντελεστή δύο (2).

Παράδειγμα: Έστω φορολογούμενος απασχολεί έναν οδηγό για το αυτοκίνητο του και έναν οικιακό βοηθό. Η ετήσια επιβάρυνση του μέσα στο 1997 ανήλθε σε 3.000.000 δρχ για τον οδηγό και σε 2.500.000 δρχ για τον οικιακό βοηθό. Το ποσό του τεκμηρίου δαπανών διαβίωσης για το 1997 στη φορολογία εισοδήματος θα είναι $(3.000.000 + 2.500.000) \times 2 = 11.000.000$ δρχ.

Προσαύξηση των τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης

Από το νόμο ορίζεται ότι το συνολικό ποσό της ετήσια τεκμαρτής δαπάνης του φορολογούμενου της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν προσαυξάνεται κατά 10% για κάθε ένα στοιχείο προσδιορισμού της δαπάνης διαβίωσης πέρα από το δεύτερο. Για τον υπολογισμό του αριθμού των στοιχείων που πρέπει να γραφτούν πάνω στη δήλωση δεν λαμβάνονται υπόψη τα τεκμήρια της δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, δωρεών κλπ.

Η προσαύξηση αυτή δε γίνεται όταν το ποσό της δαπάνης των τεκμηρίων διαβίωσης δεν ξεπερνά το 1.500.000 δρχ.

Αυτοκίνητα για την προσαύξηση των τεκμηρίων

Αν υπάρχουν τρία αυτοκίνητα στην κατοχή των συζύγων και των προστατευόμενων μελών τους τότε αυτά λαμβάνονται υπόψη σαν τρία στοιχεία για των υπολογισμό της προσαύξησης.

Τα αυτοκίνητα αυτά πρέπει να τα είχαν συγχρόνως στην κατοχή τους μέσα στο 1997 για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 15 ημερών.

Αν όμως είχαν τα δύο από 1 – 1 – 1997 πουλήθηκε το ένα και αγοράσθηκε άλλο την 1 – 4 – 1997, τότε θα ληφθούν υπόψη μόνο δύο στοιχεία.

Αν στο ίδιο παράδειγμα το αυτοκίνητο είχε αγορασθεί την 1 – 3 – 1997 τότε θα λαμβάνονταν υπόψη τρία στοιχεία επειδή θα υπήρχαν στην κατοχή του φορολογούμενου και τα τρία αυτοκίνητα συγχρόνως για διάστημα μεγαλύτερο από 15 ημέρες.

Αυτοκίνητα εταιρειών για την προσαύξηση της δαπάνης

Τα αυτοκίνητα των εταιρειών με βάση τα οποία υπολογίζεται τεκμήριο δαπάνης στο φορολογούμενο λαμβάνονται υπόψη για την προσαύξηση της δαπάνης σαν ένα στοιχείο ανεξάρτητα από το πλήθος των αυτοκινήτων της εταιρείας. Η εταιρεία μπορεί να είναι Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. Το ίδιο ισχύει για τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούνται από τον εκπαιδευτή οδηγών αυτοκινήτων (σχολές οδηγών).

Αντίθετα αν ανήκουν σε ατομική επιχείρηση λαμβάνονται υπόψη όλα τα αυτοκίνητα της επιχείρησης και όσα αυτοκίνητα έχει η ατομική επιχείρηση τόσα στοιχεία θα ληφθούν υπόψη για την προσαύξηση της δαπάνης.

Βοηθητικό προσωπικό για την προσαύξηση της δαπάνης

Για την προσαύξηση της δαπάνης με βάση τα τεκμήρια των δαπανών διαβίωσης προκειμένου να προσδιορισθεί ο αριθμός των στοιχείων, λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ατόμων του βοηθητικού προσωπικού που απασχολήθηκε μέσα στο 1997 ταυτοχρόνως και για διάστημα μεγαλύτερο των 15 ημερών.

Παράδειγμα: Φορολογούμενος απασχολεί δάσκαλο για μαθήματα και συγχρόνως κηπουρό. Τότε θα έχουμε δύο στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού των στοιχείων της προσαύξησης. Αν όμως τον κηπουρό τον

απασχολεί μόνο δύο μήνες το καλοκαίρι που στο διάστημα αυτό δεν απασχολεί το δάσκαλο τότε θα λάβουμε υπόψη μας ένα στοιχείο για την προσαύξηση.

Αμφισβήτηση των τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να αμφισβητηθούν τα τεκμήρια των δαπανών διαβίωσης, δευτερεύουσα κατοικία άνω των 100 τ.μ., συντήρηση και κυκλοφορία επιβατικού αυτοκινήτου κλπ. Έτσι δίνεται το δικαίωμα από το νόμο στο φορολογούμενο να αποδείξει ότι οι πραγματικές δαπάνες που έγιναν από την οικογένεια του φορολογούμενου μέσα στο 1997 είναι μικρότερες από αυτές που προσδιορίζονται με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης. Αντίθετα δεν μπορούν να αμφισβητηθούν τα ποσά των τεκμηρίων που προέρχονται από την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων επειδή η δαπάνη αυτή είναι πραγματική.

Ποιος πρέπει να αποδείξει ότι οι δαπάνες είναι μικρότερες

Το βάρος της απόδειξης ότι οι πραγματικές δαπάνες διαβίωσης του ίδιου, της συζύγου του και των μελών που τους βαρύνουν είναι μικρότερες από αυτές που προσδιορίζονται με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης ανήκει στο φορολογούμενο. Πρέπει δηλαδή αυτός να αποδείξει με βάση πραγματικά περιστατικά ότι δεν έγιναν αυτές οι δαπάνες.

Σε ποιες περιπτώσεις μπορούν να αμφισβητηθούν τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης

Η αμφισβήτηση των τεκμηρίων δαπανών διαβίωσης (κυκλοφορία αυτοκινήτου, δευτερεύουσα κατοικία πάνω από 100 τ.μ. κλπ) μπορεί να γίνει ΜΟΝΟ σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που ορίζονται ρητά από το νόμο και όχι γενικά και αόριστα σε όλες τις περιπτώσεις.

Σε καμία άλλη περίπτωση εκτός από αυτές τις περιπτώσεις δεν μπορούν να αμφισβητηθούν τα τεκμήρια διαβίωσης. Τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (αγορά οικοπέδου, αγορά αυτοκινήτου κλπ) δεν μπορούν να αμφισβητηθούν από το φορολογούμενο.

Ποιες είναι οι περιπτώσεις αμφισβήτησης των τεκμηρίων

Η αμφισβήτηση των τεκμηρίων μπορεί να γίνει ΜΟΝΟ στις εξής συγκεκριμένες περιπτώσεις και σε καμία άλλη περίπτωση:

- Από όσους υπηρετούν τη θητεία τους στις ένοπλες δυνάμεις.
- Από τους φυλακισμένους.
- Από όσους νοσηλεύονται σε κλινική ή νοσοκομείο.
- Από όσους έχουν δικαίωμα να εισάγουν επιβατικό αυτοκίνητο με μειωμένους δασμούς, φόρους και τέλη. Το δικαίωμα των προσώπων αυτών ισχύει για ορισμένο χρονικό διάστημα και είναι 5 χρόνια από το χρόνο εκτελωνισμού του αυτοκινήτου εκτός από τους ναυτικούς που ισχύει για ένα χρόνο από το έτος εκτελωνισμού.
- Από όσους είναι άνεργοι για όσο χρόνο παίρνουν το επίδομα ανεργίας
- Από όσους συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού (παιδιά με τους γονείς) και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης επειδή τους βοηθούν οικονομικά οι συγγενείς τους οι οποίοι συγγενείς πρέπει να έχουν εισοδήματα από εμφανείς πηγές.
- Όσοι είναι ορφανοί ανήλικοι που έχουν το αυτοκίνητο από κληρονομιά της μάνας ή του πατέρα τους.
- Όσοι από γεγονότα ανώτερης βίας (πυρκαγιά, πλημμύρα κλπ) αποδεικνύουν ότι έχουν κάνει δαπάνες μικρότερες από αυτές των τεκμηρίων διαβίωσης.

Ποιοι εξαιρούνται από την εφαρμογή των τεκμηρίων

Από το νόμο ορίζονται συγκεκριμένες περιπτώσεις για τις οποίες δεν εφαρμόζονται τα τεκμήρια είτε πρόκειται για τα τεκμήρια των δαπανών διαβίωσης, είτε πρόκειται για τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Οι περιπτώσεις είναι αυτές και μόνο που αναφέρονται στο νόμο και ισχύουν περιοριστικά.

Αυτοκίνητο πολυτέκνου

Δεν εφαρμόζεται το τεκμήριο δαπανών διαβίωσης για το επιβατικό αυτοκίνητο που έχει στην κατοχή ή στην κυριότητα του ο πολύτεκνος, η σύζυγος ή τα προστατευόμενα μέλη που τους βαρύνουν, εφόσον αυτό είναι μέχρι 14 φορολογήσιμους ίππους (κινητήρας μέχρι 2.071 κυβικά εκατοστά).

Για να μην εφαρμοστεί το τεκμήριο ο πολύτεκνος πρέπει να έχει από 4 παιδιά και πάνω που να τον βαρύνουν. Υπολογίζονται και τα τέκνα που βαρύνουν τη σύζυγο από προηγούμενο γάμο ή χωρίς γάμο, εφόσον τους βαρύνουν. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει όταν τα πιο πάνω πρόσωπα έχουν στην κυριότητα ή την κατοχή τους και άλλο ή άλλα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης. Τότε το τεκμήριο δαπανών διαβίωσης υπολογίζεται για όλα τα αυτοκίνητα.

Παράδειγμα: Πολύτεκνος έχει επιβατικό αυτοκίνητο 9 φορολογήσιμων ίππων και ένα άλλο 7 φορολογήσιμων ίππων. Θα υπολογισθεί τεκμήριο δαπανών διαβίωσης και για τα δύο αυτοκίνητα αθροιστικά. Αν έχει δύο αυτοκίνητα που είναι 16 φορολογήσιμων ίππων δεν έχει απαλλαγή και θα υπολογισθεί κανονικά το τεκμήριο του αυτοκινήτου.

Αυτοκίνητα αναπήρων

Τα τεκμήρια των δαπανών συντήρησης και κυκλοφορίας των επιβατικών αυτοκινήτων δεν εφαρμόζονται για τα αυτοκίνητα των αναπήρων τα οποία απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.

Η απαλλαγή ατή ισχύει ανεξάρτητα από τους φορολογήσιμους ίππους του αυτοκινήτου. Αν ο ανάπηρος ή η σύζυγος του έχει και δεύτερο αυτοκίνητο που δεν απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας, τότε θα υπολογισθεί τεκμήριο μόνο για το αυτοκίνητο αυτό και δεν θα ληφθεί υπόψη το αυτοκίνητο που έχει απαλλαγεί από τέλη κυκλοφορίας.

Προσωπικό επιχειρήσεων ειδικών νόμων

Τα τεκμήρια για το ενοίκιο (πραγματικό ή τεκμαρτό) της δευτερεύουσας κατοικίας πάνω από 100 τετραγωνικά μέτρα και των δαπανών συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων δεν εφαρμόζονται για το αλλοδαπό προσωπικό που εργάζονται αποκλειστικά σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις και δεν διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα ή προσωπικό που είναι ημεδαποί αλλά διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις.

Για να υπάρχουν οι πιο πάνω απαλλαγές οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν υπαχθεί στους νόμους 89/1967, 378/1968 και άρθρο 25 του ν. 27/1975.

Η εξαίρεση από το τεκμήριο του επιβατικού αυτοκινήτου δεν ισχύει αν ο αλλοδαπός ή η σύζυγος του έχουν περισσότερα από ένα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

Αυτοκίνητα αλλοδαπών επιχειρήσεων

Τα τεκμήρια των δαπανών συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων δεν εφαρμόζονται για τα αυτοκίνητα που ανήκουν σε αλλοδαπές

επιχειρήσεις που υπάγονται στους νόμους 89/1967, 378/1968 και το άρθρο 25 του ν. 27/1975.

Αγορά ομολόγων, εντόκων γραμματίων, μετοχών κλπ

Τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται για τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται για αγορές:

- Αγορά εντόκων γραμματίων και τίτλων του δημοσίου.
- Αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων.
- Αγορά μετοχών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο ή για μετοχές εταιρειών που έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο αλλά ακόμη δεν έχουν εισαχθεί.
- Αγορά ομολόγων του δημοσίου.
- Αγορά τίτλων εταιριών στις οποίες το δημόσιο συμμετέχει με ποσοστό 50% και πάνω.
- Η αγορά REPOS.
- Αγορά κάθε τίτλου που είναι διαπραγματεύσιμος στο χρηματιστήριο.

Μη εφαρμογή τεκμηρίων όταν η διαφορά είναι μικρότερη από το 20%

Από το νόμο ορίζεται ότι τα τεκμήρια δεν εφαρμόζονται όταν η διαφορά που προκύπτει ανάμεσα στο εισόδημα που δηλώνεται από το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν και τα τεκμήρια είναι μικρότερη από 20%. Αυτό ισχύει μόνο για τα εισοδήματα που δηλώνονται με την αρχική δήλωση κάθε έτους η οποία υποβάλλεται εμπρόθεσμα, δηλαδή μέχρι την ημερομηνία που λήγει η προθεσμία υποβολής της.

Τονίζεται ότι για τον υπολογισμό της διαφοράς του 20% δεν θα ληφθούν υπόψη εισοδήματα τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή έχουν φορολογηθεί με ειδικό τρόπο ούτε τα εισοδήματα μειώνουν την ετήσια δαπάνη.

Παράδειγμα: Με την δήλωση του που κατατέθηκε πριν τη προθεσμία λήξης της ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα 5.000.000 δρχ. Τα τεκμήρια που δηλώνονται έχουν συνολική ετήσια δαπάνη 5.800.000 δρχ. Ο φορολογούμενος θα φορολογηθεί με βάση το εισόδημα που δηλώθηκε επειδή η διαφορά είναι κάτω από το 20% ανάμεσα στα δύο εισοδήματα.

Το 20% υπολογίζεται στο εισόδημα που δηλώθηκε δηλαδή $5.000.000 \times 20\% = 1.000.000$. Αν στο ίδιο παράδειγμα τα τεκμήρια ήταν 6.500.000 δρχ τότε θα εφορολογείτο με βάση τα τεκμήρια επειδή η διαφορά είναι πάνω από το 20% δηλαδή πάνω από το 1.000.000 δρχ στο παράδειγμα μας.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ)

Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες) αποτελούν τα χρηματικά ποσά που κατέβαλε (πλήρωσε) ο φορολογούμενος, η σύζυγος του ή τα προστατευόμενα από αυτούς μέλη όπως ανήλικα παιδιά κλπ για να αποκτήσουν ορισμένα περιουσιακά στοιχεία. Τα περιουσιακά στοιχεία που αν αποκτηθούν αποτελούν τεκμήριο (πόθεν έσχες) αναφέρονται συνοπτικά στην αρχή του αφιερώματος και παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω.

Τεκμήριο αγοράς αυτοκινήτων, δίκυκλων, και τρίκυκλων

Η αγορά αυτοκίνητων αποτελεί τεκμήριο ανεξάρτητο αν πρόκειται για ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης αυτοκίνητα. Τεκμήριο αποτελούν και τα ποσά που καταβάλλονται για την αγορά φορτηγών αυτοκίνητων που θα χρησιμοποιηθούν για την άσκηση της επιχείρησης του φορολογούμενου. Αντίθετα δεν αποτελεί τεκμήριο αγοράς η απόκτηση αυτοκινήτου από εταιρεία ούτε αποτελεί τεκμήριο για αυτούς που έχουν σαν αντικείμενο της επιχείρησης τους την αγοραπωλησία αυτοκίνητων δίδροχων ή τρίτροχων οχημάτων.

Αν τα αυτοκίνητα αγορασθούν με δόσεις τεκμήριο αποτελεί το ποσό που καταβλήθηκε (πληρώθηκε) μέσα στο 1997. Αποτελούν τεκμήριο και τα χρηματικά ποσά τα οποία πληρώθηκαν μέσα στο 1997 για να αγορασθούν δίδροχα ή τρίτροχα οχήματα (ανεξαρτήτως κυβισμού μηχανάκια, μηχανές παπάκια).

Διευκρινίζεται ότι ενώ τεκμήρια διαβίωσης έχουν τα δίδροχα ή τρίτροχα αυτοκινούμενα οχήματα ανεξαρτήτως κυβισμού. Το ποσό που καταβάλλεται για την αγορά τους προστίθεται στα υπόλοιπα τεκμήρια.

Δικαιολογητικά αγοράς αυτοκινήτων κλπ

Πρέπει να υποβληθεί μαζί με τη δήλωση κατάσταση στην οποία θα γράφονται αναλυτικά τα πλήρη στοιχεία των οχημάτων που έχουν αγοραστεί, όπως ο αριθμός κυκλοφορίας, οι φορολογήσιμοι ίπποι αν είναι επιβατικό, φορτηγό, μηχανάκι, τρίκυκλο, ο κυβισμός του κινητήρα ή το μικτό και καθαρό βάρος για τα φορτηγά, τότε αγοράστηκε, τότε κυκλοφόρησε για πρώτη φορά, αν αγοράστηκε μετρητοίς ή με δόσεις. Μαζί με την κατάσταση θα υποβάλλονται όλες οι πρωτότυπες αποδείξεις ή τα τιμολόγια κάθε μιας δαπάνης.

Αξία οχημάτων που αποτελούν τεκμήριο αγοράς

Αξία αγοράς που αποτελεί τεκμήριο είναι η συνολική δαπάνη που έγινε μέσα στο 1997 για την απόκτηση των οχημάτων και όχι μόνο το τίμημα του οχήματος. Τα έξοδα για τόκους, για μεσιτικά, για φόρους ή δασμούς, για μεταφορικά και οποιαδήποτε άλλα έξοδα καταβλήθηκαν μέσα στο 1997 προστίθενται στο τίμημα του οχήματος (αυτοκινήτου, μηχανής ή τρίκυκλου).

Αποτελεί τεκμήριο για το 1997 όχι μόνο το τίμημα που καταβάλλεται για την αγορά του σκάφους, αεροσκάφους κλπ, αλλά και τα υπόλοιπα έξοδα που την επιβαρύνουν και τα οποία έχουν καταβληθεί μέσα στο 1997. Όπως για τα αυτοκίνητα έτσι και για τα σκάφη, αεροσκάφη κλπ χρειάζεται να επισυναφθεί κατάσταση μαζί με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά (αποδείξεις τιμολόγια κλπ). Στην κατάσταση γράφεται ονοματεπώνυμο, ΑΦΜ του αγοραστή και του πωλητή, όνομα σκάφους, αριθμός και λιμάνι νηολογίου, μέτρα μήκους, έτος πρώτης νηολόγησης, ποσό δαπάνης (τίμημα και λοιπά έξοδα), αγορά μετρητοίς ή με δόσεις. Το ίδιο ισχύει και για την αγορά αεροσκαφών ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων. Αν η αγορά δεν έγινε μετρητοίς τεκμήριο αποτελούν μόνο οι δόσεις που πληρώθηκαν μέσα στο 1997.

Αγορά κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας

Κινητά πράγματα μεγάλης αξίας είναι αυτά που η αξία τους είναι πάνω από 1.000.000 δρχ. Ενδεικτικά αναφέρονται κοσμήματα, πίνακες, τάπητες, γούνες κλπ. Στα κινητά μεγάλης αξίας περιλαμβάνονται και τα πάγια των επαγγελματιών που ασκούν ατομική επιχείρηση και η αξία τους είναι πάνω από 1.000.000 δρχ π.χ. αγορά ακτινολογικών ή οδοντιατρικών μηχανημάτων αξίας άνω του 1.000.000 δρχ. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι αγορές που γίνονται από εταιρείες. Αν η αξία κάθε ενός μεμονωμένου αντικειμένου είναι κάτω από 1.000.000 δρχ αλλά όμως αποτελεί ενιαίο σύνολο μαζί με άλλα που έχουν αγοραστεί τότε λαμβάνεται υπόψη η συνολική αξία όλων των κινητών πραγμάτων που αποτελούν το ενιαίο σύνολο.

Δεν αποτελούν τεκμήριο τα χρηματικά ποσά που διατίθενται για την αγορά πραγμάτων που αποτελούν το άμεσο αντικείμενο δραστηριότητας εμπορικής επιχείρησης και ο αρδευτικός εξοπλισμός ατομική γεωργικής εκμετάλλευσης.

Πρέπει να υποβληθεί μαζί με τη δήλωση κατάσταση στην οποία γράφονται τα κινητά είδη που αγοράστηκαν, τα στοιχεία του αγοραστή και του πωλητή, ο τρόπος πληρωμής και φωτοτυπία του φορολογικού στοιχείου που εκδόθηκε (της απόδειξης ή του τιμολογίου).

Αγορά ομολόγων, εντόκων γραμματίων, μετοχών κλπ

Τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται για τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται για αγορά, εντόκων γραμματίων και τίτλων του δημοσίου, αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων, αγορά μετοχών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο ή για μετοχές εταιρειών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο ή για μετοχές εταιρειών που έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο αλλά ακόμη δεν έχουν εισαχθεί, αγορά ομολόγων του δημοσίου, αγορά τίτλων εταιριών στις οποίες το δημόσιο συμμετέχει με ποσοστό 50% και πάνω, αγορά REPOS, αγορά κάθε τίτλου που είναι διαπρατεύσης στο χρηματιστήριο.

Αγορά μετοχών μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο

Αποτελεί τεκμήριο η αγορά μετοχών ανωνύμων εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο καθώς και μετοχών που δεν έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους σ' αυτό.

Αγορά εταιρικών μεριδίων

Αποτελεί τεκμήριο το τίμημα που καταβάλλεται για την αγορά εταιρικών μεριδίων οποιασδήποτε νομικής μορφής.

Σύσταση επιχειρήσεων

Αποτελούν τεκμήριο τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο τη σύζυγο του ή τα προστατευόμενα μέλη για τη σύσταση επιχείρησης που λειτουργεί ατομικά ή με τη μορφή της Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. κλπ.

Αύξηση κεφαλαίου επιχειρήσεων

Αποτελεί τεκμήριο η δαπάνη που καταβάλλεται για την αύξηση κεφαλαίου ατομικής επιχείρησης, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρείας. Αντίθετα δεν αποτελεί τεκμήριο τα ποσά που καταβάλλονται για την αύξηση κεφαλαίου Ανώνυμης εταιρείας.

Αγορά κινητών (Διαμερισμάτων, οικοπέδων, αγροκτημάτων κλπ)

Στην αγορά ακινήτων τεκμήριο αποτελεί η αντικειμενική αξία του ακινήτου αν αυτό βρίσκεται σε περιοχή που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού των αξιών. Η αξία αυτή προσαυξάνεται και με τα υπόλοιπα

έξοδα τα οποία έγιναν για την αγορά του ακινήτου όπως είναι ο φόρος για τη μεταβίβαση, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, η αμοιβή του μεσίτη, η αμοιβή του δικηγόρου κλπ.

Αν όμως στο συμβόλαιο έχει γραφτεί μεγαλύτερο τίμημα για τη μεταβίβαση του ακινήτου από την αντικειμενική αξία για τον προσδιορισμό του τεκμηρίου θα ληφθεί υπόψη το μεγαλύτερο τίμημα στο οποίο φυσικά θα προστεθούν και τα υπόλοιπα έξοδα.

Απαλλαγή αγοράς πρώτης κατοικίας

Από το τεκμήριο αγοράς ακινήτων για το 1997 απαλλάσσεται η αγορά πρώτης κατοικίας που αγοράζεται από ενήλικο και η επιφάνεια της είναι μέχρι 120 τ.μ. Αν η ανέγερση διαρκέσει πάνω από ένα χρόνο για το 1997 τεκμήριο θα αποτελέσουν οι δαπάνες που έγιναν για την έναρξη και πρόοδο των εργασιών.

Δικαιολογητικά ανέγερσης οικοδομών

Όσοι κτίζουν οικοδομή πρέπει να συντάξουν αναλυτική κατάσταση στην οποία θα περιλάβουν όλες τις δαπάνες που έγιναν μέσα στο 1997 οι οποίες θα αφορούν την έναρξη ή την πρόοδο των εργασιών.

Στην κατάσταση μπορούν να επισυνάψουν και φωτοτυπίες των δικαιολογητικών των εξόδων (αποδείξεις, τιμολόγια, φορτωτικές κλπ).

Δάνεια, προσωρινές καταθέσεις

Αποτελούν τεκμήριο τα χρηματικά ποσά που δόθηκαν για δάνεια ή για προσωρινές διευκολύνσεις μέσα στο 1997 από εταίρους που είναι φυσικά πρόσωπα προς τις εταιρείες που συμμετέχουν σαν εταίροι ή που δόθηκαν από επαγγελματίες προς την ατομική τους επιχείρηση.

Σημειώνεται ότι δεν αποτελούν τεκμήριο τα δάνεια που δόθηκαν από φυσικά πρόσωπα σε εταιρείες που δεν συμμετέχουν οι ίδιοι.

Χρειάζεται να επισυναφθεί κατάσταση που θα έχει την επωνυμία κατάσταση που θα έχει την επωνυμία, τον ΑΦΜ της επιχείρησης και τα ποσά που έχουν δοθεί για δάνεια ή για προσωρινές διευκολύνσεις.

Δωρεές χορηγίες

Τα ποσά των δωρεών ή των χορηγιών αποτελούν τεκμήριο αν είναι πάνω από 100.000 δρχ ετησίως ανεξάρτητα αν έγιναν στο ίδιο ή σε διαφορετικά πρόσωπα. Το ποσό αυτό λαμβάνεται υπόψη αυτοτελώς για κάθε σύζυγο.

Δεν αποτελούν τεκμήριο οι δωρεές ή χορηγίες ποσών προς το Δημόσιο, τους δρόμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα προνοιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου) ως και τα προνοιακά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Πληρωμή δανείου αγοράς ή ανέγερσης πρώτης κατοικίας

Για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείου για την αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας θα ληφθούν υπόψη μόνο οι τόκοι αν πρόκειται για κατοικία μέχρι 120 τετρ. μέτρα. Αν όμως πρόκειται για κατοικία μεγαλύτερη των 120 τ.μ. τότε για την επιφάνεια πέραν των 120 τ.μ. θα γραφτούν τόσο το χρεολύσιο όσο και οι τόκοι, δηλαδή το συνολικό ποσό. Αν τυχόν πληρώθηκαν τόκοι υπερημερίας για καθυστέρηση στην εξόφληση ή για άλλο λόγο τότε αυτοί οι τόκοι αθροίζονται με τα υπόλοιπα ποσά αυτών των κωδικών.

Γράφονται τα ποσά που καταβλήθηκαν για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση (τροφίμων, ποτών, ρούχων κλπ). Τα ποσά δεν αθροίζονται από τη μηχανογράφηση του Υπουργείου με τα υπόλοιπα ποσά των τεκμηρίων. Συγκρίνονται από τη μηχανογράφηση με το άθροισμα των επί μέρους τεκμηρίων όπως αυτά διαμορφώνονται μετά τις προσαυξήσεις. Στο μεγαλύτερο ποσό από τη σύγκριση των δύο, θα προστεθούν τα υπόλοιπα ποσά των τεκμηρίων.

Αν τυχόν πληρώθηκαν τόκοι υπερημερίας για οποιοδήποτε λόγο τότε αυτοί οι τόκοι αθροίζονται με τα υπόλοιπα ποσά. Χρειάζεται το δικαιολογητικό που εκδίδεται από τις εταιρείες των πιστωτικών καρτών το οποίο πρέπει να υποβληθεί μαζί με τη δήλωση.

Μείωση της ετήσιας δαπάνης

Τα ποσά που λαμβάνονται υπόψη υπέρ του φορολογούμενου για τη μείωση ή τη μη επιβολή του φόρου που με βάση τα τεκμήρια επιβάλλεται για να γίνουν δεκτά υποβληθούν μαζί με τη δήλωση τα δικαιολογητικά τα οποία θα αποδεικνύουν όσα αναφέρονται.

Αυτό παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για όσους τα εισοδήματα που προσδιορίζονται με βάση τα τεκμήρια είναι μεγαλύτερα από αυτά που δηλώνονται με τη φορολογική δήλωση.

Αν συμβαίνει το αντίθετο δηλαδή δηλώνονται εισοδήματα μεγαλύτερα από αυτά που προσδιορίζονται με τα τεκμήρια ή δεν υπάρχουν τεκμήρια τότε έχει μικρότερο ενδιαφέρον.

Τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να είναι υλικά ή άυλα, τα οποία είχε στην κυριότητα του ο φορολογούμενος.

Τέτοια περιουσιακά στοιχεία μπορεί να είναι αυτοκίνητα, σπίτια, διαμερίσματα, οικοπέδα, παραχώρηση επικαρπίας ακινήτου, πώληση ψιλής κυριότητας, πώληση επωνυμίας επιχείρησης, εταιρικών μεριδίων, φήμης και πελατείας, σήματος προϊόντος ή επιχείρησης κλπ.

Για να λάβει υπόψη της όμως η φορολογική αρχή τα ποσά που προέρχονται από αυτές τις πράξεις ή και από άλλες πρέπει ο φορολογούμενος να τα αποδείξει με αποδεικτικά που προβλέπονται από το νόμο για κάθε περίπτωση.

Ποια δικαιολογητικά πρέπει να κατατεθούν

Ανάλογα με την περίπτωση πρέπει να κατατεθούν και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά. Για πώληση διαμερίσματος, οικοπέδου, ακινήτου γενικά ή δικαιώματος επί ακινήτου (π.χ. αέρας) πρέπει να υποβληθεί επικυρωμένος αντίγραφο συμβολαίου ή προσυμφώνου ή βεβαίωση από το συμβολαιογράφο

από την οποία να φαίνεται πόσα χρήματα εισπράχθηκαν από το φορολογούμενο μέσα στο 1997.

Για την πώληση κινητού πράγματος από ιδιώτη σε επαγγελματία χρειάζεται να υποβληθεί μαζί με τη δήλωση το τιμολόγιο που εκδόθηκε από τον επαγγελματία κατά την αγορά του πράγματος π.χ. πίνακας ζωγραφικής, παλιό έπιπλο κλπ.

Συνηθισμένη περίπτωση αποτελεί η πώληση, από ιδιώτη αυτοκινήτου. Αν μεν αγοραστεί από επιχείρηση θα υποβληθεί το τιμολόγιο ή το συμβόλαιο που έγινε, αν όμως αγοραστεί από άλλο ιδιώτη πρέπει μαζί με τη δήλωση να υποβληθούν υπεύθυνες δηλώσει του ν. 1599/ 1986 του αγοραστή αλλά και του πωλητή.

Για να μειωθεί η δαπάνη δεν αρκεί η πώληση του ακινήτου ή του κινητού πράγματος, πρέπει να έχει γίνει και η είσπραξη των χρηματικών ποσών μέσα στο 1997.

Παράδειγμα: Ακίνητο πωλήθηκε τον Μάρτιο του 1997 αντί 15.000.000 δρχ Από το ποσό αυτό τα 10.000.000 δρχ πληρώθηκαν μετρητοίς κατά την υπογραφή του συμβολαίου και για τα υπόλοιπα 5.000.000 υπογράφηκε γραμμάτιο το οποίο έληξε στις 11 – 12 – 1997.

Λόγω οικονομικών δυσχερειών του αγοραστή το γραμμάτιο δεν πληρώθηκε μέσα στο 1997 ούτε μέχρι την ημερομηνία που κατατέθηκε η δήλωση.

Το ποσό αυτό του γραμματίου δεν θα περιληφθεί από τον πωλητή στους κωδικούς 781 – 782.

Η εισαγωγή συναλλάγματος που δεν είναι υποχρεωτική η εκχώρηση του στην Τράπεζα της Ελλάδος, πρέπει όμως να δικαιολογηθεί πως αποκτήθηκε αυτό το συνάλλαγμα στο εξωτερικό. Περιπτώσεις που δικαιολογείται η απόκτηση του συναλλάγματος είναι π.χ. η πώληση ακινήτου στο εξωτερικό, τα κέρδη από επιχείρηση που φορολογείται στο εξωτερικό κλπ.

Μαζί με τη δήλωση πρέπει να υποβληθεί και βεβαίωση από την Τράπεζα ή γενικά από τον αρμόδιο φορέα μέσω του οποίου έχει εισαχθεί το συνάλλαγμα στην Ελλάδα, καθώς και τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την απόκτηση του στο εξωτερικό.

Όσοι κατοικούν μόνιμα στο εξωτερικό.

Όσοι είχαν διαμείνει τρία τουλάχιστον χρόνια στο εξωτερικό και η εισαγωγή (δραχμοποίηση) του συναλλάγματος έγινε μέσα σε δύο χρόνια από όταν ήλθαν στην Ελλάδα. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν να αποκτήσουν οποτεδήποτε περιουσιακό στοιχείο και να καλύψουν το τεκμήριο δαπανών διαβίωσης χωρίς να χρειάζεται να δικαιολογήσουν που βρήκαν το συνάλλαγμα.

Όσοι είχαν μείνει τουλάχιστον πέντε συνεχή χρόνια στο εξωτερικό και το ποσό του συναλλάγματος προέρχεται από καταθέσεις στο όνομα τους ενός ή του άλλου ή και των δύο συζύγων σε τράπεζα που βρίσκεται στην Ελλάδα ή σε υποκατάστημα ελληνικής τράπεζας στο εξωτερικό κατά το χρόνο που έμεναν στο εξωτερικό. Ακόμη αν προέρχεται το συνάλλαγμα από καταθέσεις που έγιναν μέσα σε ένα χρόνο από όταν ήλθαν στην Ελλάδα χωρίς το συνάλλαγμα αυτό να έχει εξαχθεί πάλι στο εξωτερικό.

Μπορεί όμως να έχει βγει στο εξωτερικό το ποσό του συναλλάγματος που χρειάζεται να αγοραστεί π.χ. αυτοκίνητο από τη Γερμανία. Η αγορά του αυτοκινήτου θα δηλωθεί και το ποσό που αφορά τις μειώσεις από αυτό το συνάλλαγμα.

Δάνεια για μείωση της δαπάνης

Τα ποσά που προέρχονται από δάνεια για να μπορούν να μειώσουν τη δαπάνη των τεκμηρίων πρέπει να αποδεικνύονται από έγγραφα τα οποία να έχουν βέβαιη ημερομηνία. Όταν για τα δάνεια έχει συνταχθεί ιδιωτικό συμφωνητικό, το συμφωνητικό πρέπει να έχει κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε 10 ημέρες από όταν συντάχθηκε. Αν έχει γίνει συμβολαιογραφικό

έγγραφο υποβάλλεται το έγγραφο αυτό μαζί με τη δήλωση. Αν το δάνειο έχει ληφθεί από επιχείρηση χρειάζεται βεβαίωση της επιχείρησης.

Στις περιπτώσεις που το δάνειο χρησιμοποιείται για την μείωση τεκμηρίων πρέπει τα δάνεια να έχουν ληφθεί πριν γίνει η συγκεκριμένη δαπάνη που αποτελεί τεκμήριο. Έτσι η ημερομηνία λήψης του δανείου πρέπει να είναι η ίδια η προηγούμενη από αυτή της πράξης που αποτελεί το τεκμήριο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί για αγορά αυτοκινήτου, ακινήτου κλπ πρέπει να έχει ληφθεί μέχρι και την ημερομηνία της αγοράς διαφορετικά δεν λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση των τεκμηρίων αυτών. Τα δάνεια αυτά μπορούν να καλύψουν όμως τεκμήρια δαπανών διαβίωσης.

Δωρεές γονικές παροχές χρηματικών ποσών

Τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από δωρεές ή γονικές παροχές μπορούν να αποτελέσουν ποσά που μειώνουν τα τεκμήρια.

Τα ποσά των δωρεών ή γονικών παροχών μειώνονται με τα έξοδα που έγιναν για την απόκτηση τους, τέτοια έξοδα μπορεί να είναι φόροι, τα συμβολαιογραφικά κλπ.

Οι φορολογούμενοι πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν κάνουν δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών επειδή η φορολογική αρχή έχει δικαίωμα να ελέγξει τα πραγματικά γεγονότα για να διαπιστώσει εάν αυτός που κάνει τη δωρεά ή τη γονική παροχή των χρημάτων είχε αυτή τη δυνατότητα και εάν είναι πραγματικές ή εικονικές οι πράξεις αυτές. Αν διαπιστωθεί ότι είναι εικονικές δεν θα είναι καθόλου ευχάριστο για τους εμπλεκόμενους.

Κέρδη από λαχεία, ΠΡΟ – ΠΟ, ΛΟΤΤΟ

Τα κέρδη που προέρχονται από λαχεία, ΠΡΟ – ΠΟ, ΛΟΤΤΟ και από παρόμοια παιχνίδια μπορεί να τα επικαλεσθεί ο φορολογούμενος για την κάλυψη τεκμηρίων.

Λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά ποσά αφού προηγούμενα αφαιρεθεί ο φόρος σε όσες περιπτώσεις οφείλεται.

Για να κάνει δεκτά αυτά τα ποσά η φορολογική αρχή πρέπει να υποβληθεί μαζί με τη δήλωση βεβαίωση του αρμοδίου φορέα που έδωσε τα χρήματα στο φορολογούμενο που τα κέρδισε.

Ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα

Για την κάλυψη των τεκμηρίων ο φορολογούμενος μπορεί να επικαλεσθεί ποσά τα οποία από το φορολογικό νόμο δεν θεωρούνται εισόδημα και δεν φορολογούνται.

Τέτοια ποσά μπορεί να είναι η είσπραξη αποζημίωσης από ασφαλιστική εταιρία, το εφάπαξ από ασφαλιστικό οργανισμό κλπ.

Το κεφάλαιο που έχει φορολογηθεί τα προηγούμενα χρόνια ή έχει απαλλαγεί νόμιμα από φόρο. Ο φορολογούμενος, μπορεί να επικαλεσθεί το «απόθεμα» των προηγούμενων ετών, τα οποία πρέπει να είναι συνεχόμενα, χωρίς κανένα περιορισμό αρκεί να μπορεί να αποδείξει τους ισχυρισμούς του. Επικρατεί η εσφαλμένη άποψη ότι ο φορολογούμενος μπορεί να επικαλεστεί εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί και δεν έχουν αναλωθεί μόνο για τα πέντε τελευταία χρόνια, αυτό δεν είναι σωστό.

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω μπορεί να επικαλεστεί ανάλωση κεφαλαίου που δεν αναλώθηκε για τα τελευταία 10 ή 15 ή οσαδήποτε χρόνια. Όμως πρέπει να έχει τα στοιχεία για να αποδείξει ότι υπάρχει περίσσειμα εισοδήματος από αυτά τα χρόνια.

Ένας απλός τρόπος για να βρεθεί κατά προσέγγιση το εισόδημα που περισσεύει και μπορεί να αναλωθεί τα επόμενα χρόνια είναι αν από τα εισοδήματα που δηλώνονται ανεξάρτητα αν αυτά φορολογούνται ή απαλλάσσονται από φόρο να αφαιρεθούν τα εισοδήματα που προσδιορίζονται με βάση τεκμήρια.

Αν δεν υπάρχουν τεκμήρια αφαιρείται ποσό 1.000.000 για κάθε χρόνο.

Είναι χρήσιμο αν κάποιος επικαλεστεί ανάλωση εισοδήματος από προηγούμενες χρονιές αν κάποιος επικαλεστεί ανάλωση εισοδήματος από προηγούμενες χρονιές να επισυνάψει μια κατάσταση που να αναφέρει αναλυτικά από ποιες χρονιές προέρχεται το εισόδημα που επικαλείται.

Παράδειγμα: το 1996 δηλώθηκε εισόδημα 8.000.000 δρχ και με τα τεκμήρια προσδιορίζεται ανάλωση κεφαλαίου 5.000.000 δρχ το εισόδημα που απομένει το 1996 και μπορεί να χρησιμοποιηθεί το 1997 για να καλύψει τεκμήρια είναι 3.000.000 δρχ και δεν υπήρχαν τεκμήρια για να βρεθεί το εισόδημα που απομένει και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέσα στο 1997 θα αφαιρεθεί ποσό 1.000.000 δρχ Το εισόδημα που προέρχεται από το 1996 και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη τεκμηρίου μέσα στο 1997 είναι 2.000.000 δρχ.

Δωρεές

Οι δωρεές από συγγενικά πρόσωπα είναι επίσης ένας νόμιμος τρόπος να δικαιολογήσουμε την αγορά ακινήτων. Αν κάποιος αγόρασε διαμέρισμα 20.000.000 δρχ και τα κεφάλαια που μπορεί να συγκεντρώσει από προηγούμενα έτη είναι μόλις 15.000.000 δρχ, τότε μπορεί να μεριμνήσει να προβεί σε λήψη δωρεών για την κάλυψη του τεκμηρίου των 20 εκατομ. Δρχ.

Ο πατέρας και η μητέρα εκάστου μπορούν να του δωρίσουν από 5.175.000 εκατ. δρχ.

Ο παππούς ή η γιαγιά μπορούν να δωρίσουν 3.795.000 δρχ στον εγγονό τους.

Ο θείος, η θεία, ο πεθερός και η πεθερά μπορούν να δωρίσουν προς τον ανιψιό ή το γαμπρό 1.725.000 δρχ.

Επίσης από κάθε φίλο και γενικά μη συγγενικό πρόσωπο, μπορούμε να λάβουμε ως δωρεά ποσό των 1.35.000 δρχ (οι ανωτέρω τρόποι συγκεντρώσεως κεφαλαίων μέσω δωρεών μπορεί να γίνουν για μία φορά μόνο).

Οπότε αντιλαμβάνεσθε υπάρχει δυνατότητα να συγκεντρώσουμε μεγάλο ποσόν προς κάλυψη του τεκμηρίου. Με την προϋπόθεση οι δωρεές να έχουν γίνει μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

Επίσης να ληφθεί υπόψη από τα πρόσωπα που θα κάνουν τη δωρεά ότι θα πρέπει να έχουν δηλώσει αρκετά υψηλά εισοδήματα στο παρελθόν, προκειμένου να δικαιολογήσουν το κεφάλαιο από το οποίο έγινε η δωρεά, και τούτο γιατί οι δωρεές αποτελούν τεκμήριο.

Πώληση περιουσιακού στοιχείου

Η κάλυψη των τεκμηρίων μπορεί να επιτευχθεί και με την πώληση περιουσιακού στοιχείου που βρίσκεται στην κατοχή μας. Κατ' αυτόν τον τρόπο αν κάποιος πούλησε ένα διαμέρισμα ή ένα αυτοκίνητο τα προηγούμενα χρόνια, τα χρήματα που εισέπραξε αποτελούν κεφάλαιο, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να δικαιολογηθεί το πόθεν έσχες μιας νέας αγοράς.

Όσον αφορά την πώληση κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας, απαιτείται με την φορολογική δήλωση να υποβάλλεται και την υπεύθυνη δήλωση που υπεγράφη από τον αγοραστή κατά την αγοραπωλησία.

Τόκοι και μερίσματα

Οι τόκοι των τραπεζικών καταθέσεων, των τίτλων που εκδίδει το Δημόσιο, και τα μερίσματα των αμοιβαίων κεφαλαίων αποτελούν μία πηγή συγκέντρωσης χρημάτων καθ' όλα νόμιμη για τη δικαιολόγηση του πόθεν έσχες. Για τον λόγο αυτό τα εισοδήματα που προέρχονται από τόκους ή μερίσματα κάθε χρόνο πρέπει να δηλώνονται στη φορολογική δήλωση στους κατάλληλους κωδικούς, και φυσικά να επισυνάπτεται η αντίστοιχη βεβαίωση από την Τράπεζα.

Ροζ χαρτάκια συναλλάγματος

Οι ναυτικοί, οι μετανάστες και όσοι έχουν εργασθεί άνω των 3 ετών νόμιμα στο εξωτερικό, έχουν το δικαίωμα να φέρνουν τις αποταμιεύσεις τους, να τις μετατρέπουν σε δραχμές εντός 2 ετών από την μετοικεσία τους και έτσι θα μπορούν να αγοράσουν κάτι που θέλουν χωρίς να υπάρχει ο φόβος του πόθεν έσχες.

Αποδεικτικό στοιχείο αποτελούν τα ροζ χαρτάκια που δίδουν οι τράπεζες σε κάθε δραχμοποίηση.

Άτοκος δανεισμός

Ως γνωστόν υπάρχει και ο γνωστός... τρόπος σε όλους μας του άτοκου δανεισμού μεταξύ φίλων ή συγγενών, ο οποίος πρέπει να γίνει μέσω συμβολαιογράφου. Η φορολογική αρχή είναι υποχρεωμένη να το δεχθεί όπως αποδέχεται και τον δανεισμό από τράπεζα.

Λόγω του ότι ο νόμος θεωρεί ότι όλα τα δάνεια είναι έντοκα, θα πρέπει να δηλωθούν τα τοκοχρεολύσια με βάση τον τόκο των τριμηνιαίων γραμματίων του δημοσίου, στη δήλωση του δανειολήπτη, και παράλληλα ο δανειοδότης πρέπει να αναγράψει στη δήλωση του το εισόδημα από τόκους

που παίρνει από τον δανειολήπτη, οπότε και φορολογείται για το συνολικό εισόδημα.

Ανώνυμες εταιρείες

Η αγορά, σύσταση και η αύξηση κεφαλαίου των ατομικών επιχειρήσεων ή των προσωπικών εταιριών (Ο.Ε., Ε.Π.Ε), κοινοπραξιών, αστικών εταιριών υπόκεινται στο πόθεν έσχες. Για τον λόγο αυτό ο φορολογούμενος θα πρέπει να δικαιολογήσει που βρήκε τα χρήματα.

Υπάρχει όμως και η περίπτωση της Ανώνυμης Εταιρίας στην οποία η σύσταση, και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δεν υπόκειται στο πόθεν έσχες.

Μετοχές

Οι μετοχές που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο και έχουν αγοραστεί προ ετών υπάρχει ενδεχόμενο να αξίζουν σήμερα πολλά χρήματα. Στην περίπτωση αυτή ο φορολογούμενος θα πρέπει να επισυνάψει το πινάκιο της χρηματιστηριακής εταιρίας, στο οποίο αναγράφεται η αξία αγοράς και το πινάκιο που θα αναγράφεται η τιμή πώλησης. Η διαφορά αγοράς και πώλησης είναι το κέρδος το οποίο θεωρείται ότι αποτελεί κεφάλαιο.

Άρα η υπεραξία από αγοραπωλησία μετοχών, λαμβάνεται υπόψιν για τη δικαιολόγηση του πόθεν έσχες.

Αν το αυτοκίνητο ανήκει στην κυριότητα του φορολογούμενου για χρονικό διάστημα άνω των 10 ετών και ο φορολογούμενος έχει ηλικία μεγαλύτερη των 60 ετών τα δε εισοδήματα του προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες ή συντάξεις αποκλειστικής ή και από ιδιοκατοίκηση κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας, η μείωση της δαπάνης είναι 50%.

Μετοικεσία

Μπορούν οι μετοικούντες να φέρουν αυτοκίνητο στην Ελλάδα με φοροαπαλλαγή υπό προϋποθέσεις:

1. Να το έχουν στην κατοχή τους τουλάχιστον 6 μήνες προ της επανόδου.
2. Να μην ανήκουν στην κατηγορία που έχουν συνήθη κατοικία στην Ελλάδα και η διαμονή τους στο εξωτερικό είναι τουλάχιστον 2 έτη. Δεν υπάρχει πόθεν έσχες όταν διαμένουν τουλάχιστον 5 έτη στο εξωτερικό (αν μένει σε ΕΟΚ δεν πληρώνει Ε.Φ.Κ.). Για το τεκμήριο διαβίωσης για τα 5 πρώτα έτη είναι μαχητό.

Εικονική μεταβίβαση αυτοκινήτου

Στην περίπτωση της εικονικής μεταβίβασης αυτοκινήτου ή εικονικής απόκτησης του από περισσότερα πρόσωπα, το τεκμήριο της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη αυτοτελώς, για κάθε πρόσωπο στο σύνολο του. Ως εικονική θεωρείται από τον φορολογικό νόμο ειδικότερα, η μεταβίβαση ή κτήση που πραγματοποιείται μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή αγχιστείας απευθείας ή με πλάγιο τρόπο, μέχρι και τον τρίτο βαθμό, με δικαίωμα ανταποδείξεως.

Από τη Διοίκηση θεωρούνται περιπτώσεις εικονικής μεταβίβασης αυτοκινήτου οι ακόλουθες:

1. Όταν μεταβιβάζεται αυτοκίνητο σε πρόσωπο που εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να το κυκλοφορήσει.
2. Όταν αγοράζεται αυτοκίνητο εξ αδιαίρετου με συγγενικό πρόσωπο το οποίο στερείται αδειας οδήγησης ή και εισοδήματος.
3. Όταν μεταβιβάζεται αυτοκίνητο σε επιχείρηση η οποία έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας της την ενοικίαση αυτοκινήτων.

Όταν η συγκυριότητα είναι πραγματική, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη μερίζεται κατά τον λόγο των μεριδίων κάθε συγκυρίου. Όταν γίνεται αλλαγή του κινητήρα και τοποθετείται μικρότερης ιπποδύναμης, ως τεκμαρτή δαπάνη θα λαμβάνεται εκείνη που αντιστοιχεί στον παλαιό κινητήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων

(Άρθρα 98 – 116 του ν. 2238/94)

Γενικά:

Η φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων διέπεται γενικά από το νομοθετικό διάταγμα 3843/58. Όμως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε από τον Ν. 2238/94. Με βάση το νόμο αυτό επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα που αποκτάται από κάθε νομικό πρόσωπο για κάθε πηγή.

Ο φόρος εισοδήματος των νομικών προσώπων επιβάλλεται για κάθε οικονομικό έτος.

Προκειμένου για ανώνυμες εταιρίες (Α.Ε) του εσωτερικού και τα λοιπά νομικά πρόσωπα που έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, ο φόρος επιβάλλεται για κάθε εισόδημα που αποκτάται κατά την διαχ/κή περίοδο της οποίας η λήξη εμπίπτει στο χρονικό διάστημα από 1 Σεπτεμβρίου του προηγούμενου οικονομικού έτους και μέχρι της 31 Αυγούστου του οικείου οικονομικού έτους.

Προκειμένου για νομικά πρόσωπα εσωτερικού ή εξωτερικού, αλλά μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ο φόρος επιβάλλεται για τα εισοδήματα του αμέσως προηγούμενου ημερολογιακού έτους (Άρθρο 102).

Υποκείμενο του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων (Άρθρο 101).

Σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων υπόκεινται:

1. Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες δηλαδή αυτές οι εταιρίες που έχουν έδρα τους την Ελλάδα.
2. Οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις που έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα και αποτελούν ή όχι ίδια Νομικά Πρόσωπα.

3. Οι συνεταιρισμοί καθώς επίσης και οι ενώσεις τους που λειτουργούν και ιδρύθηκαν με βάση το Ν. 602.
4. Οι ξένες επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιοδήποτε τύπο εταιρίας καθώς επίσης και οι ξένοι οργανισμοί που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων δηλαδή έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα.
5. Οι ημεδαπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε).

Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος Ν.Π.

(Άρθρο 99)

το αντικείμενο του φόρου δηλαδή η φορολογητέα ύλη των νομικών προσώπων έχει σχέση με το υποκείμενο του φόρου, δηλαδή το συγκεκριμένο Ν.Π. που υπάγεται στο φόρο αυτό, έτσι το αντικείμενο του φόρου διαφέρει ανάμεσα στα Ν.Π.

Αναλυτικά:

A) Οι Ελληνικές Α.Ε. και Ε.Π.Ε

Σε ημεδαπές γενικά ανώνυμες εταιρίες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, με εξαίρεση τις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρίες, αντικείμενο του φόρου είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Τα διανεμημένα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών, που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου των κερδών, που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος, ειδικά, σε ημεδαπές τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος, που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή μετά την αφαίρεση του μέρους αυτών, που αναλογεί στα αφορολόγητα έσοδα ή στα εισοδήματα που φορολογούνται κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εσόδων. Περαιτέρω, σε περίπτωση διανομής, στα ανωτέρω πρόκυψαντα φορολογούμενα κέρδη,

προστίθεται το μέρος των αφορολόγητων κερδών ή των φορολογούμενων κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, που αναλογούν στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή, μετά την αναγωγή του εξευρισκόμενου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Οι δημόσιες, δημοτικές, κοινοτικές επιχειρήσεις

Αντικείμενο του φόρου είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος των δημόσιων, δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους

Στους συνεταιρισμούς που έχουν συσταθεί νόμιμα και στις ενώσεις αυτών, στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή πριν από την αφαίρεση των χορηγούμενων εκπτώσεων στα μέλη τους. Τα διανεμόμενα κέρδη και οι χορηγούμενες εκπτώσεις στα μέλη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών, που απομένει κατά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής δεν λαμβάνονται υπόψη οι χορηγούμενες επί των τιμολογίων πωλήσεων εκπτώσεις σε διατιμημένα είδη και μέχρι των επιτρεπόμενων από τις εκάστοτε ισχύουσες αγορανομικές διατάξεις.

Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Πριν από την εξέταση του αντικειμένου του φόρου των ξένων εταιριών και οργανισμών που λειτουργούν στην Ελλάδα θα αναφερθούμε στην έννοια της μόνιμης εγκατάστασης των αλλοδαπών Νομικών Προσώπων (Άρθρο 100).

Θεωρείται ότι υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα των ξένων επιχειρήσεων ή οργανισμών εφόσον:

1. Διατηρούν στην Ελλάδα ένα ή περισσότερα καταστήματα, γραφεία, πρακτορεία, παραρτήματα, αποθήκες, εργοστάσια ή εργαστήρια καθώς επίσης εγκαταστάσεις που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση φυσικών πόρων, ή
2. Προβαίνουν στην βιομηχανοποίηση πρώτων υλών ή στην επεξεργασία γεωργικών προϊόντων με δικές τους εγκαταστάσεις ή χρησιμοποιούν εγκαταστάσεις τρίτων στην Ελλάδα ή ενεργούν με εντολή τους και για λογαριασμό τους, ή
3. Διενεργούν στην Ελλάδα εργασίες ή παρέχουν υπηρεσίες μέσω αντιπροσώπου που έχει εξουσιοδότηση και δύναται να διαπραγματεύεται και να συνάπτει συμβάσεις για λογαριασμό του Ν.Π., επίσης όταν οι εργασίες ή υπηρεσίες προσφέρονται χωρίς αντιπρόσωπο, εφόσον αυτές αφορούν είτε στην κατάρτιση μελετών ή σχεδίων είτε στην διεξαγωγή γενικά ερευνών ή οι εργασίες και υπηρεσίες αυτές να είναι γενικά φύσεως τεχνικής ή επιστημονικής, ή
4. Διατηρούν απόθεμα εμπορευμάτων, από το οποίο εκτελούν παραγγελίες για λογαριασμό τους, ή
5. Συμμετέχουν σε προσωπική εταιρία (Ο.Ε., Ε.Ε. κλπ) ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε).

Αντικείμενο του φόρου Ν.Π. των ξένων αυτών επιχειρήσεων και οργανισμών, που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας και αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων, είναι το καθαρό εισόδημα (κέρδος) που αποκτούν από την μόνιμη εγκατάσταση των επιχειρήσεων αυτών στην Ελλάδα.

Για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών, προκειμένου για υποκαταστήματα αλλοδαπών τραπεζών και ασφαλιστικών επιχ/σεων που

λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, τα οποία αποκτούν και εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου ή εισοδήματα που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, αφαιρούνται από τα καθαρά κέρδη το μέρος αυτών που αναλογεί στα πιο πάνω εισοδήματα, το οποίο εξευρίσκεται με επιμερισμό ανάλογα με τα ακαθάριστα έσοδα που υπόκεινται σε φορολογία και των απαλλασσόμενων ή φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Για αλλοδαπές επιχ/σεις και οργανισμούς που είναι εγκαταστημένες ή όχι στην Ελλάδα και εκμεταλλεύονται πλοία ή αεροσκάφη υπό ξένη σημαία, υπόκεινται σε φόρο υπολογιζόμενο «ως προκύπτων εν Ελλάδι», για το κέρδος από την μεταφορά επιβατών, εμπορευμάτων και λοιπών γενικά πραγμάτων, από ελληνικά λιμάνια και αερολιμένες και μέχρι του λιμένος προορισμού ή μέχρι του αλλοδαπού λιμένος ή αερολιμένος επιβιβάσεως επιβατών ή μεταφορτώσεως των εμπορευμάτων σε πλοίο ή αεροσκάφος άλλης αλλοδαπής επιχ/σης, η επιβάρυνση της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα με γενικά έξοδα διαχείριση και διάφορα άλλα έξοδα οργάνωσης και λειτουργίας αυτής, που πραγματοποιούνται από την έδρα της επιχ/σης που βρίσκεται στην αλλοδαπή, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τα δύο τα εκατό (5%) των ακαθάριστων εσόδων που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα από την αλλοδαπή επιχ/ση¹.

Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα Ν.Π.

Αντικείμενο του φόρου των ημεδαπών Ν.Π. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα είναι το καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα ή το εξωτερικό μόνο από την εκμίσθωση οικοδομών ή γαιών (πηγή εισοδήματος από ακίνητα) καθώς και από κινητές αξίες. Δεν αποτελούν αντικείμενο

¹ Με αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών καθορίζονται τα αναγκαία προς τούτο δικαιολογητικά για την αναγνώριση των δαπανών αυτών, καθώς επίσης και να αναπροσαρμόζεται το ποσοστό του 5%.

φορολογίας τα λοιπά εισοδήματα των ανωτέρω Νομικών Προσώπων καθώς και τα πάσης φύσεως έτερα τούτων, που πραγματοποιούνται για την επιδίωξη εκπλήρωσης του σκοπού αυτών.

Απαλλαγές από το φόρο εισοδήματος Ν.Π.

(Άρθρο 103)

απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος Ν.Π.

1. Το ελληνικό δημόσιο περιλαμβανομένων και των αποκεντρωμένων δημόσιων υπηρεσιών που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία και οι δήμοι και κοινότητες για τα πάσης φύσεως εισοδήματα τους.
2. Τα εισοδήματα από οικοδομές και εκμίσθωση γης των ιερών ναών των ιερών μητροπόλεων, των ιερών μονών, της αποστολικής διακονίας, του Πανάγιου Τάφου, του Αγίου Όρους, της Ιεράς Μονής Σινά και της ιερής Μονής Πάτμου, καθώς και τα τεκμαρτά εισοδήματα από ακίνητα που ανήκουν σε δημόσιες, δημοτικές, και κοινοτικές επιχ/σεις ή εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα που αποτελούν ή μη ίδια πρόσωπα και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα μη ιδιωτικής φύσεως που χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία τους.
3. Τα ημεδαπά Ν.Π. τα οποία υφίστανται ή συνίστανται νόμιμα και επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς κοινωφελείς για τα εισοδήματα τους που από οικοδομές γενικά και εκμισθώσεις γαιών.

Εξαιρετικά τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα απαλλάσσονται και για τα εισοδήματα από μερίσματα μετοχών ημεδαπών και αλλοδαπών Α.Ε. καθώς και από τόκους ομολογιών.

Επίσης:

Απαλλάσσονται του φόρου τα ακόλουθα εισοδήματα των εξής Νομικών Προσώπων:

- Με βάση όρους αμοιβαιότητας τα τεκμαρτά εισοδήματα από ακίνητα που ανήκουν σε ορισμένα ξένα θρησκευτικά δόγματα και τα οποία ακίνητα χρησιμοποιούνται από αυτά για την τέλεση της λατρείας των και για την διεξαγωγή θρησκευτικής φύσεως υπηρεσιών.
- Τα κέρδη που αποκτούνται από την εκμετάλλευση των υπό ελληνική σημαία πλοίων, των ημεδαπών Α.Ε. ή συνεταιρισμών που υπάγονται κατά τις εκάστοτε διατάξεις στον ειδικό επί τούτων φόρο.
- Με βάση όρους αμοιβαιότητας τα πραγματοποιούμενα κέρδη στην Ελλάδα των αλλοδαπών επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται πλοία υπό ξένη σημαία και αεροσκάφη.

Τα υπό κατά τις διατάξεις του Νόμου 602 «περί συνεταιρισμών» και άλλων Νόμων χαρακτηριζόμενων ως γεωργικοί συνεταιρισμοί πρώτου και δευτέρου και γ' βαθμού αποκτώμενα εισοδήματα, από δραστηριότητα αυτών που εμπίπτουν στον από το καταστατικό τους καθοριζόμενο σκοπό.

Στην απαλλαγή αυτή δεν περιλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση: 1) τα εισοδήματα από εκμίσθωση οικοδομών, από εκμίσθωση γαιών και από κινητές αξίες, εκτός τους τόκους από συναλλαγματικές και γραμμάτια, εφόσον πηγάζουν από εμπορικές συναλλαγές όπως και τόκους από δάνεια ή πιστώσεις στα μέλη του συνεταιρισμού, 2) τα κέρδη από πώληση προϊόντων μετά από προηγούμενη επεξεργασία αυτών ή διασκευή δυνάμενη να προσδώσει σ' αυτά τον χαρακτήρα βιομηχανικών προϊόντων. Δεν θεωρείται σαν βιομηχανική επεξεργασία η διαλογή εξευγενισμός, αποκάθαρση, έκθλιψη, εκκόκκισης, εκχύμωση, αποφλοίωση, παστερίωση, η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως και η απλή συσκευασία για την συντήρηση και μεταφορά των γεωργικών προϊόντων στον τόπο της κατανάλωσης, ανεξάρτητα από τα μέσα με τα οποία γίνεται αυτή, 3) τα κέρδη από την λιανική πώληση γεωργικών εν γένει προϊόντων παραγωγής του συνεταιρισμού σε τρίτους ή από τα μέλη του για τα δικά τους πρατήρια ή από τη λιανική πώληση που ενεργείται με μεσολάβηση τρίτων σύμφωνα με εντολή τους και για λογαριασμό τους, 4) τα κέρδη από την πώληση σε τρίτους, μη μέλη του συνεταιρισμού, αγαθών εν γένει μη παραγομένων από τον συνεταιρισμό ή τα

μέλη του όπως και τα κέρδη από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους, μη μέλη του συνεταιρισμού. Στα εισοδήματα αυτά συμψηφίζονται οι τυχόν ζημιές από τους απαλλασσόμενους από φόρο κλάδους του συνεταιρισμού.

Η διαφορά υπερτίμησης των από του Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πωλουμένων οικοπέδων, μόνο στα μέλη τους, εφόσον εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού και χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την εκτέλεση εν γένει έργων κοινής ωφέλειας για εξυπηρέτηση των αναγκών του οικισμού δεν αποτελεί εισόδημα του Συνεταιρισμού. Σε περίπτωση διανομή με οποιονδήποτε τρόπο του προκύψαντος υπερτιμήματος στα μέλη τους, φορολογείται με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Επίσης απαλλάσσονται από το φόρο:

1. Οι τόκοι των πάσης φύσεως καταθέσεων στην Ελλάδα στις ημεδαπές τράπεζες ή στα υποκαταστήματα αλλοδαπών τραπεζών, που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα. Ως τέτοιοι λογίζονται και οι τόκοι των εν γένει πιστώσεων και εμβασμάτων από την αλλοδαπή προς την Τράπεζα ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα, το απαλλασσόμενο όμως επιτόκιο αυτών δεν μπορεί να υπερβεί το επίσημα προεξοφλητικό επιτόκιο της χώρας προελεύσεως. Εξαιρετικά ο περιορισμός αυτός που αφορά το απαλλασσόμενο επιτόκιο δεν ισχύει για τους τόκους από πιστώσεις και εμβάσματα προκειμένη εφαρμογής των διατάξεων του Ν.Δ. 2687/1953 «περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού».
2. Τα από τις κινητές αξίες εισοδήματα των περιπτώσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Ν. 2238/94 που έχουν αποκτηθεί από νομικά πρόσωπα που υπόκεινται στην παρούσα φορολογία.
3. Τα ικανά λόγω επικυρωμένης από τον νόμο σύμβασης, απαλλασσόμενα από τη φορολογία εισοδήματα.
4. Οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και τα αμοιβαία κεφάλαια.

Χρονική περίοδος που προκύπτει το εισόδημα των νομικών προσώπων

Η χρονική περίοδος που λαμβάνεται ότι προκύπτει το εισόδημα των Ν.Π. είναι:

1. Η εταιρική χρήση ή το διαχειριστικό έτος προκειμένου για τα Ν.Π. που υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας Κ.Β.Σ.
2. Το ημερολογιακό έτος για τις υπόλοιπες περιπτώσεις.

Προκειμένου για Ν.Π. που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση σαν διαχειριστική περίοδος για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3843/58 λαμβάνεται αυτή που περιλαμβάνεται μεταξύ του χρόνου που τέθηκε υπό εκκαθάριση το Ν.Π. και του χρόνου λήξης της εκκαθάρισης.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ο προσδιορισμός εισοδήματος των κερδοσκοπικών Ν.Π.

1. Για τον προσδιορισμό του συνολικού καθαρού εισοδήματος των Ν.Π. κερδοσκοπικού χαρακτήρα λαμβάνονται τα οριζόμενα κατωτέρω ακαθάριστα έσοδα από τα οποία εκπίπτουν οι προβλεπόμενες εκπτώσεις.

2. Σαν ακαθάριστα έσοδα των Ν.Π. λαμβάνονται:

α) Το τίμημα των οριστικά πραγματοποιηθέντων πωλήσεων καθώς και οι αμοιβές που αποκτήθηκαν από παροχή υπηρεσιών

β) Τα εισοδήματα σύμφωνα με σχετικές διατάξεις του Ν.2238/94 (Άρθρα 13, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 30, 37, 40, 41) εισοδήματα από ακίνητα (οικοδομές – γαίες), κινητές αξίες, συμμετοχή σε εμπορική επιχείρηση, από γεωργικές επιχ/σεις όπως και κάθε εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 3 άρθρου 48.

3. Από τα ανωτέρω ακαθάριστα έσοδα εκπίπτονται οι δαπάνες απόκτησης του εισοδήματος (Άρθρο 31).

Προκειμένου περί ασφαλιστικών Α.Ε. εκπίπτονται από τα ακαθάριστα έσοδα τους για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της εταιρικής χρήσης:

α) Τα μαθηματικά αποθέματα των ασφαλειών ζωής

β) Τα αποθεματικά για κάλυψη κινδύνων και

γ) Οι κρατήσεις για επισυμβάσεις ζημιές με τους εξής περιορισμούς:

- Τα μαθηματικά για την κάλυψη των εν ισχύ, κινδύνων υπολογίζονται σε βάση τους κανόνες της αναλογιστικής

- Τα αποθεματικά για την κάλυψη των εν ισχύ, κινδύνων υπολογίζονται εκ των καθαρών ασφαλιστρων με συντελεστή που ορίζεται κατά κλάδους με κοινή απόφαση του Υπουργείου

Οικονομικών και Εμπορίου

- Οι κρατήσεις αποζημιώσεων για επισυμβάσεις ζημιές λαμβάνονται όπως αυτές καθορίζονται με πραγματογνωμοσύνη η οποία καταχωρείται υποχρεωτικά στο προβλεπόμενο από τον Κ.Β.Σ. βιβλίο επισυμβάντων ζημιών, μειωμένες κατά το ποσό της τυχόν συμμετοχής σ' αυτές των αντασφαλιστών.

Σαν καθαρό ασφάλιστρο νοείται το ολικό ποσό του ασφαλιστρού μειωμένο κατά το ποσό του αντασφαλιστρού.

4. Πλέον των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο δαπανών, από τα ακαθάριστα έσοδα των ημεδαπών ανώνυμων εταιριών εκπίπτουν και οι ακόλουθες:

α) Τα ποσά που καταβάλλει ημεδαπή ανώνυμη εταιρία για την εξαγορά ιδρυτικών τίτλων αυτής, καθώς και οι τόκοι που καταβάλλει στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων αυτής, καθώς και οι τόκοι που καταβάλλει στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων της

β) Οι τόκοι που καταβάλλει ημεδαπή ανώνυμη εταιρία στους κατόχους προνομιούχων μετοχών αυτής, εφόσον οι τόκοι δεν προέρχονται από τα κέρδη της

γ) Οι αμοιβές και αποζημιώσεις μελών του διοικητικού συμβουλίου που βαρύνουν την ίδια την ανώνυμη εταιρία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του κ.ν. 2190/1920.

5. Σαν καθαρό εισόδημα των αλλοδαπών επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται πλοία και αεροσκάφη υπό ξένη σημαία λαμβάνεται ποσοστό 10% των πραγματοποιούμενων ακαθάριστων εσόδων τους για την μεταφορά επιβατών, εμπορευμάτων κλπ από ελληνικούς λιμένες ή αερολιμένες και μέχρι τους λιμένες ή αερολιμένες προορισμού τους ή επιβίβασης ή μεταφόρτωσης σε αλλοδαπή επιχείρηση.

6. Προκειμένου για επιχειρήσεις αλλοδαπές ή οργανισμούς που δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα για τον προσδιορισμό των τυχόν εισοδημάτων τους που αποκτούν από πηγές που

βρίσκονται στην Ελλάδα εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις του Ν. 2238/94 που αναφέρονται στον προσδιορισμό του εισοδήματος από τις ίδιες πηγές των φυσικών προσώπων.

7. Για την εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος εφαρμόζονται οι κατά αναλογία οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν.2238/94 και για τον εξωλογιστικό προσδιορισμό κέρδους.
8. Για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος σύμφωνα με τα ανωτέρω δεν αναγνωρίζεται για έκπτωση ο αναλογούν φόρος.

Υπολογισμός φορολογητέου εισοδήματος (Άρθρο 106)

1. Όταν μεταξύ των εισοδημάτων των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του 2238/94, συμπεριλαμβάνονται και μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες, των οποίων τα κέρδη έχουν φορολογηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, ή του άρθρου 10 του ίδιου νόμου, τα εισοδήματα αυτά αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη προκειμένου να υπολογισθούν τα φορολογητέα κέρδη του νομικού προσώπου.

Σε περίπτωση όμως, που στα καθαρά κέρδη ημεδαπής ανώνυμης εταιρίας, περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμού, συμπεριλαμβάνονται, εκτός από τα μερίσματα και τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες που αναφέρονται πιο πάνω, και εισοδήματα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή αφορολόγητα έσοδα και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών, για τον προσδιορισμό των διανεμόμενων κερδών που αναλογούν στα εισοδήματα που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται τα συνολικά καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τους ισολογισμούς των νομικών προσώπων.

2. Αν στα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από ισολογισμούς συνεταιρισμών εταιριών περιορισμένης ευθύνης και ημεδαπών

ανώνυμων εταιριών, πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών, συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών του νομικού προσώπου προστίθεται σε αυτά το μέρος των αφορολογητών εσόδων, που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή, μετά την αναγωγή του εξευρισκόμενου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και επί διανομής κερδών από εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών, και από συνεταιρισμούς, στα κέρδη των οποίων περιλαμβάνονται και κέρδη προσδιορισθέντα ή φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο εν' ονόματι τους.
4. Αφορολόγητα αποθεματικά ανωνύμων εταιριών, εταιριών περιορισμένης ευθύνης ή συνεταιρισμών, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους, διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα οποτεδήποτε, προστίθενται στα φορολογητέα κέρδη του νομικού προσώπου κατά το χρόνο διανομής ή κεφαλαιοποίησης και φορολογούνται με βάση τις διατάξεις του παρόντος, με εξαίρεση τα αφορολόγητα αποθεματικά, για την κεφαλαιοποίηση των οποίων ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α') και του άρθρου 101 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'). Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης αφορολόγητων αποθεματικών που έχουν σχηματίσει μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, με εξαίρεση τα σχηματισθέντα βάση αναπτυξιακών νόμων αποθεματικά.
5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και επί διανομής ή κεφαλαιοποίησης αποθεματικών, προερχόμενων από εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Στην περίπτωση αυτή, ο παρακρατηθείς στα ανωτέρω εισοδήματα φόρος

συμφηφίζεται με αυτόν που αναλογεί στο νομικό πρόσωπο για τα ίδια εισοδήματα. Εξαιρετικά, κατά την κεφαλαιοποίηση ή διανομή αποθεματικών που έχουν σχηματισθεί μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος από μερίσματα, προερχόμενα από συμμετοχή σε άλλες ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, αυτά δεν υπόκεινται σε φορολογία και ούτε επιστρέφεται ο παρακρατηθείς φόρος μερισμάτων.

6. Σε περίπτωση διαλύσεως ημεδαπής ανώνυμης εταιρίας θεωρείται ως κέρδος, φορολογούμενο στο όνομα του νομικού προσώπου, το ποσό που λαμβάνουν οι μέτοχοι πέραν του πράγματι καταβληθέντος και μη επιστρέφοντας σε αυτούς μετοχικού κεφαλαίου και των κερδών που έχουν υπαχθεί σε φορολογία με βάση τις διατάξεις του παρόντος.

Ως πράγματι καταβλημένο από τους μετόχους ποσό θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, προσαυξημένο κατά την τυχόν υπέρ το άρτιον έκδοση των μετοχών.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε περίπτωση διαλύσεως εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.

7. Σε περίπτωση εξαγοράς ή με οποιονδήποτε τρόπο απόκτησης από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία ιδίων αυτής μετοχών με σκοπό την απόσβεση ή μείωση του κεφαλαίου της, το ποσό που καταβάλλεται στους μετόχους πέραν του πράγματι καταβληθέντος από σε αυτούς αντιτίμου μετοχών και μη επιστρεφόμενο σε αυτούς, προέρχεται από το υπόλοιπο των κερδών που προκύπτει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος, με βάση το άρθρο 109 του παρόντος φόρου, από τα συνολικά κέρδη.

Ως πράγματι καταβλημένο από τους μετόχους ποσό θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, προσαυξημένο κατά τα αποθεματικά τα σχηματισθέντα από την τυχόν υπέρ το άρτιο έκδοση των μετοχών.

Το ανωτέρω ποσό που λαμβάνουν οι μέτοχοι δεν υπόκειται σε

φορολογία εφόσον το νομικό πρόσωπο δεν έχει, μέσα στη διαχειριστική χρήση που λαμβάνει χώρα η απόσβεση ή μείωση του κεφαλαίου, εισοδήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας ή προσδιοριζόμενα ή φορολογούμενα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Σε περίπτωση ύπαρξης των πιο πάνω εισοδημάτων έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών θα καθοριστούν η λογιστική εμφάνιση και ο τρόπος παρακολούθησης των αποθεματικών που σχηματίζουν οι επιχειρήσεις από τα κέρδη κάθε χρήσης, καθώς και κάθε χρήσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Ο προσδιορισμός εισοδήματος των Ν.Π. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Στα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά και αλλοδαπά Ν.Π. Δημόσιου ή Ιδιωτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των κάθε μορφής ιδρυμάτων, ο προσδιορισμός του εισοδήματος γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 2238/94 παρ. 2 του άρθρου 101.

A) Για τα εισοδήματα από την πηγή ακίνητα σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 20 έως 23.

B) Για τα εισοδήματα από κινητές αξίες με τις διατάξεις των άρθρων 24 έως 27.

Εξαιρετικά για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος από τόκους που αποκτούν τα Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα,

εκπίπτουν οι καταβαλλόμενοι τόκοι σε δανειοδοτικούς φορείς μέχρι το ύψος του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος από τόκους².

Γ) Για τα εισοδήματα από Γεωργικές εκμεταλλεύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 40 και 41.

Δ) Για τα εισοδήματα που δεν υπάγονται στις γνωστές πηγές εισοδήματος των φυσικών προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 48, 49 και 50.

Για την εξεύρεση του συνολικού καθαρού φορολογητέου εισοδήματος εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 2238/94, εκπίπεται δε τη βαρύνουσα το Ν.Π. εισφορά υπέρ του Ο.Γ.Α. που αναλογεί στον φόρο των κερδών του Ν.Π. Τέλος δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση ο αναλογούν φόρος για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος.

Πως υπολογίζεται ο φόρος των νομικών προσώπων

(Άρθρο 109)

1. Ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα του υπόχρεου νομικού προσώπου με συντελεστή τριάντα πέντε τις εκατό (35%, ή 40% αναλόγως).
2. Ειδικά για εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ο συντελεστής της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται στα καθαρά κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση, από τα συνολικά καθαρά κέρδη, επιχειρηματικής αμοιβής για φυσικά πρόσωπα διαχειριστές εταίρους και μέχρι τρεις, οι οποίοι συμμετέχουν στην εταιρία με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής. Σε περίπτωση περισσοτέρων διαχειριστών εταιρών με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι

² Ισχύει από το οικονομικό έτος 1987 για εισοδήματα που απέκτησαν οι δικαιούχοι από 1/1/86

επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται από την εταιρία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωση της. Ως ποσοστά λαμβάνονται εκείνα που υφίστανται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της. Αν αυτός δεν εγκριθεί μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά που έχουν αυτοί κατά την τελευταία ημέρα του τριμήνου.

Η ανωτέρω επιχειρηματική αμοιβή θεωρείται ως λαμβανόμενη από το ήμισυ των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρίας, που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση και κατά το ποσοστό συμμετοχής των διαχειριστών. Όταν ο διαχειριστής συμμετέχει σε περισσότερες της μίας εταιρίες περιορισμένης ευθύνης ή σε άλλες προσωπικές εταιρίες ως ομόρρυθμος εταίρος, αυτός δικαιούται επιχειρηματικής αμοιβής από μια από αυτές, κατ' επιλογή του.

Η υπαγωγή σε συντελεστή φόρου Ν.Π. 35% ή 40% καθορίζεται ως εξής:

1. Με συντελεστή 40%

A) Οι ημεδαπές Α.Ε. των οποίων, οι μετοχές κατά την λήξη της διαχειριστικής περιόδου είναι ανώνυμες, μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών.

B) Οι Α.Ε., τραπεζικές και τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή αμιγούς πιστωτικοί συνεταιρισμού του ν. 1667/86. Γ) Οι αλλοδαπές εταιρείες και οργανισμοί που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων.

2. Με συντελεστή 35%

A) Οι λοιπές ημεδαπές Α.Ε. εκτός των ανωτέρω. Σε περίπτωση ημεδαπών Α.Ε. που έχουν ονομαστικές και ανώνυμες μετοχές, μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών, ο συντελεστής 40% επιβάλλεται μόνο στο μέρος των κερδών που αναλογεί στον αριθμό των υπαρχουσών ανώνυμων μετοχών.

Για την εύρεση των καθαρών κερδών της περίπτωσης αυτής γίνεται επιμερισμός στα συνολικά κ.κ. ανάλογα με τον αριθμό των ονομαστικών και ανωνύμων μετοχών, που τηρούνται στα βιβλία κατά την λήξη της διαχ/κής περιόδου.

Β) Τα λοιπά νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 101 του ν. 2238/94.

Εξαιρέσεις:

Για τα εισοδήματα που αποκτούν από την εκμίσθωση οικοδομών και γαιών, οι ιεροί ναοί, οι ιερές μητροπόλεις, ιερές μονές η αποστολική διακονία, ο πανάγιος τάφος, η ιερά μονή Σινά και Πάτμου, ο συντελεστής φόρου είναι 10%.

Επίσης με συντελ. 10% φορολογούνται τα εισοδήματα από οικοδομές και γαίες των νομικών ημεδαπών προσώπων που επιδιώκουν αποδεδειγμένα κοινωφελείς σκοπούς, καθώς και τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα.

Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας και δεν ανακαλείται.

3. Επιπλέον του οριζόμενου στις προηγούμενες παραγράφους φόρου, επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος στο εισόδημα από ακίνητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται με συντελεστή τρία τις εκατό τα νομικά πρόσωπα. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται με συντελεστή τρία τις εκατό (3%) στο συνολικό ακαθάριστο εισόδημα που προέρχεται από ακίνητα, μη δυνάμενος να υπερβεί το ποσό του φόρου εισοδήματος των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Ο φόρος της παραγράφου αυτής δεν επιβάλλεται στα εισοδήματα από ακίνητα των νομικών προσώπων, τα οποία απαλλάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του παρόντος, του φόρου εισοδήματος για τα εισοδήματα αυτά.
4. Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν:
 - A) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή

παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 και 111 του παρόντος νόμου, καθώς και του άρθρου 114 στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο. Β) Ο φόρος που αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων που διανέμονται και με τα οποία έχουν προσauxηθεί τα υποκείμενα σε φορολογία κέρδη του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου του παρόντος.

Ειδικά για τις τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες εκπίπτει από το συνολικό φόρο του νομικού προσώπου, ολόκληρο το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε για εισοδήματα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Γ) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υπόκειται σε φόρο. Ο φόρος αυτός σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

5. Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το φόρο που αναλογεί, η επιπλέον διαφορά συμψηφίζεται στο υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση.

Η δήλωση φορολογίας των Ν.Π.

(Άρθρο 107)

κάθε νομικό πρόσωπο που υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2238/94, υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση φορολογίας στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα στις εξής προθεσμίες:

Α) Για τις ημεδαπές Α.Ε., δημόσιες, δημοτικές, κοινοτικές επιχ/σεις, τους συνεταιρισμούς, και τις ενώσεις τους και οι κερδοσκοπικού χαρακτήρα αλλοδαπές επιχ/σεις, μέχρι την δέκατη πέμπτη ημέρα (15^η) του πέμπτου μήνα

από την ημερομηνία λήξης της διαχ/κής περιόδου για τα εισοδήματα που απέκτησαν μέσα σε αυτή (π.χ. λήξη διαχ/κής 31/12/96, υποβολή 15/5/97).

Β) Για τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα Ν.Π. ημεδαπά και αλλοδαπά Δημοσίου και Ιδιωτικού δικαίου καθώς και τα κάθε μορφής ιδρύματα μέχρι τις 2 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους για τα εισοδήματα που απέκτησαν μέσα στο προηγούμενο οικονομικό έτος, ανεξάρτητα από το αν τα εισοδήματα αυτά υπόκεινται ή όχι σε φορολογία. Η δήλωση που υποβάλλεται συνοδεύεται υποχρεωτικά με αναλυτική κατάσταση εσόδων και εξόδων.

Γ) Για τα ημεδαπά Ν.Π. που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση μέσα σε ένα μήνα από την λήξη της εκκαθάρισης, για τα εισοδήματα που απέκτησαν την περίοδο αυτή. Σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πέραν του έτους, υποβάλλεται προσωρινή δήλωση για τα εισοδήματα κάθε έτους και μετά σε ένα μήνα από τη λήξη τους, με την επιφύλαξη της υποβολής οριστικής δήλωσης αμέσως με τη λήξη της εκκαθάρισης. Σε περίπτωση παράλειψης υποβολής δήλωσης ή ανακριβούς, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. εκδίδει προσωρινό φύλλο ελέγχου που περιέχει το προκύπτον από τα βιβλία φορολογητέο εισόδημα φόρο του και το πρόσθετο φόρο σύμφωνα με το άρθρο 86 του Ν. 2238/94, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στο υπόχρεο Ν.Π. Ο φόρος βεβαιώνεται εφάπαξ με την οριστικοποίηση του προσωρινού φύλλου ελέγχου.

Το Ν.Π. μπορεί να ασκήσει τα επιτρεπόμενα από το Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας ένδικα μέσα.

Με βάση το οριστικό φύλλο ελέγχου εκπίπτει ο καταλογισθείς με τα προσωρινά φύλλα φόρος, τυχόν δε επιπλέον καταβληθείς φόρος επιστρέφεται μετά την τελεσίδικη εγγραφή (Αφ. Υπ. Οικον. 73638/81).

Δ) Για τα διαλυόμενα Ν.Π. στα οποία δεν επιβάλλεται από το νόμο εκκαθάριση, η υποβολή της δήλωσης γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την διάλυση και σε κάθε περίπτωση πριν από την με κάθε τρόπο διάθεση των περιουσιακών στοιχείων του διαλυόμενου Ν.Π.

Ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες στα καθαρά κέρδη των οποίων συμπεριλαμβάνονται και εισοδήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας ή κέρδη προσδιορισθέντα ή φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο, εφόσον μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης δεν συνέρχεται η γενική συνέλευση των μετοχών για να εγκρίνει την προταθείσα από το διοικητικό συμβούλιο διανομή κερδών ή συνέρχεται και τροποποιεί την προταθείσα αυτή διανομή κερδών, υποχρεούνται να υποβάλλουν τροποποιητική δήλωση εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του πιο πάνω εξαμήνου για τα φορολογητέα κέρδη που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 106. Ο τυχόν οφειλόμενος, βάση της τροποποιητικής δήλωσης, φόρος και προκαταβολή φόρου καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης και οι υπόλοιπες δύο την τελευταία εργάσιμη ημέρα των δύο επόμενων μηνών.

Σε περίπτωση μεταγενέστερης, αλλά εντός της ίδιας διαχειριστικής χρήσης, μερικής ή ολικής έγκρισης της διανομής, εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 106 του παρόντος. Προς τούτο, υποβάλλεται συμπληρωματική δήλωση εντός τριάντα (3) ημερών από το χρόνο έγκρισης από τη γενική συνέλευση και ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης.

Αρμόδια Δ.Ο.Υ που υποβάλλονται οι δηλώσεις φορολογίας Ν.Π.

(Άρθρο 108)

A) Για τα ημεδαπά Ν.Π. αρμόδια Δ.Ο.Υ για την παραλαβή των δηλώσεων εισοδήματος καθώς επίσης και για την φορολογία των Ν.Π. θεωρείται η Δ.Ο.Υ της περιφέρειας που βρίσκεται η έδρα του Ν.Π>

B) Για τα ξένα Ν.Π., αρμόδια Δ.Ο.Υ. είναι αυτή της περιφέρειας που βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησης.

Σε ποιες περιπτώσεις η αρμόδια Δ.Ο.Υ ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών;

Πρώτον, στην περίπτωση κατά την οποία στην ίδια περιφέρεια έχουν την έδρα του περισσότερες από μία Δ.Ο.Υ και

Δεύτερον, για τα αλλοδαπά Ν.Π. που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και αποκτούν από κάθε πηγή εισοδήματα στην Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, Ο.Ε.,
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

**ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ (Ν. 2214/94)**

Η συνεχιζόμενη αδυναμία εντοπισμού και εξακρίβωσης διαφεύγουσας Φορολογητέας ύλης με βάση καθαρά Λογιστικά και Ελεγκτικά κριτήρια, οδηγεί συνεχώς τα τελευταία χρόνια το φορολογικό μας σύστημα, στον εμπλουτισμό του, με τα λεγόμενα «αντικειμενικά» κριτήρια προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος των Φορολογουμένων.

Ο προσδιορισμός του ελάχιστου ποσού εισοδήματος με αντικειμενικά κριτήρια (ν. 2214/94) λαμβάνει ορισμένους κύριους και βασικούς παράγοντες επίτευξης και εντοπισμού των καθαρών κερδών μιας επιχείρησης εμπορικής, βιοτεχνικής κλπ.

Οι παράγοντες αυτοί είναι οι εξής:

1. Το μέγεθος της επιχείρησης, δηλαδή τα τετραγωνικά μέτρα της επιφάνειας του ακινήτου που καλύπτει η επιχείρηση, σε συνδυασμό με την μισθωτική αξία του ακινήτου.
2. Ο τόπος εγκατάστασης της επιχείρησης που σχετίζεται με την εμπορικότητα της σε συνδυασμό με την μισθωτική αξία.
3. Το ύψος των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης και των δαπανών της από το οποίο εξάγεται το καθαρό κέρδος.
4. Η εμπορική αμοιβή, δηλαδή η αμοιβή του επιχειρηματία που θεωρητικά θα ελάμβανε αν απασχολείτο σε όμοια δραστηριότητα άλλης επιχείρησης σαν υπάλληλος.

Με βάση τα πιο πάνω, γίνεται αντιληπτό, ότι τα αντικειμενικά κριτήρια περιέχουν αναμφισβήτητα κάποιο βαθμό αυθαιρεσίας.

Ανάλυση προσδιορισμών ελαχίστου εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις

Το άρθρο 1 του ν. 2214/94 αναφέρεται στον υπολογισμό του ελάχιστου εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων είτε αυτές είναι ατομικές ή ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες ή κοινοπραξίες ή αφανείς με την προϋπόθεση ότι ή δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ. Α΄ ή Β΄ κατηγορίας (Βιβλίο αγορών ή εσόδων – εξόδων).

Επομένως δεν έχει εφαρμογή ο αντικειμενικός προσδιορισμός του ελάχιστου εισοδήματος στις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. Με αυτή την έννοια το μέτρο αφορά τις μικρές κυρίως εμπορικές επιχειρήσεις που είναι πολλές και στις οποίες κυρίως εντοπίζονται σοβαρά προβλήματα φορολογικού ελέγχου.

Τις εμπορικές επιχειρήσεις τις διακρίνουμε στις εξής κατηγορίες:

- Σε επιχειρήσεις πώλησης αγαθών
- Σε βιοτεχνικές – κατασκευαστικές
- Σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών
- Σε μικτές επιχειρήσεις
- Σε ειδικές περιπτώσεις επιχειρήσεων όπως για παράδειγμα οι πλανόδιοι μικροπωλητές.

Κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ελάχιστου εισοδήματος των επιχειρήσεων αυτών θα αναλυθούν πιο κάτω.

Επιχειρήσεις πώλησης αγαθών, βιοτεχνικές, κατασκευών, μεταποιητικές

Κριτήρια που λαμβάνονται για την κατηγορία αυτή είναι:

A) Η εμπορική αμοιβή, δηλαδή η ετήσια αμοιβή που προβλέπεται από την Συλλογική σύμβαση εργασίας των εμποροϋπαλλήλων για υπάλληλο με 5 χρόνια προϋπηρεσίας (π.χ. το 1994 καθορίστηκε σε 1.700.000 δρχ, το 1995 σε 1.900.000 δρχ το 1996 σε 2.100.000 δρχ και 1997 2.400.000.

B) Η μισθωτική αξία του ακινήτου δηλαδή η τιμή ζώνης της περιοχής της επαγγελματικής εγκατάστασης, επί τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων επιφάνειας της επαγγελματικής εγκατάστασης, επί συντελεστή 6,75. Το οικονομικό έτος 1997 ο συντελεστής αυξήθηκε από 6% σε 6,75%. Για παράδειγμα εμπορικό κατάστημα με επιφάνεια 100 τ.μ. και τιμή ζώνης 92.000 δρχ/τ.μ. θα έχει μισθωτική αξία:

$$92.000 \times 100 \times 6,75 = 621.000 \text{ δρχ.}$$

Όταν όμως η επαγγελματική εγκατάσταση βρίσκεται αποκλειστικά σε όροφο οικοδομής η μισθωτική αξία μειώνεται κατά 30%, όταν βρίσκεται αποκλειστικά σε υπόγειο οικοδομής μειώνεται κατά 50%. Για τον αποθηκευτικό χώρο όταν αυτός είναι ανεξάρτητος (δεν υπάρχει επικοινωνία με το κατάστημα) μισθωτική αξία μειώνεται κατά 75% και προστίθεται στην μισθωτική αξία του κεντρικού καταστήματος ή του υποκαταστήματος που βρίσκεται στην ίδια πόλη με τον αποθηκευτικό χώρο.

Γ) Ο συντελεστής εμπορικότητας, αυτός προσδιορίζεται με βάση τον συντελεστή εμπορικότητας που προβλέπουν οι διατάξεις για τον Φ.Μ.Α. (Φόρο μεταβίβασης ακινήτου) και προσδιορίζεται ως εξής:

Συντελεστής για επιχειρήσεις εγκαταστημένες σε περιοχές με συντελεστή εμπορικότητας

1	1
1,20	1, 1-2
1,40	2, 1-3
1,60	3, 1-4
1,80	πάνω από 4

Δ) Ο συντελεστής απόδοσης είναι ένας συντελεστής ο οποίος προσδιορίζεται με τον Μοναδικό Συντελεστή Καθαρού Κέρδους (Μ.Σ.Κ.Κ.) της κάθε επιχείρησης, και εκφράζει την σχέση ανάμεσα στα ακαθάριστα και τα καθαρά εισοδήματα του κλάδου που ανήκει η συγκεκριμένη επιχείρηση.

Ο συντελεστής απόδοσης προσδιορίζεται με βάση τον πιο κάτω πίνακα:

Συντελεστής απόδοσης	Για επιχειρήσεις με Μ.Σ.Κ.Κ.
1	μέχρι 5%
1,15	πάνω από 5% μέχρι 10%
1,30	πάνω από 10% μέχρι 15%
1,45	πάνω από 15% μέχρι 20%
1,60	πάνω από 20%

Αν η επιχείρηση εμπορεύεται ή παράγει είδη που έχουν διαφορετικούς συντελεστές καθαρού κέρδους, για τον προσδιορισμό του συντελεστή απόδοσης λαμβάνεται ο Μ.Σ.Κ.Κ. που αντιστοιχεί στην κύρια δραστηριότητα. Κύρια δραστηριότητα θεωρείται αυτή που αποφέρει τα περισσότερα ακαθάριστα έσοδα στην επιχείρηση.

Όταν η επιχείρηση έχει χονδρικές και λιανικές πωλήσεις λαμβάνουμε τον μεγαλύτερο συντελεστή καθαρού κέρδους.

Για να υπολογίσουμε τώρα το ποσό του ελαχίστου εισοδήματος με βάση τον αντικειμενικό προσδιορισμό, λαμβάνουμε τον τύπο:

$$\text{ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ} = (\text{ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ} + \text{ΜΙΣΘΩΤΙΚΗ ΑΞΙΑ})$$

$$\times \text{ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΤΗΤΑΣ} \times \text{ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ}$$

Υπολογισμός ελαχίστου εισοδήματος επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

Κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη είναι:

A) Η εμπορική αμοιβή που προβλέπεται από την συλλογική σύμβαση εργασίας για εμποροϋπάλληλο με 5 χρόνια προϋπηρεσίας προσαυξημένη κατά 30% π.χ. για το 1996: $1900.000 \times 1,30 = 2.470.000$ δρχ (οικ. Έτος 1996), για το οίκον. Έτος 1997: $2.100.000 \times 1,30 = 2.730.000$.

B) η μισθωτική αξία του γραφείου ή καταστήματος της επιχείρησης, (Μισθωτική αξία = Τ.Ζ. Χ ΑΡΙΘΜΟ Τ.Μ. ΕΠΙΦ. Χ 6,75) έτσι όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

- Ειδικά για υπηρεσίες εκπαίδευσης (π.χ. φροντ. Ξένων γλωσσών) η μισθωτική αξία περιορίζεται στο 50%.
- Αν επιχ/σεις παροχής υπηρεσιών στεγάζονται στον ίδιο χώρο τότε γίνεται επιμερισμός της μισθωτικής αξίας ανάλογα με τον αριθμό των επιχ/σεων που συστεγάζονται.
- Όταν χρησιμοποιείται για επαγγελματική στέγη η οικία του φορολογούμενου, τότε λαμβάνεται υπόψη το 1/3 της επιφάνειας της οικίας του για τον υπολογισμό της Μισθωτικής αξίας.

Γ) Ο συντελεστής απόδοσης, αυτός έχει σχέση με τον Μ.Σ.Κ.Κ. της επιχείρησης παροχής υπηρεσιών με βάση τον πιο κάτω πίνακα:

Συντελεστής Απόδοσης	Για επιχ/σεις με Μ.Σ.Κ.Κ.
1	μέχρι 20%
1,20	πάνω από 20% μέχρι 40%
1,40	πάνω από 30% μέχρι 40%
1,60	πάνω από 40%

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ=

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ + ΜΙΣΘΩΤΙΚΗ ΑΞΙΑ) Χ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Μικτές επιχειρήσεις

Για επιχειρήσεις πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών (μικτές) το ελάχιστο ποσό εισοδήματος προσδιορίζεται με βάση το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος της κύριας δραστηριότητας, προσαυξημένο με το ποσοστό συμμετοχής των ακαθαρίστων εσόδων της δευτερεύουσας δραστηριότητας, στο σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το 20%.

Νέες επιχειρήσεις

Για νέες επιχειρήσεις, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος που εξευρίσκεται με βάση τα αναφερθέντα για εμπορικές κλπ επιχειρήσεις, μειώνεται κατά ποσοστό 30% για τα 3 (τρία) πρώτα χρόνια λειτουργίας της επιχείρησης. Η τριετία αρχίζει από το επόμενο έτος στο οποίο ο φορολογούμενος υπέβαλε για πρώτη φορά δήλωση έναρξης εργασιών.

Η μείωση του ποσοστού 30% για νέες επιχειρήσεις δεν έχει ισχύ στις περιπτώσεις:

- Όταν ο φορολογούμενος δεν έχει υποβάλει δήλωση έναρξης επαγγέλματος ή αυτή είναι εκπρόθεσμη και μετά από 6 μήνες λειτουργίας της επιχ/σης.
- Όταν παρά τις σχετικές διατάξεις δεν τηρούνται βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ.
- Όταν Ο.Ε., Ε.Ε ή κοινωνίες προέρχονται από λύση ή μετατροπή υφιστάμενης επιχ/σης, εφόσον σ' αυτές μετέχει ένα τουλάχιστον

μέλος της λυθείσης ή μετατραπήσας επιχ/σης η οποία λειτουργεί στην ίδια επαγγελματική εγκατάσταση.

- Όταν είναι επιχ/σεις εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων, κάμπινγκ, εκμετάλλευσης Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτων ή φορητών Δ.Χ., ή είναι πλανόδιοι λιανοπωλητές αποκλειστικά, ή επιχ/σεις αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές.

Επιχειρήσεις με υποκαταστήματα

Όταν η επιχείρηση έχει ένα ή περισσότερα υποκαταστήματα το ελάχιστο εισόδημα προσδιορίζεται ως εξής:

Αφού υπολογιστεί το ελάχιστο εισόδημα της έδρας της επιχείρησης, προστίθεται σε αυτό το ποσό ελαχίστου εισοδήματος όλων των υποκαταστημάτων, αφού προσδιοριστεί εμπορική αμοιβή για τα υποκαταστήματα μειωμένη κατά 50%.

Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και μισθωτές υπηρεσίες φορολογούμενου

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος με εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική όμως επιχ/ση) δηλώνει και εισοδήματα από Μισθωτές Υπηρεσίες, τότε το ελάχιστο ποσό εισοδήματος με βάση τον αντικειμενικό προσδιορισμό της εμπορικής επιχ/σης μειώνεται στο μισό με την προϋπόθεση όμως ότι το καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι μεγαλύτερο ή ίσο με την εμπορική αμοιβή.

Ειδικές περιπτώσεις επιχειρήσεων

Για ορισμένες επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ. ή τηρούν Α' ή Β' κατηγορίας ο ν. 2214/94 προβλέπει συγκεκριμένο ποσό ελάχιστου

εισοδήματος, όπως για παράδειγμα επιχ/σεις ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων, κάμπινγκ, εκμετάλλευσης Ε.Ι.Σ. κλπ ή πλανόδιων λιανοπωλητών (φόρος 75.000 ετησίως για πόλεις άνω των 200.000 ή 50.000 για κάτω των 200.000 κατοίκων) ή λιανοπωλητών σε λαϊκές αγορές (φόρος 100.000 ή 50.000 ανάλογα) (Οικ. Έτος 1996). Ο φόρος των περιπτώσεων αυτών καταβάλλεται στην αρχή του έτους (μέσα στον Ιανουάριο).

Έναρξη – Διακοπή εργασιών μέσα στη χρήση

Όταν η επιχείρηση κάνει διακοπή ή έναρξη εργασιών της μέσα στην κρινόμενη διαχ/κή χρήση, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες λειτουργίας της επιχείρησης (πάνω από 15 μέρες λογίζεται σαν μήνας). Τα ίδια ισχύουν για τα υποκαταστήματα ή τις άλλες επαγγελματικές εγκαταστάσεις της επιχείρησης.

Σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζεται το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού

Το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού ελάχιστου εισοδήματος δεν ισχύει στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Για επιχειρήσεις που ασκούνται από άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών (εφ' όσον ασκούν την επιχ/ση για μια δεκαετία).
- Για επιχ/σεις που ασκούνται από άτομα που είναι τυφλοί, ή ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας πάνω από 80%.
- Για τα καθαρά κέρδη δικαιούχων από την εκμετάλλευση θεάτρου, κινηματογράφου, λεωφορείου ενταγμένου στο ΚΤΕΛ.
- Για τα καθαρά κέρδη των επιχ/σεων που ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών και με την εργοληπτική

κατασκευή τεχνικών έργων του Δημοσίου, δήμων, κοινοτήτων, επιχ/σεων και επιχ/σεων κοινής ωφέλειας και Ν.Π.Δ.Δ.

- Για καθαρά κέρδη παραγωγών ή μεσιτών ασφαλειών χωρίς επαγγελματική εγκατάσταση, των πλασιέ, εκτελωνιστών, των πρακτορείων εφημερίδων, περιοδικών, εφημεριδοπωλών, πρακτορείων ειδήσεων και δημοσιογραφικού υλικού, λαχείων γενικά, πρακτορείων Προ – πο & ιπποδρομιακών ατυχημάτων και πλανόδιων μικροπωλητών λαχείων.
- Για επιχ/σεις ή υποκαταστήματα που είναι εγκατεστημένα σε δήμους ή κοινότητες ή οικισμούς με πληθυσμό κάτω από 4.000 κατοίκους (εκτός των χαρακτηρισμένων ως τουριστικοί τόποι. Επιχ/σεις που είναι εγκατεστημένες σε παραλιακές περιοχές ή κατά μήκος εθνικών οδών δεν εξαιρούνται από το αντικειμενικό σύστημα.

Σύγκριση ελαχίστου καθαρού εισοδήματος από το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού με το καθαρό εισόδημα που δηλώνει ο φορολογούμενος της ίδιας επιχ/κης δραστηριότητας

Μετά τον καθορισμό του ελάχιστου εισοδήματος της επιχ/σης, αυτό, συγκρίνεται με το δηλούμενο ποσό εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (ατομικής ή εταιρικής) επιχείρησης που είτε δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία Α΄ ή Β΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Φορολογητέο εισόδημα θεωρείται αυτό που προκύπτει με την προσαύξηση της διαφοράς που τυχόν προκύπτει μεταξύ του δηλούμενου και του εισοδήματος Α.Π.

Για παράδειγμα αν από μια επιχ/ση προκύψει ελάχιστο εισόδημα με βάση τον αντικειμενικό προσδιορισμό (Α.Π.) 5.830.000 δρχ., ενώ το δηλούμενο εισόδημα από την ίδια επιχείρηση με βάση λογιστικό ή εξωλογιστικό προσδιορισμό είναι 4.300.000 δρχ. τότε η διαφορά 5.830.000 δρχ – 4.300.000 δρχ: 1.530.000 θα προστεθεί στο δηλούμενο (Δηλαδή

φορολογητέο εισόδημα: 5.830.000 δρχ) ως προερχόμενο από την επιχείρηση αυτή και ο φόρος θα υπολογιστεί με βάση αυτό το φορολογητέο εισόδημα.

Ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει σε φορολογικά δικαστήρια (μαχητό τεκμήριο) μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους της επίμαχης περιόδου, χωρίς όμως να αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του φόρου τουλάχιστον ποσοστού 50% του βεβαιούμενου.

Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος με αντικειμενικά κριτήρια

1. Το γεωργικό εισόδημα (ν. 2214/94 άρθρο 6)

Στην μέθοδο του αντικειμενικού προσδιορισμού έχουν υπαχθεί όλες οι γεωργικές επιχειρήσεις που δεν τηρούν ή τηρούν βιβλία Α' και Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Στην μέθοδο αυτή δεν υπάγονται μόνο ατομικές αγροτικές επιχειρήσεις αλλά και όσες είναι με εταιρική μορφή (Ο.Ε., Ε.Ε. αστικές κλπ). Στον αντικειμενικό προσδιορισμό υπάγονται τόσο ο εκμισθωτής (γαιοκτήμονας) όσο και ο μισθωτής του κτήματος.

Σαν καθαρό εισόδημα γεωργικό λαμβάνεται αυτό που προέρχεται από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα.

Με την αντικειμενική μέθοδο στον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος λαμβάνονται τα εξής στοιχεία της επιχείρησης: α) Το έδαφος με την έννοια της προσόδου από αυτό β) το κεφάλαιο γ) η εργασία. Στην διαμόρφωση του καθαρού εισοδήματος λαμβάνεται υπόψη το ποσό συμμετέχουν αυτοί οι συντελεστές στην παραγωγική δραστηριότητα μιας εκμετάλλευσης με βάση τις καθιερωμένες αρχές της γεωργικής λογιστικής, ανά στρέμμα και είδος προϊόντος ή κατά κεφαλή και είδος εκτρεφόμενου ζώου ή άλλες μονάδες παραγωγής ή συνδυασμός αυτών. Με κοινές αποφάσεις των υπουργών οικονομικών και γεωργίας γίνεται εξειδίκευση, της αντικειμενικής μεθόδου και λαμβάνονται επίσης προσδιοριστικά στοιχεία που διαμορφώνουν την πρόσοδο από το

έδαφος (π.χ. έκταση εδάφους, σχήμα, τοπογραφική κατάσταση, κλίση εδάφους κλπ) ή την εργασία (π.χ. ίδια ή ξένη απασχόληση) ή το κεφάλαιο (π.χ. έγγειες βελτιώσεις, μηχανές κλπ). Ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος, για κάθε ημερολογιακό έτος γίνεται από ειδική επιτροπή (Ε.Α.Π.Γ.Ε.) της οποίας το έργο είναι η κατάρτιση σχετικών πινάκων μέχρι τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους, αφού συνεκτιμηθούν ανάλογοι πίνακες που καταρτίζονται από Νομαρχιακές επιτροπές.

Αν από τα τηρούμενα βιβλία του Κ.Β.Σ. προκύπτει γεωργικό εισόδημα διαφορετικό από αυτό του αντικειμενικού προσδιορισμού τότε για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος λαμβάνεται το μεγαλύτερο εισόδημα.

Αν προκύψουν περιπτώσεις απρόβλεπτων γεγονότων (π.χ. χαλάζι) ή λόγοι ανώτερης βίας, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. είναι δυνατόν να μην λάβει το εκ του αντικειμενικού προσδιορισμού προερχόμενο εισόδημα ή να το περιορίσει, αν ο φορολογούμενος προσκομίσει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που αποδείκνυαν την ζημιά που υπέστη.

2. Εκπτώσεις από το γεωργικό εισόδημα

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα που προκύπτει από τον αντικειμενικό προσδιορισμό εκπίπτει:

Α) Το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου για εκμίσθωση γης.

Β) Ποσό 25% της δαπάνης για αγορά καινούργιου πάγιου εξοπλισμού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Η έκπτωση αυτή αφαιρείται εφάπαξ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης χωρίς δυνατότητα έκπτωσης ολικά ή μερικά σε επόμενες χρήσεις.

Στην έννοια του πάγιου εξοπλισμού περιέχεται κάθε φορά μηχανολογική ή όχι αρκεί αυτό ο εξοπλισμός να μην είναι μεταχειρισμένος.

Οι ανωτέρω εκπτώσεις γίνονται σε όλους όσους αποκτούν

γεωργικό εισόδημα ανεξάρτητα από το αν κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή όχι.

Προσδιορισμός εισοδήματος ελεύθερων επαγγελματιών με αντικειμενικά κριτήρια

1. Προϋποθέσεις υπαγωγής στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού

Στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού ελάχιστου εισοδήματος δεν υπάγονται όλοι οι ελεύθεροι επαγγελματίες όπως π.χ. πολιτικοί μηχανικοί, αρχιτέκτονες κλπ) αλλά ορισμένα επαγγέλματα που επιθυμεί η φορολογική νομοθεσία να εντάξει.

Αυτοί είναι:

Δικηγόροι,

γιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, ψυχολόγοι, φυσιοθεραπευτές, καλλιτέχνες, τραγουδιστές κέντρων διασκέδασης, οικονομολόγοι, σύμβουλοι επιχειρήσεων, λογιστές, φοροτέχνες και αναλυτές – προγραμματιστές.

Δεν υπάγονται στον

αντικειμενικό προσδιορισμό του εισοδήματος οι συνταξιούχοι δικηγόροι οι οποίοι μετά την συνταξιοδότηση τους εισέπραξαν αμοιβές για δικηγορικές υποθέσεις τις οποίες είχαν αναλάβει όταν ασκούσαν το ελεύθερο επάγγελμα.

Επίσης εξαιρούνται των αντικειμενικών κριτηρίων οι ελεύθεροι επαγγελματίες που είναι εγκατεστημένοι σε νησιά με πληθυσμό ως 500 κατοίκους.

Προϋπόθεση υπαγωγής στο σύστημα είναι να μην τηρούν βιβλία ή προαιρετικώς βιβλία Γ' κατηγορίας τους Κ.Β.Σ. Σε διοικητική ερμηνεία διατάξεων του αντικειμενικού συστήματος φορολογίας αποσαφηνίζονται ειδικότερα περιπτώσεις υπαγωγής στο σύστημα, όπως οι παράλληλες εργασίες ελεύθερου επαγγελματία στο ίδιο χώρο ή σε διαφορετικούς. Επίσης δεν θεωρείται ότι ασκούν δύο ιδιαίτερες επαγγελματικές δραστηριότητες οι κτηνίατροι οι οποίοι παράλληλα με την άσκηση του επαγγέλματος τους πωλούν και κτηνιατρικά φάρμακα.

2. Τι θεωρείται ελάχιστο εισόδημα και πως προσδιορίζεται

Ελάχιστο εισόδημα ελεύθερου επαγγελματία θεωρείται αυτό που εξάγεται από το άθροισμα της επαγγελματικής αμοιβής και της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης (φορολογική βάση) το οποίο στη συνέχεια προσαυξάνεται με ορισμένα ποσοστά που ορίζονται, με βάση τα έτη άσκησης του επαγγέλματος. Επίσης με βάση την ειδικότητα, τον επιστημονικό τίτλο και άλλα κριτήρια.

Ειδικός τρόπος προσδιορισμού του ελαχίστου εισοδήματος των ελευθ. Επαγγελματιών εφαρμόζεται για τους δικηγόρους, τους καλλιτέχνες και τους τραγουδιστές των κέντρων διασκέδασης. Για τους δικηγόρους η φορολογική βάση (επαγγελμ. Αμοιβή + μισθωτική αξία γραφείου) κλιμακώνεται όχι με τα έτη άσκησης του επαγγέλματος αλλά με ειδικότερα κριτήρια που έχουν σχέση με τον αριθμό των παραστάσεων στα δικαστήρια και ο επιστημονικός τίτλος του δικηγόρου. Για τους καλλιτέχνες και τους τραγουδιστές η επαγγελματική τους αμοιβή πολλαπλασιάζεται με συντελεστές εμφάνισης, δισκογραφίας, προβολής, ανεξάρτητα αν αυτός αποκτά εισοδήματα από παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Όπως αναφέραμε η επαγγελματική αμοιβή καθώς και η επαγγελματική εγκατάσταση αποτελούν την φορολογική βάση, για τον προσδιορισμό του ελάχιστου εισοδήματος. Για τους γιατρούς επαγγελματική αμοιβή θεωρείται αυτή που αντιστοιχεί στις ετήσιες τακτικές αποδοχές του γιατρού επιμελητή Β΄ το ΕΣΥ στο πρώτο έτος υπηρεσίας (Οδοντίατρος – Επιμελητής Γ΄). Για τους δικηγόρους το εισόδημα που αντιστοιχεί με 30 παραστάσεις στα δικαστήρια.

Για τους φυσιοθεραπευτές, η αμοιβή που αντιστοιχεί στις ετήσιες τακτικές αποδοχές του μισθωτού – νοσηλευτή στο Α΄ Έτος υπηρεσίας και τους κτηνιάτρους ή αμοιβή του κτηνιάτρου – μισθωτού στο Δημόσιο κατά το Α΄ έτος. Οι αμοιβές αυτές προσαυξάνονται κατά 30%.

Για τους καλλιτέχνες η τραγουδιστές η

αμοιβή που αντιστοιχεί στις ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές μουσικού με βάση το κατώτερο προβλεπόμενο ημερομίσθιο προσαυξημένο κατά 30%. Για τους οικονομολόγους, συμβούλους εταιρειών, λογιστές, φοροτέχνες και αναλυτές, προγραμματιστές το ποσό των 2.000.000 δρχ το οποίο θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις ετήσιες τακτικές αποδοχές λογιστή κατά το α' έτος υπηρεσίας.

3. Η μισθωτική αξία της επαγγελματικής εγκατάσταση του ελεύθερου επαγγελματία

Όπως έχει αναφερθεί η μισθωτική αξία προσδιορίζεται από τον τύπο $M.A = T.Z$ (τιμή ζώνης) Z εμβαδόν επαγγ. Στέγης $\times 6,75\%$. Τιμή ζώνης λαμβάνεται αυτή που ισχύει την 1^η Ιανουαρίου καθώς έτους. Αν η επαγγελματική εγκατάσταση του ελευθ. Επαγγ. Βρίσκεται σε περιοχή που δεν έχει αντικειμενικό σύστημα υπολογισμού αξίας ακινήτων, τότε λαμβάνεται η κατώτερη τιμή ζώνης που ισχύει στην πρωτεύουσα του νομού.

Αν ο ελευθ. Επαγγ. Έχει διαφορετικές επαγγ. Εγκαταστάσεις, τότε λαμβάνεται το άθροισμα της μισθωτικής αξίας όλων των εγκαταστάσεων.

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΑΜΙΓΓ

ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 1999

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-1998 ΕΩΣ 31-12-1998

ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ*

ΚΕ.Π.Υ.Ο.*

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΟΥ

029716870

ΚΩΔ. ΕΠΑΓΓ. 8502

ΒΙΒΛΙΑ Κ.Β.Σ. (ε)*

ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ*

ΑΡ. ΜΗΤΡΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ

03522204

ΒΙΒΛΙΑ Κ.Β.Σ. (ζ)*

ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ*

ΑΡ. ΜΗΤΡΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ

(0261072)

Προς τη Δ.Ο.Υ. **Β ΠΑΤΡΩΝ** TAX. ΚΩΔ. 26222 22 2332 2332 (γ) **B**
 Η τελευταία δήλωση υποβλήθηκε στη Δ.Ο.Υ. **Β ΠΑΤΡΩΝ** 1- 5750 (δ) *

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)			
33	ΚΑΛΛΗΣ	ΚΩΝΣΤ	ΓΕΩ
	(ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	(ΟΝΟΜΑ)	(ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ)
44	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ	ΜΑΙΖΩΝΟΣ	325 26222 ΠΑΤΡΑ
	(ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ)	(Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓ/ΤΟΣ: ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘ.-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ)	(ΤΗΛ.)
66	Λ156583	ΒΥΡΩΝΟΣ 73 ΠΑΤΡΑ	
	(ΑΡΙΘ. ΤΑΥΤ/ΤΑΣ)	(Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘ.-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ)	(ΤΗΛ.)

ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ	ΠΑΡΑΣΚΥΗ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	Ρ 255 453
(ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	(ΟΝΟΜΑ)	(ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ)	(ΑΡΙΘ. ΤΑΥΤ/ΤΑΣ)
ΦΥΣ/ΙΑ	Ι ΣΤΡΗΘΟΥ	301-303 ΠΑΤΡΑ	10/11/93
(ΕΙΔΙΑΓΓΕΛΜΑ)	(Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓ/ΤΟΣ: ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘ.-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ)		ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΓΑΜΟΥ

(ΕΠΩΝΥΜΟ)	(ΟΝΟΜΑ)	(ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ)	(Δ/ΝΣΗ: ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘ.-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ)	(ΤΗΛ.)
-----------	---------	----------------	---	--------

ΠΡΟΣΒΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥ	ΑΤ 1-9-1997 ΥΑ ΠΑΤΡΩΝ		ΑΤ 11/1/97 ΥΑ ΠΑΤΡΩΝ	
	ΕΙΔΟΣ ΤΑΥΤ/ΤΑΣ - ΗΜ/ΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΑΥΤ/ΤΑΣ - ΗΜ/ΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ
ΤΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ	ΠΑΤΡΩΝ ΑΧΑΪΑΣ		ΑΘΗΝΑ ΝΑΤΙΚΗΣ	
	ΚΟΙΝ. - ΔΗΜΟΣ - ΝΟΜΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ή ΧΩΡΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤ		ΚΟΙΝ. - ΔΗΜΟΣ - ΝΟΜΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ή ΧΩΡΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤ	
	17-3-1964	ΓΑΡΗΣ	4-2-1967	ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ
	ΗΜ/ΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ (ΗΜ/ΜΗΝ/ΕΤ)	ΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜ/ΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ (ΗΜ/ΜΗΝ/ΕΤ)	ΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΤΕΡΑ
	ΠΑΤΡΙΚΟ ΕΠΩΝΥΜΟ ΜΗΤΕΡΑΣ	ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ	ΠΑΤΡΙΚΟ ΕΠΩΝΥΜΟ ΜΗΤΕΡΑΣ	ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΝ (Κεφ. 2 οδηγών)	
2.1	Ανύπαντρα παιδιά που γεννήθηκαν από 1/1/1980 έως 31/12/1998 ή από 1/1/1973 και αποδίδουν σε αναπηρωμένους σχολές, παιδιά ανύπαντρα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χρείας, με αναπηρία 67% και πάνω, καθώς και ανύπαντρα παιδιά που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία ανεξάρτητα από ηλικία.
2.2	α) Ανήλικες των συζύγων (γονείς, παππούδες κτλ.) β) Ανήλικοι συγγενείς μέχρι τον 3ο βαθμό, ορφανοί από πατέρα και μητέρα γ) Ανύπαντροι ή χήροι ή διαζευγμένοι αδελφοί και αδελφές, με αναπηρία 67% και πάνω.

Όνομα	Έτος γέννησης	Σχολή ή σχολείο φοίτησης	Όνοματεπώνυμο	Με Υπόχρεο	Με Σύζυγο
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	1993				
ΓΩΝΕΑ	1997				

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΤΛ. - ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ (Κεφ. 3 οδηγών)		υποχρέου	ς συζύγου
1.	Έχετε δικαίωμα έκπτωσης ποσού 500.000 δρχ. λόγω αναπηρίας 67% και πάνω κτλ. (ναι-όχι)	001*	002*
2.	Αριθμός παιδιών του πίνακα 2.1	Δ40003*	004*
3.	Αριθμός προσώπων του πίνακα 2 που παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω κτλ.	005*	006*
4.	Κατοικείτε μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους (ναι-όχι)	007*	

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (Κεφ. 4 οδηγών)		υποχρέου	ς συζύγου
1.	Έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης	051 21.700	052 59.030
2.	Υποχρεωτικές εισφορές σε ταμεία ασφάλισης (Τ.Ε.Β.Ε.-Τ.Σ.Α.-Τ.Α.Ε. κτλ.)	053 583.500	054 583.500
3.	Δαπάνη για αγορά και εγκατάσταση οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου (παρ. 17 άρθρ. 7 ν. 2364/1995)	055	056
4.	Δωρεές ακινήτων στο Δημόσιο, Ιερούς Ναούς, μονές Αγ. Όρους κτλ. (αξία σε δρχ.)	057	058
5.	Δωρεές χρηματικών ποσών στο Δημόσιο κτλ. σε Ν.Π.Δ.Δ., κοινωφελή Ν.Π.Ι.Δ. κτλ.	059	060
6.	Χορηγίες σε πολιτιστικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (μη κερδοσκοπικά)	061	062
7.	Δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν:		
	α) Στεγαστικών δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας, αναστήλωση κτλ. διατηρητέων κτισμάτων κτλ.	063	064
	β) Χρεών προς το Δημόσιο για φόρο κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής	065	066
8.	Ποσό έκτακτης εισφοράς (παρ. 1 άρθρ. 8 και 11 ν. 1870/1989)	071	072
9.	Ποσό ασφαλιστρών για ασφάλιση ζωής, προσωπικών ατυχημάτων, ασθενείας	073 62.210	074 53.430
10.	Οικογενειακές δαπάνες για αγορά αγαθών και λήψη υπηρεσιών	075 1.425.166	
11.	Ενοίκιο που πληρώσατέ για κύρια κατοικία της οικογένειας:		

Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. ή Α.Τ. εκμισθωτή	Επρόσθετο σε τμ.		
ΦΙΛΟΣΤΕΝΟΥΜΑΙ ΕΙΩΝ ΑΕΘΕΡΟ	800			811	812
	802			813	814
12. Ενοίκιο που πληρώσατε για κατοικία παιδιών που σπουδάζουν στο εξωτερικό:					
	803			815	816
	804			817	818
13. Δίδακτρα σε φροντιστήρια εκπαιδευτικών μαθημάτων ή ξένων γλωσσών: α) Για το φορολογούμενο					
	079			080	
β) Για τα παιδιά που βαρύνουν τον υπόχρεο					
081	70.000	083 900.000	085	087	089
γ) Για τα παιδιά που βαρύνουν τη σύζυγο					
082		084	086	088	090

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ (Κεφ. 5 οδηγιών)										υπεχρέου		της συζύγου	
1. Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση:										103	104		
α) κατοικιών, ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κιν/φων ή θεάτρων κτλ.										105	106	3.600	
β) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.										107	108		
γ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών κτλ.										109	110		
δ) βιομηχανοστασίων										101	102		
ε) γαιών										909*	910*		
στ) γαιών με βάση το αντικειμενικό σύστημα										111	112		
2. α) Ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση ακινήτων										113	114		
β) Στην περίπτωση αυτή, ποιά μίσθωμα έχετε καταβάλει													
** 3. Ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση:													
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ													
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΙΟΥΝ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ													
** ΚΑΤΟΙΚΙΑ * ΜΟΝΟΚΑ- ΤΟΙΚΙΑ													
ΒΕΣΗ ΟΡΟΣΙ													
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΥΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ										211	212	213	214
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΓΚΡΑΦΑΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ													
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝ- ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ %													
ΥΠΟΦΡΕΥ													
ΣΥΖΥΓΙΟΥ													
ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΜΙΣΘΩΜΑ													
ΜΗΝΕΣ ΕΠΙΧΡΑ- ΤΟΚ-ΛΗΣ										215	216	217	115
ΤΙΜΗ ΖΩΝΗΣ Η ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ													
*** ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ													
ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙ- ΣΟΔΗΜΑΤΟΣ													117
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ													
β) ΠΡΩΤΗ ΣΕΠΤΕΡΩΤΗΡΙΑ ΜΗ ΕΣΟΔΩΝ													
γ) ΠΡΩΤΗ ΣΕΠΤΕΡΩΤΗΡΙΑ ΕΣΟΔΩΝ													
δ) Των λοιπών δευτερευουσών κατοικιών										121	122		
4. Ακαθάριστο εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση-ιδιοχρηση:													
α) κατοικιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)										129	130		
β) σχολείων, ξενοδοχείων, κλινικών, αιθουσών κινηματογράφων ή θεάτρων κτλ.										143	144		
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ.										145	146		
δ) γηπέδων										147	148		
ε) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση)										141	142		
στ) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) με βάση το αντικειμενικό σύστημα										701*	702*		
5. Δαπάνες κτλ. για: α) κατοικίες, ξενοδοχεία κτλ. (περιπτ. 1α, 3δ, 4α, 4β)										151	152		
β) κατοικίες (περιπτ. 3α)										153	154		
γ) κατοικίες (περιπτ. 3β)										161	162		
δ) κατοικίες (περιπτ. 3γ)										155	156		
ε) καταστήματα, γραφεία κτλ. (περιπτ. 1β, 1δ, 4γ)										157	158		
6. α) Αποζημίωση που καταβλήθηκε με βάση νόμο στο μισθωτή ακινήτου σε περίπτωση λύσης επαγγελματικής μίσθωσης										163	164		
β) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περίπτωσης 6α										165	166		
7. Λοιπές περιπτώσεις άρθρου 23 ν. 2238/1994 (γαιές κτλ.)										159	160		
8. Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή										171	172		
9. Καθαρό εισόδημα της περίπτωσης 8										173	174		
10. Ακαθάριστο εισόδημα από κατοικίες των περιπτ. 1α, 2α, 3δ, 4α και 8 που έχουν επιφάνεια πάνω από 300τ.μ. η καθεμιά										175	176		

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ (Κεφ. 6 οδηγιών)													
** 1. Καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής προέλευσης										291	292		
2. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα της προηγούμενης περίπτωσης										293	294		
** 3. Τόκοι και μερίσματα τίτλων κτλ. αλλοδαπής προέλευσης										295	296		
4. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα της προηγούμενης περίπτωσης										297	298		
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Κεφ. 7 οδηγιών)										911*	Ειδικό Ενημερωτικό Δελτίο		
1. Άθροισμα καθαρών ποσών από μισθούς, ημερομίσθια κτλ. (εκτός περιπτ. 2, 3, 4, 5, 6 και 13)										301	302		
2. Άθροισμα καθαρών ποσών από κύριες συντάξεις (εκτός περιπτ. 1, 3, 4, 5, 6 και 13)										303	304		
3. Άθροισμα καθαρών ποσών από επικουρικές συντάξεις, μερίσματα, βοηθήματα κτλ. (εκτός περιπτ. 1, 2, 4, 5, 6 και 13)										321	322		
4. Καθαρό ποσό επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ)										305	306		
** 5. Αμοιβές γιατρών του ΕΣΥ κτλ. (εφημερίες), αθλητών κτλ. για τις οποίες θέλετε να φορολογηθείτε με τις γενικές διατάξεις										317	318		
6. Άθροισμα καθαρών ποσών εισοδημάτων σας που φορολογούνται με το Z ψήφισμα										307	308		
7. Οι εκπώσεις των πιν. 3 και 4 να γίνουν από τα ποσά της προηγ. περίπτωσης (val-όχι)											309*		
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3, 4 και 6)										313	314		
9. Φόρος που παρακρατήθηκε από μισθούς, συντάξεις (περιπτ. 1, 2, 3, 4 και 6)										315	316		
10. Πλήρως στεγαστικό επίδομα, ως μισθωτός (val-όχι)											011*		
11. Είσαθε συνταξιούχος και γεννηθήκατε πριν από το 1934 (val-όχι)											013*		
12. Εργασθήκατε ή κατοικήσατε, μέσα στο 1998, σε πορτογαλικά περιόχια (val-όχι)											015*		
13. Καθαρό ποσό από μισθούς, συντάξεις κτλ. αλλοδαπής προέλευσης										389	390		

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Κεφ. 8 οδηγιών)

υποχρέου

της συζύγου

1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτωσης 4)	913	☐ Έντυπο E10	914	☐ Έντυπο E10
2. Επιχειρηματική αμοιβή από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή κοινωνία κληρονομικού δικαίου	401	1.500.000	402	
Επωνυμία - νομική μορφή	Διαχείριση πρόεδρος ή Έκπληξη ισολογισμού	Α.Φ.Μ.	Αρμόδια Δ.Ο.Υ.	
ΠΑΝΑΓΙΩΠΟΥΛΩΝ Κ' ΣΙΑ ΟΕ	1/1-31/12/98	09224428	Β ΠΑΤΡΩΝ	403
3. Καθαρά κέρδη από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινωνία κτλ. μη υπαγόμενες στο άρθρ. 10 ν. 2238/1994	405		406	
** 4. Υπερτίμημα από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	407		408	
5. Καθαρά κέρδη από επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	411		412	
** 6. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση (εκτός περίπτ. 4)	413		414	
7. Ζημίες προηγούμενων οικον. ετών από ατομική επιχείρηση	415		416	
8. Ζημίες από επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	421		422	
9. Αγροτικές ενισχύσεις (επιδοτήσεις, αποζημιώσεις, οικον. ενισχύσεις κτλ.) κάθε είδους	423		424	
10. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση	425	1.500.000	426	

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Κεφ. 9 οδηγιών)

1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση	461		462	
2. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση με βάση το αντικειμενικό σύστημα	915		916	
3. Μειώσεις και απαλλαγές από το γεωργικό εισόδημα	703		704	
4. Καθαρά κέρδη από επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	463		464	
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση	465		466	
6. Ζημίες προηγούμενων οικον. ετών από ατομική επιχείρηση	467		468	
7. Ζημίες από επιχειρήσεις (ατομική, εταιρικές) στην αλλοδαπή	471		472	
8. Αγροτικές ενισχύσεις (επιδοτήσεις, αποζημιώσεις, οικον. ενισχύσεις κτλ.) κάθε είδους	473		474	
9. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης	475		476	

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (Κεφ. 10 οδηγιών)

1. Καθαρό εισόδημα από ατομικό επάγγελμα	919	☐ Έντυπο E11	920	☐ Έντυπο E11
2. Καθαρές αμοιβές ελεγκτή Α.Ε., διατητή, εκτελεστή διαθήκης κτλ.	501		502	10.640,00
3. Ποσό διατροφής που έχει εισπραχθεί από σύζυγο (εκτός των παιδιών)	503		504	
4. Εισόδημα που δεν εντάσσεται σε αυτά που αναφέρθηκαν πιο πάνω (πίνακες 5-10)	505		506	
** 5. Καθαρό εισόδημα από επάγγελμα (ατομικό-εταιρικό) στην αλλοδαπή	507		508	
6. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομικό επάγγελμα	509		510	
** 7. Ζημίες από ατομικό ή εταιρικό επάγγελμα στην αλλοδαπή	511		512	
8. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος	513		514	
	517		518	16 και 185

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. ΦΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ 5 ΕΩΣ 10 (Κεφ. 11 οδηγιών)

1. Φόροι 4%, 10%, που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 ν. 2238/1994)	601		602	
2. Φόροι 0.5%, 1%, 3%, 4%, 8%, 10%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 και 56 ν. 2238/1994)	603		604	
3. Φόρος 15% και 20% που παρακρατήθηκε (άρθρο 58 ν. 2238/1994)	605		606	1.705,130
* 4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	607		608	
* 5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περίπτωσης 5 του πίνακα 7	609		610	
* 6. Φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό	651		652	

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Κεφ. 12 οδηγιών)

1. Καθαρό εισόδημα που δεν υπήρχε την 1-1-1999	655		656	
2. Ποσό ετήσιας δαπάνης που δεν υπήρχε την 1-1-1999	693		694	
* 3. Εισοδήματα που αποκτήσατε το 1998, τα οποία: α) απαλλάσσονται από το φόρο β) φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε. κτλ.	657		658	
* 4. Μεταβλήθηκε η περιουσιακή σας κατάσταση ή άλλα στοιχεία του εντύπου Ε9 μέσα στο 1998 (ναι-όχι)	659	5.290	660	299,812
* 5. Αμοιβές γιατρών του ΕΣΥ κτλ. (επιμερίες), αθλητών κτλ. που φορολογούνται αυτοτελώς		617		
* 6. Καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ. που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 ν. 2238/1994 και από Ε.Π.Ε.	691		692	
ΠΑΝΑΓΙΩΠΟΥΛΩΝ Κ' ΣΙΑ ΟΕ	1/1-31/12/98	09224428	Β ΠΑΤΡΩΝ	431
7. Ενοίκιο εγκατάστασης ατομικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος	431		432	124.533
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. ή Α.Τ. εκμισθωτή	Επιφάνεια σε τ.μ.	
ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΩΣ	791		94	793
8. Ενοίκιο ακινήτων εκτός από κύρια κατοικία, κατοικία παιδιών και περίπτωση 7	615		616	1596,000
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. ή Α.Τ. εκμισθωτή	Επιφάνεια σε τ.μ.	
	417			419
	418			420
				421

**** ΠΙΝΑΚΑΣ 13. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΕΚΜΑΡΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ** (Κεφ. 13 οδηγιών) υποχρέου της α

1. Από την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης με βάση:

- α) το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για δευτερεύουσες κατοικίες 707 _____ 708 _____
 β) τα επιβατικά αυτο/τα Ι.Χ., Μ.Χ. και τζιπ (οικογένειας, ατομικής-εταιρικής επιχείσης, κοινωνικών και κοινοπραξιών)

Όνοματεπώνυμο κυρίου Ε.Ι.Χ., Μ.Χ. και τζιπ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ		Φορ. ήπια	Μήνες κυρ/τας μέσα στο 1998	Ποσοστό αυτο %	Έτος πρώτης κυκλοφ.
	Γράμματα	Αριθμός				
ΚΑΡΑΠΗΣ ΙΩΝ/ΝΟΣ	705	ΑΧΧ 1131	10	12	100	1994
ΠΑΡΑΙΩΠΟΥΡΟΥ ΝΑΡ/ΧΗ	705	ΑΧΧ 3602	11	12	100	1996
	705					
	705					
	705					

709 3400.000 710 _____
 709 _____ 710 40
 709 _____ 710 _____
 709 _____ 710 _____
 709 _____ 710 _____

γ) Τα δίτροχα ή τρίτροχα αυτοκινούμενα Ι.Χ. οχήματα (οικογένειας, ατομικής-εταιρικής επιχείρησης, κοινωνικών και κοινοπραξιών)

	706					
--	-----	--	--	--	--	--

711 _____ 712 _____

δ) τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. (οικογένειας κτλ.)

Όνομα σκάφους	Αριθμός και λιμάνι νηολογίου	Χώρα	Μήνες κυρ/τας μέσα στο 1998	Μέτρα μήκους	Κόροι	Πρώτη ντολα

713 _____ 714 _____

δα) τις αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής

731 _____ 732 _____

ε) τα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα Ι.Χ.

Στοιχείο ενδεδειγμένο κα υποχρέωση	Τύπος	Αριθμός σειράς πτερυγίων	Αερολιμάνοι ανήλικος τακτοτικής	Μήνες κυρ/τας μέσα στο 1998	Έτος η ἀποδοχ.	Πρώτη ντολα

715 _____ 716 _____

στ) τις αποδοχές του βοηθητικού οικιακού προσωπικού

717 _____ 718 _____

ζ) τις δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες)

Εξοπλισμός τετρ. μέτρο	Ποσοστό συνολικού ποσού %		Εσωτερική τετρ. μέτρο	Ποσοστό συνολικού ποσού %	
	υποχρέου	της οδίνου		υποχρέου	της οδίνου

765 _____ 766 _____

2. Αριθμός στοιχείων που προσδιορίζουν τη δαπάνη _____ 795* _____ 71

3. Από τη δαπάνη που καταβάλατε για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση:

- α) αυτοκινήτων, δίτροχων και τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων κτλ. 719 _____ 720 _____
 β) πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής και αεροσκαφών 721 _____ 722 _____
 γ) κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 1.000.000 δραχμές 723 _____ 724 _____
 δ) επιχειρήσεων, εταιρικών μεριδίων και χρεογράφων, γενικών 733 _____ 734 _____
 ε) ακινήτων ή για τη χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτών 735 _____ 736 _____

4. Από τη δαπάνη που καταβάλατε:

- α) για την ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενών κολύμβησης 737 _____ 738 _____
 β) για τη χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε, καθώς και τις προσωρινές διευκολύνσεις ή προσωρινές καταθέσεις στην ατομική σας επιχείρηση ή στις εταιρίες κτλ. που είστε μέλος ή μέτοχος 739 _____ 740 _____
 γ) για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών (εκτός από το Δημόσιο, Δήμους κτλ.) 725 _____ 726 _____
 δ) για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων ή χρεώσεων μέσω πιστωτικών καρτών για αγορά μη καταναλωτικών αγαθών 727 _____ 728 6.81
 ε) για την τοκοχρεολυτική απόσβεση χρεώσεων μέσω πιστωτικών καρτών για αγορά καταναλωτικών αγαθών 729 _____ 730 2.91

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (Κεφ. 14 οδηγιών)

1. Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων 781 _____ 782 _____
 2. Εισαγωγή συναλλάγματος μη υποχρεωτικά εκχωρητέου στην Τράπεζα της Ελλάδος 783 _____ 784 _____
 3. Δάνεια, δωρεές, κέρδη από λαχεία ποσά που δεν είναι εισόδημα κτλ. 785 _____ 786 _____
 4. Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλασσόταν από το φόρο 787 _____ 788 2.00

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία)

Πρόκαταβολή φόρου εισοδήματος από το προηγούμενο οικον. έτος	901 _____	902 _____	16
Εισφορά Ο.Γ.Α. φόρου εισοδήματος οικον. έτους 1998	903 _____	904 _____	
917 _____	918 _____	741 _____	742 _____
995 _____	996 _____	743 _____	744 _____
997 _____	998 _____	323 _____	324 _____
959 _____	960 _____	385 _____	386 _____
399 _____	400 _____		

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αν προκύψει επιστρεφόμενο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου:

(γράφτε τον τίτλο και τον κωδικό τράπεζας και υποκαταστήματος, καθώς και τον αριθμό λογαριασμού)

ΤΡΑΠΕΖΑ	ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΣ
ΤΟΥΣ ΚΩΔ. ΑΡΙΘ.

Ημερομηνία
παραλαβής

22/4/1999
 Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ
 ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΠΑΧΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
 Α.Τ.Κ. 46902
 Α.Φ.Μ. _____

Ο ΔΗΛΩΝ

Η ΔΗΛΩΝ

Κατ. [Signature] [Signature]

11 ΔΡΑΧΕΣ

ΑΝΤΙΓΡ

Ε3 ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 1999

Υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα και συνοδεύει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του επιτηδευματία ή της επιχείρησης

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ 002 Από 1/1 003 Έως 31/12/99

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ * 004
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α.Ε. 006
ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ 008 ΤΡΟΠΙΚΗ 1 ΑΝΑΚΑΤΗΤΙΚΗ 2

Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΒΟΛΗΣ Β ΠΑΡΕΟΝ 005 2332
Δ.Ο.Υ. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ -11- 007 2332

ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Table with columns for identification numbers (701-709), tax status (024-028), and financial data (761-799).

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ)

Table with columns for names (706, 707), identification numbers (708-709), and marital status (710).

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ' ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ)

Table with columns for identification numbers (712-716), marital status (717-720), and financial data (721-725).

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ (Συμπληρώνονται μόνο όταν η πιο πάνω επιχείρηση είναι ατομική και ανήκει στη σύζυγο)

Table with columns for identification numbers (721-725), names (726-727), and marital status (728-730).

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε' ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Table with columns for identification numbers (731-735), financial data (736-740), and other information (741-745).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΛΟΥΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Table with columns for identification numbers (741-745), names (746-747), and marital status (748-749).

Table with columns for identification numbers (750-751), names (752-753), and marital status (754-755).

Declaration section with text: 'Βεβαιώνεται η ορθή μεταφορά των δεδομένων από τα βιβλία και φορολογικά στοιχεία'. Includes signature lines for the taxpayer and the preparer.

Σημειώνεται από την υπηρεσία. ** Σημειώνεται κ στο τετράγωνο της απόδειξης από το αρμόδιο μέλος (ή τους) όχι στον αριθμό) *** Εάν δικαιωματώμενη αλληλ-αντιπρόσωπη να συμπληρωστούς τους Κωδ. 722 & 723.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ζ'. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΩΤΟΥ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΑΛΛΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ* (Περιλαμβάνονται οι εκτός της έδρας εγκαταστάσεις π.χ. καταστήματα, αποθήκες κ.λπ.)																					
1	Κατακτήριος	051	Αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα				731	ΚΑΙ	1	ΟΚ	2	Ασπλη βροσπρόλητος	053	ΣΥΝΕΧΙΣ	1	ΕΠΟΧΑΣ	2	Π			
056	ΙΔΙΟΙ - ΑΡΧΗΜΟΙ Η ΤΟΠΟΘΕΙΑ ΔΩΡΟ				055	ΔΗΜΟΣ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ				057	ΠΑΛΚΙΑ				732	Π					
Κωδικός Δ.Ο.Υ.	054	Ημερ. έναρξης				733	Ημερ. πάσης				734	Κωδικός Αριθμός Κύριος δραστηριότητας Εγκατάστασης				735	Π				
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	921					922	1	2	923					924	1	2	925				
	929					930	1	2	931					932	1	2	933				
1 Δευτερεύουσα	937					938	1	2	939					940	1	2	941				
2 Βοηθητική	945					946	1	2	947					948	1	2	949				

ΠΙΝΑΚΑΣ Η'. ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ Κ.Β.Σ.										ΠΙΝΑΚΑΣ Θ'. Ι.Χ. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ									
Τίτλος βιβλίου (Αγορών, Εσόδων-Εξόδων, Πρόσθετων)		Αριθμός πράξης θεώρησης και έτος		Τίτλος στοιχείου (Απόδ. Λογ. Πώλησης, τιμολ. πώλησης κτλ.)		Στοιχεία που εκδόθηκαν Από Νο Μέχρι Νο		Αριθμός Κυκλοφορίας		Κωδικός καταστάσε Ε.Ι.Χ.		Οφελ. φορολόγ. Ε.Ι.Χ.							
1. Αγορών				1. ΑΟΥ		1148 1530													
2. Εσόδων - Εξόδων		10147/98		2.															
				3.															
				4.															
				5.															
				6.															
				7.															

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι'. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ Α' Ή Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ										γ) Δαπάνες (Βιβλία Α' ή Β' Κατηγορίας - Ελεύθερα Έσοδα)	
α) Αγορές		Εσωτερικού		Εισαγωγές		Ενδοκριν. αποκτήσεις		αμοιβές προσωπικού		234	
εμπορευμάτων		231		232		233		αμοιβές και έξοδα τρίτων		238 1.560	
α' & β' υλών-υλικών συσκ.		235		236		237		παροχές τρίτων		242 1.596	
αναλώσιμων υλικών		239		240		241		φόροι - Π.Τ.		246	
ανταλλακτικών παγίων		243		244		245		διάφορα έξοδα		250 2.329	
ειδών συσκευασίας		247		248		249		τόκοι και συναφή έξοδα		254	
Σύνολο αγορών		251		252		253		αποσβέσεις παγίων		255 224 20	
Αγορές παγίων χρήσης		811 1.032.900		812		813		Σύνολο εξόδων		258 5710	
β) Απογραφή εμπορευμάτων στοιχείων πρώτων και βοηθ. υλών				Εναρξης*****		λήξης		Δαπάνες για ελευθέρια επαγγέλματα		814	
εμπορεύματα		256				257		Δαπάνες για παροχή υπηρεσιών		815	
πρώτες και βοηθητικές ύλες		259				260		δ) Ακαθάριστα έσοδα εμπορικών επιχειρήσεων			
υλικά συσκευασίας		261				262		χοντρική πώληση εμπορευμάτων		263	
παραγωγή σε εξέλιξη		264				265		λιανική πώληση εμπορευμάτων		266	
έτοιμα προϊόντα		267				268		χοντρική πώληση προϊόντων		269	
Σύνολο απογραφής		270				271		λιανική πώληση προϊόντων		272	
ε) Ακαθάριστα έσοδα από άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος (γιατροί, δικηγόροι κτλ.)								κέντρα διασκέδασης		273	
ιδιωτική πελατεία		274 7.589.005		μελέτες μηχανικών		275		παρ. υπηρ.:		276	
Δημ., Ν.Π.Δ.Δ., & Ασφ. Τομ.		277 8.812.480				278		παρ. υπηρεσιών προς το Δημόσιο		279	
επιτηδευματίες κτλ. **		280				281		λοιπά έσοδα		282	
								Σύνολο εσόδων		283 16.401.485	
								Σύνολο εσόδων		284	

στ) Προσδιορισμός καθαρών κερδών επιχειρήσεων με βιβλία Α' ή Β' Κατηγορίας										Ενδοκοινοτικές παραδόσεις		816	
Κωδικός αριθ. πινάκων Μ.Σ.Κ.Κ.	Σύνολο αγορών	Επισημ. μεσο-κέρδους (%)	Ακαθάριστα έσοδα	Επισημ. καθαρού κέρδους (%)	Καθαρά κέρδη	Εξαγωγές σε τρίτες χώρες							
302	303		304		305	Πωλήσεις στο Δημόσιο	818						
308	309		310		311	Πωλήσεις παγίων χρήσης	819						
314	315		316		317	Πωλήσεις για λογ. τρίτων χοντρικά	820						
320	321		322		323	Πωλήσεις για λογ. τρίτων λιανικά	821						
326	327		328		329	ζ) Προσδιορισμός φορολογητέων κερδών επιχειρ με βιβλία Α' ή Β' Κατηγορίας και ελευθέρων επαγ							
332	333		334		335								
822	823		824		825		Καθαρά κέρδη ή ζημιές	306 10.690					
826	827		828		829	*** Απορρολόγητο ποσό για επενδύσεις με το ν. 1892/1990	312						
830	831		832		833	*** Εξοδω απορρολόγητο απόθεματικό επενδύσεων ν. 1828/1989	318						
	834		835		836	**** Διαφορά δασμών	324						
	339		340		341	***** Δαπάνη αγοράς ουσιακών φυσικού αερίου ν. 2364/1995	330						
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	837		838		839	Δαπάνη αγοράς Φ.Τ.Μ., Τέλος παγίων	336						
			Εσοδα περ. α', β', γ' και δ' παρ. 1 αρ. 32 ν. 2238/1994		840	**** Έξοδα μελέτης	342						
ΣΥΝΟΛΟ	343		344		345	Φερολογητέα Καθαρά Κέρδη	348 10.690						

* Αν εχετε και άλλες εγκαταστάσεις, υποβάλετε ξεχωριστά το έντυπο "Κατάσταση Εγκαταστάσεων Εσωτερικού Επιχείρησης". ** Επιτηδευματίες Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Ε.Σ., οι οποίες παρεκρίθησαν λόγω από αυτές τις αμοιβές. *** Μόνο για τις αμοιβές επιτηδευματιών που υπάγονται στο αρ. 2 του ν. 1892/1990. **** Μόνο για μηχανικούς αρχιτεκτονες κτλ. ***** Μόνο για εμπορικές επιχειρήσεις. Σημειώνεται μόνο όταν τα σχετικά στοιχεία δεν

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α'. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Κατηγορία	Εναρξής*	Λήξης	β) έσοδα
Κεφάλαιο (ΑΙ)	161	162	συνολικά έσοδα από παροχή υπηρεσιών (Λ73)
Διαφορά από έκδοση τυχών υπέρ το άρτιο (ΑΙΙ)	165	166	επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων (Λ74)
Διαφορές αναπροσαρμογής (ΑΙΙΙ)	169	170	έσοδα παρελόμενων ασχολιών (Λ75)
Αποθεματικά κεφάλαιο (ΑΙΥ)	173	174	έσοδα κεφαλαίων (Λ76)
Αποτελέσματα σε νέα (ΑΙΥ)	177	178	ιδιοπαγωγή παγίων & χρησιμοπ. προβλ. εκμετάλλευσης (Λ78)
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Γ I)	181	182	έκτακτα και ανόργανα έσοδα και κέρδη
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (Γ II)	185	186	γ) κόστος
Μεταβατικοί λογαριασμοί βοηθητικού (Α)	189	190	αξία παραχθέντων προϊόντων ετοίμων και ημιτελών
Οφειλόμενο κεφάλαιο (Α)	193	194	κόστος α' & β' υλών - υλικών συσκευασίας
Κεφάλαιο εισπρακτέο στην έμση χρήση (ΔΙ4)	163	164	κόστος αναλώσιμων υλικών που αναλώθηκαν
Πελάτες (ΔΠ1)	167	168	κόστος ανταλλακτικών παγίων που αναλώθηκαν
Γραμμάτια εισπρακτέα (ΔΠ2)	171	172	κόστος ειδών συσκευασίας που αναλώθηκαν
Υποσχετικές επιστολές & λοιποί τίτλοι (ΔΠ2α)	175	176	δαπάνες παραγωγής
Γραμμάτια σε καθυστέρηση (ΔΠ3)	179	180	φύρα βιομηχανοποίησης
Επιταγές εισπρακτέες παραρτολογημένες (ΔΠ3α)	183	184	δ) δαπάνες
Επιταγές με καθυστέρηση παραρτολογημένες (ΔΠ3β)	187	188	σύνολο δαπανών για παροχή υπηρεσιών
Επιταγές - επιταγές πελάτες & χρεώστες (ΔΠ10)	191	192	έκτακτα και ανόργανα έξοδα και ζημιές

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Β'. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

α) πωλήσεις	Χοντρικές Εσωτερικού	Λιανικές Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Εξαγωγές	Πωλήσεις στο Δημόσιο	
Εμπορευμάτων	466	478	474	470	841	
Προϊόντων ετοίμων και ημιτελών	464	476	472	468	842	
Υποπροϊόντων - υπολείμματα	480	843	844	845	846	
α' & β' υλών - υλικών συσκευασίας	482	847	848	849	850	
Αναλώσιμων υλικών	484	851	852	853	854	
Ανταλλακτικών παγίων	486	855	856	857	858	
Ειδών συσκευασίας	487	859	860	861	862	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	488	863	864	865	866	
Πωλήσεις για λογαριασμό τρίτων	508	512	867	868	869	
Πωλήσεις παγίων	195	870	871	872	873	
β) έσοδα από παροχή υπηρεσιών	στο εσωτερικό	στην Ευρωπαϊκή Ένωση	σε τρίτες χώρες	γ) Κόστος προϊόντων - εμπορευμάτων (κλειόμενη χρήση)		
Προμήθειες - μεσιτείες	453	874	875	κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων	404	
Παροχή υπηρεσιών στο Δημόσιο	455			κόστος πωληθέντων προϊόντων	408	
	457	876	877	Σύνολο (κόστος πωληθέντων)	434	
δ) Αγορές	Εσωτερικού	Εισαγωγές	Ενδοκον. αποκτήσεις	ε) Απογραφή εμπορευμάτων στοιχείων πρώτων και βοηθ. υλών	Εναρξής*	Λήξης
Εμπορευμάτων	401	402	403	εμπορεύματα	426	427
α' & β' υλών-υλικ. συσκ.	405	406	407	προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	429	430
Αναλώσιμων υλικών	409	410	411	υποπροϊόντα και υπολείμματα	432	433
Ανταλλακτικών παγίων	413	414	415	παραγωγή σε εξέλιξη	435	436
Ειδών συσκ. (Λ28)	417	418	419	α' & β' υλίες - υλικά συσκευασίας	437	438
Σύνολο αγορών	421	422	423	αναλώσιμα υλικά	440	441
Αγορές παγίων	878	879	880	ανταλλακτικά παγίων στοιχείων	443	444
η) Δαπάνες (συνολικά)				είδη συσκευασίας (Λ28)	446	447
Μισθές και έξοδα προσωπικού (Λ/80)	439			Σύνολο απογραφής	449	450
Μισθές και έξοδα τρίτων (Λ/81)	442		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	463		η) έσοδα κατά Μ.Ι.Κ.Κ.
Παροχές τρίτων (Λ/82)	445		ΜΕΙΚΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	496		Καθαρό οφελ. πωλών Μ.Ι.Κ.Κ.
Φόροι - τέλη (Λ/83)	448		ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	473	490	Έσοδα
Διάφορα έξοδα (Λ/84)	451		ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ	479	494	495
Φόροι και συναφή έξοδα (Λ/85)	452		ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ	481	498	499
Προβέςεις παγίων (Λ/86)	454		ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	483	502	503
Προβλέψεις εκμετάλλευσης (Λ/88)	456		ΑΛΛ. ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΚΕΡΔΗ	485	506	507
Οργανικά έξοδα υποκαταστημάτων (Λ/89)	458		% μεκτό εμπορικό αποτέλεσμα επί κόστους	500	881	511
Προστίθεται Λ/95+Λ/97 (με πρόσημο)	460		% μεκτό εμπορικό αποτέλεσμα επί πωλήσεων	504	882	583
Γενικό σύνολο εξόδων	462		% αποτέλεσμα παροχής υπηρεσιών επί εσόδων	884	885	886

Συμπληρώνεται μόνο όταν τα σχετικά στοιχεία δεν προκύπτουν από την απογραφή λέξης στο έντυπο Ε3 της προηγούμενης χρήσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΓ'. ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ				ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΔ'. ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ			
Ακαθάριστα έσοδα από πιστοποιήσεις, Αξιολογήσεων τεχνικών έργων ή αξία εκτελεσθέντος ιδιωτικού έργου		Συνιστής καθαρού κέρδους	Καθαρά (τεκμαρτά) κέρδη	Συνολική αξία εργαλαβικών ή συμβολαίων αγοράς οικοπέδων	Συνολικά ακαθάριστα έσοδα από πωλήσεις διαμερισμάτων κτλ. (Άρθρα 34, 35 και 36 ν. 2238/1994)	Συνιστής καθαρού κέρδους	Συνολικά καθαρά (τεκμαρτά) κέρδη
601		10%	602				
603		12%	604	620		621	15% 622
605		25%	606	Σημείωση: Σε περίπτωση που συμπληρώσετε τον ΠΙΝΑΚΑ ΙΔ' ή και τον ΠΙΝΑΚΑ ΙΕ', θα συνοποβάλετε κατάσταση σε απλό χαρτί, σύμφωνα με τις οδηγίες συμπλήρωσης του ε			
607		ΣΥΝΟΛΑ	608				

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΕ'. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ *					
Περιοχή (Δήμος ή κοινότητα) αγροκτήματος	Εκταση σε στρέμματα	Είδος αγροτ. παραγωγής (φυτικό ή ζωικό προϊόν)	Ακαθάριστο εισόδημα (1)	Συνιστής καθαρού κέρδους (2)	Καθαρά κέρδη (3) = (1) x (2)
ΣΥΝΟΛΟ			631	ΣΥΝΟΛΟ	632

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΣΤ'. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ **						
Περιοχή (Δήμος ή κοινότητα) αγροκτήματος	Είδος παραγωγής: α) είδος καλλιέργειας γης β) είδος επιτροφής ζώων γ) είδος άλλης μονάδας	Αριθμός: α) στρεμμάτων β) ζώων γ) άλλων μονάδων (1)	Ορεινό Ημιορεινό Πεδινό	Αρδευόμενο Μη αρδευόμενο	Καθαρό εισόδημα α) π.θ. σπέρμ. β) ανά κεφαλή ζώου γ. π. θ. άλλη μονάδα (2)	Συνολικό εισόδημα (3) = (1) x (2)
ΣΥΝΟΛΟ						635

Μείον: α) Καταβληθέντα ενοίκια για εκμίσθωση γεωργικής γης	637	x 25% ή 50% (άρθρο 43 ν. 2238/1994)	636
β) ΑΕ(α καινούργιου πάγου εξοπλισμού			38
Αθροισμα μειώσεων (636 + 638)			639
Μείον, για φυσικά πρόσωπα κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 500.000 ή 1.000.000 δραχ. αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις ή 750.000 (ή 625.000) ή 1.500.000 (ή 1.250.000) δραχ., αντίστοιχα, αν τα παραπάνω πρόσωπα είναι νέοι αγρότες (άρθρο 44 ν. 2238/1994)			640
Φορολογούμενο εισόδημα:			
α) Φυσικά πρόσωπα, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 632 ή [635 - (639 + 640)]			641
β) Φυσικά πρόσωπα, μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή εταιρίες 632 ή (635 - 639)			642

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΖ'. ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Δ.Χ. (Συμπληρώνεται ΜΟΝΟ από τους εκμεταλλευτές επιβατικών, φορτηγών και λεωφορέων που δεν τηρούν βιβλίο Γ Κατφ)						
	Συνολικό μεττό φορτίο για τα φορτηγά σε κιλώ	Συνολικό ωφέλιμο φορτίο για τα φορτηγά σε κιλώ	Συνολικές θέσεις ΕΔΧ - Λεωφ. ΔΧ	Ακαθάριστα έσοδα	Εξόδα	Καθαρά κέρδη
Επιβατικά Δ.Χ.			887	888	889	890
Λεωφορεία Δ.Χ.			891	892	893	894
Φορτηγά Δ.Χ.				895	896	897
ΣΥΝΟΛΑ	898	899	900	901	902	903

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΗ'. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΑΝΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ			677	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ		904
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΑΝΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ, ΑΣΧΕΤΩΣ ΑΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ ***						905
Διεύθυνση εγκατάστασης	Χαρακτήρ. Εγκατάστασης (Κεντρικό, Υποκατάστημα κτλ.)	Περίοδος μίσθωσης	Όνοματεπώνυμο Εκμισθωτή	Α.Φ.Μ. Εκμισθωτή	Ποσό	
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 303 ΠΑΙΔΑ	ΕΙΣΠΙΠΙΟ	1/1 - 31/12/93	ΣΤΑΝΑΤΣΙΝΗ	671	672	1.596
				673		674
				675		676
				906		907
				908		909
				910		911
				912		913
				914		915
				916		917
				918		919

Σημειώσεις φορολογούμενου:

***Συμπληρώνεται προαιρετικά ** Συμπληρώνεται σε κάθε περίπτωση ***Εάν καταβόλετε ενοίκια σε περισσότερους εκμισθωτές συνοποβάλετε κατάσταση. Το σύνολο όλων γράφεται στον

E5

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., ΑΣΤΙΚΩΝ, ΑΦΑΝΩΝ Ή ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΓΡΑΕΙΩΝ

Οικονομικό έτος 1999
Διαχείριση από 1/11 έως 31/12 1999
Πρός τη Δ.Ο.Υ. Α' ΠΑΤΡΩΝ

233V
233V

Αριθ. φορολ. Μητρώου 092458584
Αριθ. Δήλωσης
Αριθ. Φακέλου

Βιβλία Κ.Β.Σ. Α Χ Γ Μη υπόχρεοι

ΣΕ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ
ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΦΟΡΟ
101 ΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΣΠΥΡ ΒΛΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ
102 ΟΝΟΜΑ
103 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ Ή ΣΥΖΥΓΟΥ
104 ΤΙΤΛΟΣ
ΕΔΡΑ: 105 ΠΟΛΗ ΠΑΤΡΑ 106 ΟΔΟΣ ΚΛΗΜΗΝΑΡΗ ΑΡΙΘΜ. 107 ΤΑΧ. ΚΩΔ. 26221
ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ 002 ΚΑΔ
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΕΧΡΙ
ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΑΟΡΙΣΤΗ ΑΡΙΘ. ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΛ. ΔΗΜ. ΤΡΟΠ. ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ
Συνολικά φορολογητέα κέρδη (από κωδ. 510 Πιν. Η') 001 Δρχ 5931.836
Ή ζημιές (από κωδ. 515 Πιν. Η') 003 Δρχ

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ' ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΦΟΡΟΥ, ΤΕΛΩΝ ΚΤΛ.
Κύριος και συμπληρωματικός φόρος κτλ.
Φόρος που αναλογεί: (κωδ. 001 πιν. Β) 5931.836 x 35% 004 2076.142
Φόρος συμπληρωματικός 3%, οιο ακαθ. εισοδ. από ακίνητα 005
Αθροισμα 008 1112.980
Μείων: Φόρος εισοδήματος που προκαταβλήθηκε 009
σε εισοδήματα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο 010
άρθρου 7 του ν. 1160/1981 011
αλλοδαπής 012
Αθροισμα αφαιρούμενων ποσών (β) 014 1112.980
Χρεωστικό ποσό (α-β) (γ) 011 963.162
Ή Πιστωτικό ποσό (β-α) (δ) 012
Προκαταβολή φόρου (κωδ. 520 Πιν. Θ) (ΝΑΙ - ΟΧΙ) 014 1141.879
Τέλη χαρτί/μου 3% στο ακαθ. εισοδ. από εκμίσθ. κτλ. ακινήτων 140
Εισφορά ΟΓΑ στα τέλη χαρτί/μου 145
Προσβ. φόρος % λόγω εκπροθέσμου 013
Προσβ. τέλη χαρτί/μου οικοδομικών % λόγω εκπροθέσμου 113
Προσβ. εισφορά ΟΓΑ χαρτί/μου % λόγω εκπροθέσμου 997
Αθροισμα χρεωστικών ποσών (011+014+140+145+013+997+113) (ε) 157 2105.042
Συνολικό χρεωστικό ποσό για βεβαίωση (ε-δ) 160 2105.042
Ή Πιστωτικό ποσό για έκπτωση (δ-ε) 165

ΒΕΒΑΙΩΣΗ
Φόρος
Τέλη χαρτί/μου
ΟΓΑ χαρτί/μου
Πρόσβ. φόρος
Πρόσβ. τέλη χαρτί/μου
Πρόσβ. εισφορά ΟΓΑ χαρτ.
Προκαταβολή
Σύνολο:
Α.Χ.Κ.
Ο Ενεργήσας τη βεβαίωση
Ελέχθησαν τα αριθμητικά δεδομένα της δήλωσης 16/31 1999 ΚΩΔ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ο Ενεργήσας τον έλεγχο

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος
Επώνυμο: ΒΛΑΣΤΟΣ
Όνομα: ΣΠΥΡ.
ΕΤΟΙΜΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ
ΦΑΝΤΑΣΙΟ
ΣΠΥΡ. Γ. ΒΛΑΣΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΚΑΝΑΚΑΡΗ 14 Ο ΤΗΛ. 221,356
ΠΑΤΡΑ
Φ.Μ. 02468584 Δ.Ο.Υ. Α' ΠΑΤΡΩΝ
Επώνυμο: ΔΑΧΗ
Όνομα: ΑΙΣΧΛΙΚΗ
Δ/ση: ΚΑΝΑΚΑΡΗ
Αριθ. Ταυτ.:
Παραλήφθηκε:
Εμπρόθεσμα:
Εκπρόθεσμα:
Μηνες εκπροθέσμου:
ΠΟΣΑ ΦΟΡΟΥ ΚΤΛ. ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ (1/5)
Φόρος 197.632
Τέλη χαρτί/μου
ΟΓΑ χαρτί/μου
Προκαταβολή 229.376
Προσβ. φόρος
Προσβ. τέλη χαρτί/μου
Προσβ. εισφ. ΟΓΑ χαρτ.
Σύνολο 422.009
Αριθ. διπλοτ.
Ολικά Δόσεις
Τρόπος πληρωμής
Ο Επιμελητής Εισπραξης
ΠΟΣΑ ΧΑΡΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ (100%)
Καθαρά κέρδη 11863672
Μείων επιχειρ. αμοιβή
Καθαρά κέρδη 11863672 x1% 118637
Προσβ. τέλη χαρτ. %
ΟΓΑ 20% χαρτί/μου 23727
Προσβ εισφ ΟΓΑ χαρτ. %
Σύνολο 142364
Α.Χ.Κ.
Αριθ. διπλοτ.
Ο Επιμελητής Εισπραξης
* ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ
Έγινε έκπτωση για ποσό
Αριθ. ΤΑΦΕ
199
Ο Ενεργήσας την έκπτωση

ΕΚΔΟΣΗ 1998
* Η παρούσα δήλωση καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης. *** Μόνο για Ε.Π.Σ.

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ' ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ <<ΖΗΜΙΕΣ ΚΑΙ ΚΕΡΔΗ>>			Δραχμές
Ακαθάριστα έσοδα χρήσης	015		841105
Κέρδη χρήσης *	016		118636
Ζημιές χρήσης *	017		
		Δραχμές	
Προσθένται:	018		
1. Φόροι που δεν εκπίπτουν	019		
(Σε περίπτωση ζημιών αφαιρούνται)	020		
2. Ποσό αποσβέσεων που εκπέθηκε πλέον των νομίμων	450		
3. Πρόσθετοι φόροι - προσαυξήσεις - πρόστιμα ΚΒΣ.	021		
4. Μισθοί και λοιπές απολαβές εταιρών	022		
5. Δαπάνες αυτοκινήτων που δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση	023		
6. Λοιπές δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση	024		118636
7. Δαπάνες που αφορούν αφορολ. έσοδα ή έσοδα φορολογ. με ειδικό τρόπο ... ή έσοδα από μερίσματα και συμμετοχές	100		
Σύνολο κερδών ή Υπόλοιπο ζημιών	260		5826.245
** Τεκμαστά κέρδη Τεχνικών Εταιριών	261		11863.672
***1. Ελάχιστο ποσό εισοδήματος από υπαγόμενες στα αντικ. κριτήρια εμπορικές δραστηριότητες	262		
***2. Κέρδη βιβλίων και στοιχείων από υπαγόμενες στα αντικ. κριτήρια εμπορικές δραστηριότητες	263		
***3. Ζημιές βιβλίων και στοιχείων από υπαγόμενες στα αντικ. κριτήρια εμπορικές δραστηριότητες	264		118636
***4. Διαφορά ποσών κωδ. 260 μείον 261 ή σε περίπτωση που στον κωδ. 262 έχει αναγραφεί ζημία το άθροισμα των ποσών των κωδικών 262 και 260	265		
***5. Άθροισμα ποσών κωδικών 024 (κέρδος) και 263	266		
***6. Διαφορά ποσών κωδικών 263 μείον 024 (ζημιά). Αν ο κωδ. 024 (ζημιά) είναι μεγαλύτερος του κωδ. 263 η διαφορά γράφεται στον κωδ. 265 (ζημιά). Αν ο κωδ. 263 είναι μεγαλύτερος του 024 (ζημιά) η διαφορά γράφεται στον κωδ. 264.	267		
Αφαιρούνται:	025		
1. Υπόλοιπο καθαρών κερδών που μεταφέρθηκε από προηγούμενη χρήση	026		
(Σε περίπτωση ζημιών προσθένται)	027		
2. Μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχές	028		
3. Έσοδα φορολογηθέντα με ειδικό τρόπο (τόκοι καταθέσεων κτλ.)	460		
4. Έσοδα αφορολόγητα	461		
5. Κέρδη από πώληση μετοχών	029		118636
6	030		
Κέρδη χρήσης			
ή Ζημιές χρήσης			
ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΕΡΔΩΝ (ΜΟΝΟ Ε.Π.Ε.)			
(Συνολικό ποσό διανεμόμενων κερδών Δρχ.)			
Προσθένται:	034		
1. Μέρος αφορολ. εσόδων που αναλογούν στα διανεμόμενα			
(Διαν. Κέρδη X Αφορολ. Έσοδα)			
Κέρδη ισολογισμού	035		
2. Πλέον φόρος που αναλογεί στο πιά πάνω ποσό	036		
3. Μέρος κερδών φορολογ. με ειδικό τρόπο που αναλογούν στα διανεμόμενα			
(Διαν. Κέρδη X Κέρδη, φορολ. με ειδ. τρόπο)			
Κέρδη ισολογισμού	037		
4. Πλέον φόρος που αναλογεί στο πιά πάνω ποσό	038		
Κέρδη ή Ζημιές	039		
Μείον ζημιά παρελθουσών χρήσεων	040		
ΚΕΡΔΗ Ή ΖΗΜΙΕΣ ΜΕΤΑ ΦΟΡΟΛ. ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ			
ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΦΟΡΟΛ. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ :			
1. Αφορολόγητο ποσό για επενδύσεις που έγιναν με το ν.δ. 4002/1959	041		
2. Αφορολόγητο ποσό για επενδύσεις που έγιναν με το ν. 289/1976	042		
3. Αφορολόγητο ποσό για επενδύσεις που έγιναν με το ν. 1262/1982	043		
4. Αφορολόγητο ποσό για νέες στη χώρα επενδύσεις ν. 1892/1990	044		
5. Ειδικό Αφορολ. Αποθεμ. Επενδύσεων ν. 1828/1989 (από κέρδη 1998)	045		
6.	046		
7.	047		
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΚΕΡΔΗ Ή ΖΗΜΙΕΣ	048		118636

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε' ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ (επισυνάπτεται αναλυτική κατάσταση μισθωμάτων)		
	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗ
Εκμίσθωση και υπεκμίσθωση	400	405
Ιδιόχρηση	410	415
Σύνολο	420	425

* Αν η επιχείρηση τηρεί βιβλία Γ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. θα γραφτούν τα κέρδη ή η ζημιά του ισολογισμού. Αν τηρεί βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας τα κέρδη ή η ζημιά (όπου αναγνωρίζεται) Δ, Ε' και Ζ' κατηγορίας. ** Επισυνάπτεται αναλυτική κατάσταση προσδιορισμού των τεκμαστών κερδών. *** Συμπληρώνονται μόνο από τις εταιρίες κτλ. που υπάρχουν στα αντικειμενικά κριτήρια και υποβάλλουν έντυπο Ε10.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ' ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ (Τόκοι, τοκομερίδια κτλ. και μερίσματα από ανώνυμες εταιρίες)

Α/Α	Πρόελευση εισοδήματος		Περίοδος ισολογισμού	Χρονολογία κλήσης	Ανάλυση εισοδήματος	
	Ανώνυμη Εταιρία κτλ. ή χρεώστης	ΕΙΔΟΣ			Καθαρό ποσό	Φόρος που παρακρατήθηκε
1						
2						
3						
Σύνολο					429	
Εισοδήματα του πίνακα αυτού που φορολογούνται και μεταφέρονται στον πίνακα Η'					430	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ζ' ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ Ο.Ε., Ε.Ε., ΕΠΕ. ΚΤΛ.

Α/Α	Επωνυμία - Νομ. μορφή	Α.Φ.Μ.	Διεύθυνση	Αρμόδια Δ.Ο.Υ.	Διαχ. περίοδος	Συνολικά καθαρά κέρδη (Φορολ/μένα και απαλ/μένα) που αναλογούν στην εταιρία κτλ.	Ποσοστό συμμετοχ. %
1							
2							
Σύνολο						434	
Εισοδήματα του πίνακα αυτού που φορολογούνται και μεταφέρονται στον πίνακα Η'						435	

ΠΙΝΑΚΑΣ Η' ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΕΡΔΗ Ή ΖΗΜΙΕΣ

Κέρδη (από κωδ. 048 Πιν. Δ')	11.863.672
Ή Ζημιές (από κωδ. 048 Πιν. Δ')	
Προσθέντοι: (οι πιο κάτω ενδείξεις 1, 2, και 3 συμπληρώνονται μόνο από όσους τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας ΚΒΣ)	
(Σε περίπτωση ζημιών αφαιρούνται)	
1. Καθαρό εισόδημα από ακίνητα (από κωδ. 425 Πιν. Ε')	
2. Καθαρό εισόδημα από κινήτες αξίες που φορολογείται στο όνομα της εταιρίας κτλ. (από κωδ. 430 Πιν. ΣΤ')	
3. Καθαρό εισόδημα από εταιρικές κτλ. συμμετοχές αλλοδαπής, Δ.Χ. αυτ/τα κτλ. (από κωδ. 435 Πιν. Ζ')	
Αθροισιά (ή υπόλοιπο)	500
ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ: (ομοσ. εταιρ. ή διαρ/στη εταιρ. ΕΠΕ ή κανονού)	
α) 1ου δικαιούχου: (από κωδ. 500) 11.863.672 x 1/2 = 5.931.836 x ποσ. συμμεχ. 50%	505 2.965.918
β) 2ου >> (>> >> 500) 11.863.672 x 1/2 = 5.931.836 x ποσ. συμμεχ. 50%	506 2.965.918
γ) 2ου >> (>> >> 500) x 1/2 = x ποσ. συμμεχ. %	507
Συνολικά φορολογητέα κέρδη	510 5.931.836
Ή ζημιές	515

ΠΙΝΑΚΑΣ Θ' ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Φόρος συνολικών φορολογητέων κερδών και συμπληρωματικός φόρος: (από κωδ. 700 Πιν. Γ')	x 55%
Μειών φόροι που παρακρατήθηκαν κτλ. (από κωδικούς 009 και 010 Πιν. Γ')	
Προκαταβολή φόρου	520

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι' ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ (ΜΟΝΟ Ε.Π.Ε.)

ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣ- ΘΗΚΗ ΤΩΝ ΜΗ ΕΚΠΗΓ. ΔΑΠΑΝΩΝ	ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ Ή ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	ΑΦΟΡΟΛ. ΕΙΣΟΔ. Ή ΚΕΡΔΗ ΦΟΡΟΛΟ- ΓΗΘΕΝΤΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ	ΕΙΣΟΔ/ΤΑ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ 3 ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΑ ΔΙΑΝΕΜΟ- ΜΕΝΑ	ΕΙΣΟΔ/ΤΑ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ 3 ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΑ ΑΔΙΑΝΕ- ΜΗΤΑ	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΚΕΡΔΩΝ
(1)	(2)	(3)	4 = 1-(2+3)	(5)	(6)	(7)	(8)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΑ' ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ/ΜΕΛΗ (Σε περίπτωση ζημιάς δεν συμπληρώνεται ο πίνακας αυτός)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ	Α.Φ.Μ.	% ΣΥΜ- ΜΕΤΟ- ΧΗΣ	ΕΠΙΧ/ΚΗ ΑΜΟΙΒΗ (από κωδ. 505 - 507 Πιν. Η')	ΚΕΡΔΗ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΤΛ (προ του φόρου) (1)	ΚΥΡΙΟΣ ΚΑΙ ΣΥ- ΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ (2)	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ ΚΕΡΔΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ/ΜΕΛΩΝ (3) = (1)-(2)
ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΤΗΝ	014437269	50	601 2.965.918	605 2.965.918	1038071	609 1927847
ΒΛΑΣΤΟΣ ΝΙΝ	014563399	50	602 2.965.918	606 2.965.918	1038072	810 1927846
			603	607		611
			604	608		612
ΣΥΝΟΛΑ			5.931.836	5.931.836	2.016.143	3.855.693

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΒ' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ / ΜΕΛΩΝ					
	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	Α.Φ.Μ.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΧΙΟΛΟΓΙΑ
1	ΒΛΑΣΤΟΣ ΔΗΜ.	ΟΜΟΡ. ΕΤ.	014563329	ΚΑΝΑΚΑΡΗ 141	Α' ΠΑ
2	ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΠΥΡ	-II-	014437269	ΓΕΡΜΑ ΑΥΛΙΑΔΟΣ	Γ' ΠΑ
3					
4					

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΓ' ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			
	Περιοχή αγροκτήματος (Δήμος ή κοινότητα)	Είδος Παραγωγής	Αριθμός στρεμμάτων
1			
2			
ΣΥΝΟΛΟ			

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΔ' ΔΗΛΩΣΗ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΤΛ. . .

Δηλώνω το εξής: 1) Χρόνος Έγκρισης ισολογισμού: ** ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΠΥΡΟΣ 1 2) Δικαιούχοι επιχείρησης αμοιβής είναι οι ακόλουθοι: *** α) ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΠΥΡΟΣ β) ΒΛΑΣΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΣ και γ)

Ο ΔΗΜ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΕ' ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ Ή ΔΙΑΧ/ΣΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ Ε.Π.Ε.

Ο υπογεγραμμένος ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΠΥΡΟΣ ΣΟΥ Γ δηλώνω, με την παρούσα ανέκκλητη δήλωση ότι συμμετέχω ως διαχειριστής-εταίρος σε Ε.Π.Ε. ή ως ομόρρυθμος εταίρος σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινωνός στις ακόλουθες εταιρίες ή κοινωνίες κληρονομικού δικαίου:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	Α.Φ.Μ.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.
1) ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΠΥΡΟΣ ΣΙΑ ΟΕ	ΟΕ	092458684	ΚΑΝΑΚΑΡΗ 141	Α' ΠΑΤΡ
2) ΔΗΜ. ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΙΑ ΟΕ	ΟΕ	092458640	ΓΕΡΜΑ ΑΥΛΙΑΔΟΣ	Γ' ΠΑΤΡ

και θα λάβω επιχειρηματική αμοιβή από την ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΠΥΡΟΣ Κ' ΣΙΑ ΟΕ

Ο ΔΗΜ.

Ο υπογεγραμμένος ΒΛΑΣΤΟΣ ΔΗΜ ΣΟΥ Γ δηλώνω, με την παρούσα ανέκκλητη δήλωση ότι συμμετέχω ως διαχειριστής-εταίρος σε Ε.Π.Ε. ή ως ομόρρυθμος εταίρος σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινωνός στις ακόλουθες εταιρίες ή κοινωνίες κληρονομικού δικαίου:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	Α.Φ.Μ.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.
1) Σπ. Βλαστός ΣΙΑ ΟΕ	ΟΕ	092458684	ΚΑΝΑΚΑΡΗ 141	Α ΠΑΤΡ
2) ΔΗΜ. ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΙΑ ΟΕ	ΟΕ	092458640	ΓΕΡΜΑ ΑΥΛΙΑΔΟΣ	Γ' ΠΑΤΡ

και θα λάβω επιχειρηματική αμοιβή από την

Ο ΔΗΜ.

Ο υπογεγραμμένος

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	Α.Φ.Μ.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.
.....

και θα λάβω επιχειρηματική αμοιβή από την

Ο ΔΗΜ.

Υ.Ε.Α.Α. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

* Αν δεν επιρκει ο χώρος των βεβαιώσεων για τις συμμετοχές σας, υποβάλετε για τις επιπλέον όμοια δηλώση.
 ** Μετά και Ε.Π.Ε. *** Σημειώστε το επώνυμο, ονομα και ένα ποσοστό μετέχου